

การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

โดย
นางสาวจริยา แซ่อึ้ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE KNOWLEDGE MANAGEMENT AND JOB PERFORMANCE OF TEACHER'S
PROFESSIONAL STANDARD OF TEACHERS UNDER THE OFFICE OF THE
EDUCATION MINISTRY, THE CHURCH OF CHRIST IN THAILAND (OEM)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

58252204 : การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : การจัดการความรู้, การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

นางสาว จริยา แซ่อึ้ง: การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเริง อ่อนสัมพันธ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยใช้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 24 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 6 คน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร จำนวน 3 คน และครู จำนวน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามแนวคิดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการความรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในภาพรวมมีความสัมพันธ์แบบบ้ค้ล้อยตามกันในระดับปานกลาง $r_{xy} = .642$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

58252204 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : KNOWLEDGE MANAGEMENT, JOB PERFORMANCE OF TEACHER'S PROFESSIONAL STANDARD

MISS JARIYA SAE-EUNG : THE KNOWLEDGE MANAGEMENT AND JOB PERFORMANCE OF TEACHER'S PROFESSIONAL STANDARD OF TEACHERS UNDER THE OFFICE OF THE EDUCATION MINISTRY, THE CHURCH OF CHRIST IN THAILAND (OEM)

THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SAMRERNG ONSAMPANT, Ph.D.

The purpose of this research was to know 1) The knowledge management in The Office of the Education Ministry, The Church of Christ in Thailand (OEM). 2) The teacher professional standards performance in school under The Office of the Education Ministry, The Church of Christ in Thailand (OEM) and 3) The relationship between knowledge management and the teacher professional standards performance in school under The Office of the Education Ministry, The Church of Christ in Thailand (OEM). The samples were 24 schools under The Office of the Education Ministry, The Church of Christ in Thailand (OEM) 2. There were 6 respondents from each school consisted of administrators or representative and teachers, totally 144 respondents. The research instrument was a questionnaire concerning knowledge management stept on Silapakorn University research and development institute's concept and teacher professional standards performance based on teacher professional standards performance. the statistical used for analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The findings of this research were as follows :

1. The knowledge management in The Office of the Education Ministry, The Church of Christ in Thailand (OEM), as a whole 4.05 and as individual were at high level.

2) The teacher professional standards performance in school under The Office of the Education Ministry, The Church of Christ in Thailand (OEM) as a whole 4.22 and as individual were at high level.

3. There were significant correlation between knowledge management and the teacher professional standards performance in school under The Office of the Education Ministry, The Church of Christ in Thailand (OEM) as a medium relationship $r_{xy} = .642$. At the statistical significance level of .01.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย” สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.อาคม มากมีทรัพย์ ดร.สมชัย พุทธรา ดร.เพ็ชรรัตน์ ฮิมินกุล ดร.สมบัติ ศรีสุพัฒน์ และดร. อมรศรี แสงส่องฟ้า ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่ให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโทการบริหารการศึกษารุ่น 35/1 ทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนข้อมูลด้านเทคโนโลยี และแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นางสาวนฤมล ศรีงามฟอง เพื่อนรัก ที่คอยกระตุ้น สนับสนุน และช่วยเหลือจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณกำลังใจจากบิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัย และขอขอบคุณนาย มนต์รี พูลสวัสดิ์บุคคลผู้เป็นที่รัก ที่คอยผลักดัน ส่งเสริม ให้คำปรึกษา และอยู่เคียงข้าง ผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเป็นอย่างยิ่งที่มีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

จริยา แซ่อึ้ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
ปัญหาของการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ข้อคำถามของการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	14
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	17
การจัดการความรู้.....	17
ความหมายของความรู้.....	17
ประเภทของความรู้.....	21
ความหมายและแนวคิดของการจัดการความรู้และการจัดการความรู้ในสถานศึกษา.....	23
กระบวนการจัดการความรู้.....	25

กระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษา	33
การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	35
ความหมายของครู.....	35
ความหมายของมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา	36
มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา.....	37
มาตรฐานวิชาชีพครู.....	37
มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
งานวิจัยในประเทศ.....	52
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	63
สรุป.....	64
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	65
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	65
ระเบียบวิธีวิจัย	66
แผนแบบการวิจัย.....	66
ประชากร	66
กลุ่มตัวอย่าง.....	67
ผู้ให้ข้อมูล.....	67
ตัวแปรที่ศึกษา	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	72

สรุป.....	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	75
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย	77
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน พันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย	82
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน วิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย	95
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
สรุปผลการวิจัย.....	97
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	105
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	105
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	106
รายการอ้างอิง.....	107
ภาคผนวก.....	113
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และรายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	114
ภาคผนวก ข ค่าความตรง (content validity) ของเครื่องมือวิจัย.....	117
ภาคผนวก ค หนังสือหน่วยงานขอทดลองเครื่องมือ และรายชื่อโรงเรียนขอทดลองเครื่องมือ.....	126
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ.....	129
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรายชื่อโรงเรียนกลุ่ม ตัวอย่าง.....	135
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	138

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน	76
ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยภาพรวม 77	
ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้าน กระบวนการทางสังคม	78
ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการ ถ่ายทอดความรู้	79
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการ ผสมผสาน	80
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการนำ ความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ	81
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย โดยภาพรวม	82
ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	83
ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ	84

ตารางที่ 10 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	85
ตารางที่ 11 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน	86
ตารางที่ 12 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทยด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	87
ตารางที่ 13 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผล ถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	88
ตารางที่ 14 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ	89
ตารางที่ 15 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทยด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน	90
ตารางที่ 16 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	91
ตารางที่ 17 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	92
ตารางที่ 18 คำขวัญเฉลิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	93

- ตารางที่ 19 คำขวัญนิมิตต์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม
มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน
ประเทศไทย ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ 94
- ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวม
และรายด้าน..... 95

สารบัญรูปร่าง

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงมโนทัศน์สรุป.....	13
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย	15
แผนภูมิที่ 3 พีระมิดแสดงลำดับขั้นของความรู้.....	21
แผนภูมิที่ 4 ภูเขาน้ำแข็งแสดงการเปรียบเทียบความรู้ชัดแจ้งและความรู้ซ่อนเร้น	23
แผนภูมิที่ 5 โมเดลปลาทู (Tuna Model).....	28
แผนภูมิที่ 6 ภาพวงจร เซกิ	32

บทที่ 1

บทนำ

จากสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน ที่ก้าวหน้าเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โลกจะเปลี่ยนไปเป็นโลกแห่งยุคดิจิทัล ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีและสังคมโลกกลายเป็นสังคมความรู้ (knowledge society) หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (learning society) และอาจกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 นี้เป็นสาเหตุ ที่ทำให้ในหลายๆประเทศต้องรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุนหรือทรัพยากรอีกต่อไป แต่ขึ้นอยู่กับ “ศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ” ทำให้เราเชื่อว่าการศึกษาคือส่วนที่สำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศ และเป้าหมายของการศึกษามุ่งสร้างสังคมให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม คือช่วยพัฒนาคนให้มีศักยภาพและความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่เป้าหมายได้ ดังนั้นเราจึงเห็นได้ว่า ปัจจัยที่จะช่วยพัฒนาทรัพยากรคนให้มีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพมากเพียงพอนั้นก็คือ การศึกษา ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาองค์กรไปจนถึงการพัฒนาประเทศและโลกใบนี้ การที่จะสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพขึ้นมาในสังคมได้นั้นหนึ่งในปัจจัยสำคัญก็คือ การศึกษา (Education) นั่นเอง การศึกษานอกจากจะทำให้มนุษย์เกิดความรู้และพัฒนาตนเองได้แล้ว สิ่งนี้ยังสามารถเป็นตัวกำหนดทิศทางของประเทศได้อีกด้วย เพราะหากประเทศไหนมีการส่งเสริมการศึกษาที่ถูกทิศทาง ตลอดจนวางแผนการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้ประเทศนั้นมีต้นทุนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการร่วมกันสร้างประเทศให้ก้าวไกล นั้นรวมถึงหน่วยย่อยอย่างองค์กรด้วยที่หากคัดสรรทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเข้ามาทำงานก็ย่อมส่งผลให้องค์กรพัฒนาได้อย่างก้าวไกลเช่นกัน ขณะเดียวกันองค์กรก็ควรไม่หยุดที่จะพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรด้วย เพราะการศึกษานั้นไม่มีวันจบ ทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้ไปตลอดได้ และพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลาด้วยเช่นกัน¹ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 23 กล่าวว่าการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาและ

¹ ทาตะ รัชกิจ, "การศึกษา (Education) สำคัญอย่างไรกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ "

เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก

<https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/190625-education-for-hrd/>.

ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน² และการศึกษาคือเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรคนในประเทศให้มีความสามารถ มีคุณภาพเพื่อเป็นพลังของการพัฒนาประเทศในอนาคต

โรงเรียนนับได้ว่าเป็นองค์กรทางสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่มีบทบาทที่สำคัญคือ การช่วยพัฒนาทรัพยากรคน ให้มีความรู้ความสามารถ และครู จะมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพด้วยเครื่องมือที่เรียกว่า การศึกษานี้ และโดยอาศัยแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ดังปรากฏในหนังสือ กิรินทร์ วารสารรายเดือนของบริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน) ฉบับประจำเดือนมกราคม 2542 หน้า 17) ที่ได้ทรงชี้แนะไว้ว่า "การพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นไปนั้น ย่อมต้องพัฒนาบุคคลก่อน เพราะถ้าบุคคลอันเป็นองค์ประกอบของส่วนรวม ไม่ได้รับการพัฒนาแล้ว ส่วนรวมจะเจริญและมั่นคงได้ยากยิ่ง การที่บุคคลจะพัฒนาได้ ก็ด้วยปัจจัยประการเดียวคือ การศึกษา การศึกษานั้นแบ่งเป็นสองส่วน คือ การศึกษาด้านวิชาการ (Academic learning) ส่วนหนึ่ง กับการอบรมบ่มนิสัย (Spiritual development) ให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดี ใฝ่เจริญ ละอายชั่วกลัวบาปส่วนหนึ่ง การพัฒนาบุคคลจะต้องพัฒนาให้ครบถ้วนทั้งสองส่วน เพื่อให้บุคคลได้มีความรู้ ใฝ่ใช้ประกอบการ และมีความดีไว้เกื้อหนุนการประพฤติปฏิบัติทุกอย่างให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ควร และอำนวยผลเป็นประโยชน์ที่พึงประสงค์ " จากส่วนหนึ่งของแนวพระราชดำริที่ได้อัญเชิญมาไว้ดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่าสอดคล้องอย่างยิ่งกับหลักวิชาครูหรือวิชาการศึกษาที่ครูทุกคนควรตระหนักถึงการทำหน้าที่ของตน ที่จะต้องพัฒนาให้ผู้เรียนได้เจริญงอกงามครบทุกด้าน กล่าวคือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ด้านปฏิบัติพิสัย (Psychomotor domain) และด้านจิตพิสัย (Affective domain) เฉพาะด้านพุทธิพิสัย และปฏิบัติพิสัยนั้นเป็นการสร้างความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการและวิชาชีพให้แก่ผู้เรียน หรือเป็นการศึกษาด้านวิชาการ (Academic learning) นั้นเอง ซึ่งจะมีรายวิชา หน่วยกิตกำหนดไว้ชัดเจน อีกส่วนคือด้านจิตพิสัยนั้นเป็นส่วนที่สร้างให้ผู้เรียนได้เจริญงอกงามทางด้านจิตใจ คุณธรรม ความดีงามต่าง ๆ หรือเป็นการอบรมบ่มนิสัย (Spiritual development) ซึ่งจะไม่มีรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ที่จะสร้างความรู้เจริญงอกงามส่วนนี้ให้สมบูรณ์ได้อย่างเอกเทศ แต่จะสอดแทรกอยู่ในกิจกรรม บรรยากาศสิ่งแวดล้อม การจัดกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งการมีแบบอย่างที่ดีงามไว้ให้ดู ครูจึงมีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพได้ โดยเฉพาะในด้านการสอนนั้น จะต้องเน้นที่การสอนคน ให้มากกว่าการสอนหนังสือ ต้องทำให้ผู้เรียนเจริญงอกงามครบสมบูรณ์ทุกด้าน เพื่อให้เขาเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับสังคมส่วนรวม จึงจะได้ชื่อว่าเป็น ครู ที่แท้จริง การจัดการศึกษา ก็

² พรธิดา วิเชียรปัญญา, การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้ (กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547).

เป็นการให้การศึกษามีคุณภาพ และสถาบันการศึกษานั้นก็จะเป็นสถาบันที่มีคุณภาพอย่างแท้จริงด้วย³ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนนั้นสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาตนเอง จนกระทั่งสามารถนำไปพัฒนาสังคม และช่วยกันพัฒนาประเทศได้เพราะครูที่มีคุณภาพเท่านั้น ที่จะนำพาให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ และมากไปกว่านั้น ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งในการสร้างจิตสำนึกพลเมืองให้เกิดขึ้นกับคนในสังคมภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกๆวัน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษานับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ต่างมีทั้งสถานศึกษาของภาครัฐและเอกชนร่วมกันมาโดยตลอด สำหรับโรงเรียนเอกชนในประเทศไทยนั้น ถือว่ามีบทบาทและความสำคัญต่อการศึกษาของชาติไม่น้อยไปกว่าโรงเรียนของภาครัฐ หากย้อนกลับไป จะพบว่าการศึกษาเอกชนนับเป็นการศึกษาที่เกิดขึ้นตั้งแต่ ล้านนาไทย สุโขทัย และอยุธยา โดยมีวัง วัด และบ้าน เป็นสถานที่ให้การศึกษ โดยเฉพาะสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199-2231) จดหมายเหตุของมองซิเออซานิเยร์ กล่าวว่า เจ้าพระยาวิชา เยนทร์ ได้สร้างโรงเรียนราษฎร์ไว้หลายโรงเรียน และจากจดหมายเหตุของบาทหลวงเดอซัวลี ซึ่งเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2228 ได้กล่าวถึงโรงเรียนราษฎร์ 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนศรีอยุธยา โรงเรียนมัธยมพณดี และโรงเรียนสามเณร ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ผู้ที่บุกเบิกการก่อตั้งโรงเรียนราษฎร์ไม่ใช่คนไทย แต่เป็นมิชชันนารีซึ่งเดินทางเข้ามาเผยแพร่ศาสนาได้แก่โรงเรียนมัธยม และเริ่มทำการเปิดสอนในปี พ.ศ. 2395 การดำเนินงานในระยะแรกมีเอกชน มีได้ถูกควบคุมโดยหน่วยงานรัฐใด จนกระทั่งปีพ.ศ.2448 กระทรวงธรรมการจึงเข้ามามีบทบาทดูแล ต่อมาคนไทยได้ตั้งโรงเรียนขึ้นมาชื่อโรงเรียนบำรุงวิทยา เมื่อการศึกษาเอกชนมีการขยายตัวมากขึ้นในปี พ.ศ.2461 รัฐบาลจึงได้ประกาศพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจนิเทศโรงเรียนทั่วราชอาณาจักรตลอดจนเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนบริหารจัดการภายใต้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 โดยมีสถานศึกษากระจายเพื่อจัดการศึกษาในระดับต่างๆ อยู่ทั่วประเทศ ในอดีตโรงเรียนเอกชนจำนวนมากได้เข้ามาจัดการศึกษาเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐและโรงเรียนเหล่านั้นต่างได้รับความนิยมนิยมจากสังคม เพราะความเชื่อมั่น และ ศรัทธาต่อกระบวนการ

³ ประวิตร ชูศิลป์, "ครู กับ การพัฒนาคน," เข้าถึงเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:http://www.psru.ac.th/presi1/chapter04.doc>.

บริหารจัดการ ที่ดูเหมือนว่าจะให้ความสำคัญ และจริงจังมากกว่าโรงเรียนรัฐบาล (บางโรงเรียน) โดยเฉพาะการเน้นด้านคุณภาพเพื่อต่อยอดให้เด็กและเยาวชนมีความเป็นเลิศ⁴ จึงเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาของเอกชนมีการจัดการศึกษาคู่มาพร้อมกับการจัดการศึกษาของภาครัฐตลอด

ในส่วนของคริสตจักรโปรเตสแตนต์ในประเทศไทย มีประวัติศาสตร์ย้อนไปตั้งแต่ในปี ค.ศ. 1828 เมื่อศาสนาจารย์จาคอบ ทอมลิน และศาสนาจารย์นายแพทย์คาร์ล กุตสลาฟ เข้ามาเผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกาย โปรเตสแตนต์ เป็นครั้งแรกในประเทศไทย ในปี ค.ศ.1840 มีซันนารีคณะเพรสไบทีเรียนอเมริกันเข้ามาในประเทศไทย และตั้งรากฐานอย่างมั่นคงในปี 1847 มีซันนารีชุดนี้ประกอบด้วยนายแพทย์ ซามูเอล เฮาส์ ศาสนาจารย์สตีเฟน และนางแมรี แมตตูน มีซันนารีคณะนี้ได้จัดตั้ง คริสตจักรเพรสไบทีเรียนที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม ค.ศ. 1849 ต่อมาได้จัดตั้งเพรสไบทีเรียแห่งสยามในวันที่ 1 กันยายน 1858 เมื่อถึงปี ค.ศ. 1861 คณะมิชชันนารีขยายงานไปสู่ภูมิภาคโดยได้จัดตั้งศูนย์มิชชันนารีที่เพชรบุรี โดยการนำของครอบครัวศาสนาจารย์ดาเนียล แมคกิลวารี และครอบครัวศาสนาจารย์ ซามูเอล จี แมคฟาร์แลนด์ เป็นผู้ปฏิบัติงาน ปี ค.ศ.1867 ครอบครัวของศาสนาจารย์แมคกิลวารีได้ตั้งมิชชันนารีประกาศ คริสตศาสนาที่เชียงใหม่ โดยมีครอบครัวของศาสนาจารย์วิลสันเข้าร่วมงานด้วย ครอบครัวมิชชันนารีทั้งสองได้จัดตั้งคริสตจักร เพรสไบทีเรียนที่หนึ่งเชียงใหม่ ในวันที่ 18 เมษายน ค.ศ.1878 ซึ่งเป็นปีที่สมเด็จพระบรมราชาโองการ เรื่อง "เสรีภาพทางศาสนา" (มีผลบังคับใช้ในเชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง) การประกาศพระกิตติคุณได้ขยายออกไปในภูมิภาคต่างๆมีการจัดตั้งศูนย์มิชชันนารีที่ลำปาง (ค.ศ.1885) ลำพูน (ค.ศ.1891) แพร่ (ค.ศ.1893) น่าน (ค.ศ.1895) เชียงราย (ค.ศ. 1897) และพิษณุโลก (ค.ศ. 1899) ภายหลังได้ขยายงานไปยังเขตเชียงตุงของพม่า (ค.ศ. 1904-1908) และเขตเชียงรุ่งของจีน (ค.ศ.1941-1971) ในปี ค.ศ.1900 ได้จัดตั้งศูนย์มิชชันนารี ที่นครศรีธรรมราช และเมื่อถึงปี ค.ศ.1910 ได้จัดตั้งศูนย์มิชชันนารีที่ตรัง ซึ่งเป็นศูนย์มิชชันนารีที่ขยายการประกาศศาสนาไปสู่ท้องถิ่นอื่นๆ ในภาคใต้ ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1932 ได้มีการรวมเพรสไบทีเรียสยามและลาว เพื่อจัดตั้งองค์กรปกครองคริสตจักรไทยที่เป็นอิสระ มีการรณรงค์และออกวารสาร "ข่าวคริสตจักร" ในปี ค.ศ. 1934 มีการจัดประชุมเพื่อจัดตั้ง "สภาคริสตจักรในประเทศไทยสยาม" ที่ประชุมได้รับบรรณานุกรมการปกครองคริสตจักรสยามซึ่งกำหนดคริสตจักรประจำชาตินี้ว่า "คริสตจักรในสยาม" ในปี ค.ศ.1939 มีนโยบายหลัก 3 ข้อคือ "ประกาศพระกิตติคุณ" "การเลี้ยงตนเอง" และ "การปกครองตนเอง"⁵

⁴ รัฐพงศ์ บุญญานวัตร, "โรงเรียนเอกชน ทางรอดทางเลือก," เข้าถึงเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/education/news_989270.

⁵ ฝ่ายสารสนเทศ สภาคริสตจักรในประเทศไทย, "ประวัติศาสตร์," เข้าถึงเมื่อ 30 มกราคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://www.cct.or.th/history>.

ในปัจจุบันการจัดการความรู้เป็นแนวคิดที่กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในแทบทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐหรือเอกชน รวมไปถึงสถาบันการศึกษาเองก็ได้รับความนิยมเช่นกัน โดยปกติแล้วการจัดการความรู้เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของเราทุกคนอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดความรู้จากแม่ไปสู่ลูก หรือการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับบุคคลรุ่นหลัง เพราะการจัดการความรู้จะช่วยให้ความรู้ยังคงอยู่ภายในองค์กรไม่หายไป และจะได้รับการถ่ายทอดต่อไปเรื่อยๆ แต่ในปัจจุบันก็มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการความรู้เช่นกัน โดยเฉพาะเมื่อมีการถ่ายทอดแล้วไม่ได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ หรือเมื่อครู อาจารย์เกษียณอายุราชการไปแล้วความรู้เหล่านั้นก็จะติดตัวไปด้วย ไม่ได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลที่อยู่ต่อ ทำให้บุคคลากรปัจจุบันไม่มีความรู้มากพอ หรือการที่มีภาระหน้าที่หลายอย่างที่ต้องจัดการ ทำให้การจัดการไม่มีประสิทธิภาพมากพอ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตัวบุคคลากรเองก็มีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการความรู้นั้นยังคงอยู่ จึงถือได้ว่าทั้งการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพและบุคคลากรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้นั้นมีส่วนสำคัญที่จะทำให้องค์กรรักษาความรู้ภายในองค์กรเอาไว้ได้

ปัญหาของการวิจัย

ปัจจุบันโลกของเราได้เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสารมากมายหลังไหลมาจากทั่วทุกมุมโลก ส่งผลให้เกิดองค์ความรู้ที่แปลกใหม่ขึ้นมากมาย สังคมจำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แต่ยังขาดการกลั่นกรองและเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่างๆ มาใช้ประโยชน์กับองค์การภาคเอกชนนั้นเกิดปัญหาสมองไหล ดังที่ มีผู้กล่าวไว้ว่า ครูโรงเรียนเอกชนนั้นมีอัตราการเข้าออก สูง เนื่องจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ส่งผลทำให้การเจริญเติบโตขององค์การเป็นไปอย่างช้าเนื่องจากความรู้ต่างๆภายในองค์การนั้นส่วนใหญ่จะอยู่กับของคนในองค์การ เมื่อเกิดการสับเปลี่ยนบุคคลากร หรือมีการย้ายสถานที่ทำงานจึงทำให้องค์การนั้นเกิดความไม่มั่นคง ไม่มีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนถึงแม้ว่าจะมีการสอนงานก็ตามโรงเรียนเอกชนเป็นองค์การภาคเอกชน ที่มีรูปแบบการบริหารจัดการรวมถึงมีปัญหาดังกล่าวที่คล้ายคลึงกับองค์การภาคเอกชนทั่วไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการสับเปลี่ยนบุคคลากร เพราะฉะนั้นโรงเรียนเอกชน หรือองค์การเอกชนต่างๆจึงเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ที่จะเปลี่ยนแปลงความรู้ที่อยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) ให้กลายเป็นความรู้ที่ปรากฏชัดเจน (Explicit Knowledge) แสวงหาความรู้ทั้งภายใน และภายนอกองค์การมาจัดเก็บความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความรู้ เพื่อ

เป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรให้สามารถทำงานได้เร็วที่สุด ซึ่งไม่ว่าจะเป็นภาครัฐภาคเอกชน ต่างก็ให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้เป็นอย่างมาก⁶

องค์กรทางการศึกษาในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นองค์กรทางภาครัฐหรือเอกชนต่างมักจะประสบกับปัญหาในหลายๆด้าน ซึ่งด้านการจัดการความรู้ในสถานศึกษาก็เป็นส่วนหนึ่งในปัญหาที่องค์กรการศึกษาหลายๆที่ประสบอยู่ ซึ่งการจัดการความรู้นั้นเราสามารถนำความรู้ที่มีอยู่ภายในองค์กรเอง ถ่ายทอดหรือจัดการให้เป็นระบบเพื่อที่คนในองค์กรจะได้เรียนรู้แล้วนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งในหลายๆองค์กรการศึกษาเองมีปัญหา โดยกล่าวสรุปได้ดังนี้ 1) ปัญหา ที่เกิดมาจากการถ่ายทอดความรู้ระหว่างบุคคล กับสถานศึกษา เช่น ปัญหาการไม่แบ่งปันความรู้ เช่น การส่ง ข้าราชการไปสัมมนา หรือฝึกอบรม แต่หลังจากที่กลับมาแล้ว ก็เก็บความรู้ไว้คนเดียวหรืออาจจะรายงานให้หัวหน้าทราบเพียงเท่านั้น แต่ข้าราชการ/บุคลากรคนอื่นอีกหลายคน ในสถานศึกษาที่ไม่ได้ไปฝึกอบรมหรือสัมมนา จะไม่รู้เลยว่าคนที่ไป ฝึกอบรม หรือไปสัมมนานั้นได้อะไรกลับมา เพราะไม่มีการเก็บบันทึกรายงาน หรือสิ่งที่น่าสนใจจากการอบรม หรือสัมมนา ในครั้งนั้น ๆ ไว้ในฐานข้อมูล ในอินทราเน็ตหรือเว็บไซต์ 2) ปัญหาที่เกิดจากการไม่นำ ความรู้ของสถาบันศึกษามาสร้างความสามารถในการแข่งขัน หรือก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง เพราะในสถานศึกษามีความรู้มากมายที่ได้จากการวิจัย หรือประสบการณ์จากการทำงาน แต่วิจัยแล้วก็ไม่นำไปประยุกต์เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ต่อไป หรือไม่มีการสานต่อ หรือสถานศึกษามีผู้รู้ มีครูเชี่ยวชาญที่มีความสามารถออกไป เป็นวิทยากรให้สถานศึกษาอื่น ให้ประสบความสำเร็จ มีความรู้แต่ในขณะเดียวกันบุคคลเหล่านั้น ไม่มีเวลาเหลือพอที่จะ พัฒนาคนในสถานศึกษาเดียวกันเลยก็กลายเป็นความสูญเปล่าที่เกิดขึ้นได้⁷

นอกจากปัญหาในการจัดการความรู้แล้วนั้น ปัญหาทางด้านการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาก็เป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดในองค์กรการศึกษา โดยกล่าวพอสรุปได้ดังนี้ 1) ปัจจุบันครูมีปัญหา ด้านการครองชีพและมีงานอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนมากเกินไปจนทำให้ใส่ใจการเรียนการสอนในห้องเรียนน้อยลง⁸ 2) ระเบียบปฏิบัติไม่เอื้อต่อการพัฒนางานและการพัฒนาตนเอง ครู ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ ทำให้ครูมีสถานภาพมั่นคง ไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเอง ระเบียบ กฎเกณฑ์

⁶ ปอส์ ไกรวิญญู, "สภาพและปัญหาการจัดการความรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับ ประถมศึกษาในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557).

⁷ วันดี โต๊ะดำ, "ปัญหาของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เมืองไทย," เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2560, เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/342229>.

⁸ โปสทัชเดย์, "ปัญหาหอมตะครู," เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.posttoday.com/analysis/report/341473>.

การบริหารของระบบราชการสกัดกั้นเสรีภาพความก้าวหน้าทางวิชาการ และไม่กระตุ้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของครู ระบบงบประมาณในปัจจุบันไม่เปิดโอกาสให้ครูและโรงเรียนมีส่วนร่วมกำหนดระบบบริหารไม่ยืดหยุ่นให้ครู แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งผลให้ครูรู้สึกไร้พลังอำนาจการควบคุมงานของตน การบริหารสถานศึกษาใช้ระบบการบังคับบัญชาแบบราชการตามลำดับขั้น หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งการเบ็ดเสร็จเป็นระบบอำนาจนิยม ผลคือ สถานศึกษาขาดบรรยากาศของชุมชนวิชาการที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองของครู สภาพการร่วมมือทำงานร่วมกัน รับผิดชอบของครูมีน้อย ส่วนผู้ประกอบอาชีพครูในสถานศึกษาเอกชนก็ขาดความมั่นคงในวิชาชีพ ขาดความก้าวหน้า ค่าตอบแทนต่ำแต่ภาระงานสูง และขาดอิสระในการปฏิบัติงาน ทำให้พัฒนาตนเองได้น้อย เกิดสภาพขาดขวัญกำลังใจ ท้อแท้ มากกว่าครูของรัฐเสียอีก⁹ เกียรติและการยกย่องลดลงอย่างมาก ครูไทยในอดีตโดยเฉพาะสมัยแรกๆ ในสังคมเกษตรบทบาทครูมีมากและมีสูงเป็นทั้งผู้ให้คำแนะนำแก่ชุมชนและเด็กนักเรียนด้วยพร้อมกัน แต่สถานการณ์ดังกล่าวเปลี่ยนไปมากในปัจจุบัน ครูอยู่ในฐานะผู้ทำงานอาชีพหนึ่งเท่านั้น 4. จากการชี้นำชีวิตสู่การบอกรักวิชาเป็นหลักแม้ว่าฐานะจะได้รับการยอมรับแล้วบทบาทของครูยังต้องมีมากโดยเฉพาะบทบาทในการชี้นำแนวทางชีวิตของคนในชุมชนและเด็กนักเรียนแต่ละคนด้วยพร้อมกันไปแต่ความเปลี่ยนแปลงของสังคมกับระบบของวิชาชีพทำให้ครูเป็นได้แค่ผู้บอกรักเสียเป็นหลักใหญ่ไม่สามารถชี้นำไปในทางใดได้ 5. ข้อเรียกร้องของสังคมมีมากขึ้นตลอดเวลา นอกจากภาระที่เพิ่มขึ้นแล้วเสียงเรียกร้องจากสังคมมากขึ้นด้วยเมื่อมีปัญหาอะไรในสังคมก็จะเรียกร้องให้ครูมีบทบาทมากเข้าไว้เช่นเรียกร้องให้ครูสอนเรื่องประชาธิปไตยเรียกร้องให้ครูสอนแก้ปัญหาคอร์รัปชันตลอดจนเรียกร้องให้ครูแก้ปัญหาการบริโภคนิยมของสังคมไทยอีกด้วย เป็นต้น¹⁰

จากสภาพปัญหาและอุปสรรคทั้งด้านการจัดการความรู้และมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ช่างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อทราบการจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย

⁹ เสือสีส้ม[นามแฝง], "การพัฒนาวิชาชีพครู," เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2560, เข้าถึงได้จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/tippanaw/2013/03/12/entry-1>.

¹⁰ ไพฑูริย์ สินลารัตน์, "บทบาทของครูในอนาคต: เตรียมผู้เรียนให้สอนตนเองได้ต่อไป" (วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีที่1 ฉบับที่1, 2558), 1-8.

2. เพื่อทราบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย

3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องและสนองต่อวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามเพื่อหาคำตอบสำหรับงานวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. การจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย อยู่ในระดับใด
2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย อยู่ในระดับใด
3. การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. การจัดการความรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย อยู่ในระดับปานกลาง
2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย อยู่ในระดับปานกลาง
3. การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กัน

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

หน่วยงานทางการศึกษาทุกหน่วยงานล้วนแต่เป็นระบบเปิดตามแนวคิดของ ลูเนินเบอร์ก และออนสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) การบริหารการศึกษาตามทฤษฎีเชิงระบบแบบเปิด มองว่าองค์การทางการศึกษาทั้งในระดับกระทรวงศึกษาธิการ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เป็นหน่วยงานในการขับเคลื่อนการศึกษาและมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกอยู่ตลอดเวลา จึงต้องพยายามหาวิธีปรับโครงสร้างขององค์การให้ สามารถต่อต้านสภาพแวดล้อมที่เข้ามาคุกคาม

เพื่อให้ห้องค์การเสื่อมถอย ซึ่งทัศนะนั้นจะแตกต่างจากทฤษฎีเชิง ระบบแบบปิด ที่ไม่ใส่ใจกับสภาพแวดล้อมภายนอกเพราะเห็นว่า องค์การมีความเป็นอิสระและสามารถที่จะจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง ในทฤษฎีเชิงระบบแบบเปิดตั้งอยู่บนฐานความคิดว่าองค์การเป็นระบบหนึ่งๆ สถานศึกษาได้รับทรัพยากรจากสภาพแวดล้อม ใน 4 ลักษณะ ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และข้อมูล สารสนเทศทั้งนี้ คน หมายถึง บุคลากรที่เป็นสมาชิกของ องค์การ เงิน หมายถึง งบประมาณที่ใช้ในการลงทุนเพื่อการดำเนินการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว วัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และข้อมูล สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร หลักสูตร ความรู้ และสถิติต่างๆที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา กระบวนการเปลี่ยนแปลง (transformation process) ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเกี่ยวข้องกับการประสาน และการใช้ทรัพยากรทั้ง 4 ลักษณะเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา นั่นคือ การพัฒนาให้ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามที่โรงเรียนได้ตั้งความคาดหวังไว้ อันจะส่งผลต่อการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป และผู้บริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ผลผลิตตามที่กำหนดไว้ก็ต้องดำเนินการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบภายในองค์การ ทั้งการบริหารจัดการทั่วไป การจัดการเรียน การสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ โดยต้องใช้ความรู้และทักษะการบริหารจัดการที่หลากหลาย ทั้งทักษะ ในการตัดสินใจ ทักษะการทำงานกับคนอื่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะ การวางแผน และทักษะที่จะจัดการกับความเปลี่ยนแปลงได้โดยเฉพาะ อย่างยิ่งต้องมีทักษะการเป็น ผู้นำการเรียนการสอน ดังนั้นกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และบุคลากรในองค์การจะส่งผลต่อเป้าหมายหรือปัจจัยนำออกด้านผู้เรียน ทั้งในระดับสถานศึกษาและระดับเขตพื้นที่ ปัจจัยนำออก (outputs) ภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาคือ ต้องสร้างความ มั่นใจและใช้ทรัพยากรที่มาจากสภาพแวดล้อมในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ได้ผลผลิตตามที่ กำหนดไว้ในบริบทของสถานศึกษา ปัจจัยนำออกก็คือ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษาที่อาจจะปรากฏในลักษณะของผลิตภัณฑ์ ผลที่ได้รับผลลัพธ์ หรือภาพความสำเร็จของระบบการศึกษาทั้งนี้ลักษณะของปัจจัยนำออกจะแตกต่างกันไปตาม ลักษณะของสถานศึกษา แต่ส่วนใหญ่จะปรากฏในลักษณะของผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน สมรรถนะการ สอนของครู ความก้าวหน้าของนักเรียนและของครู อัตราการตกซ้ำชั้น การลาออกของครูและ บุคลากร การขาดเรียนของนักเรียน การขาดสอนของครู ความสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์การ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ทัศนคติของนักเรียน ต่อโรงเรียน และความพึงพอใจของครู ในการปฏิบัติงานข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ข้อมูลจากปัจจัยนำออกจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับแก่ ระบบ และข้อมูล ย้อนกลับไม่ว่าในเชิงบวกหรือเชิงลบจะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาประสบความสำเร็จได้ ถ้าองค์การได้ ข้อมูลย้อนกลับเชิงลบก็สามารถนำมาปรับแก้ไขกระบวนการ หรือ ปัจจัยนำเข้า หรือทั้งสองส่วน ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพของปัจจัยนำออก สำหรับศตวรรษที่ 21 แรงแผลก

นี้ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการมี นโยบายปรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551 ใหม่ ซึ่งจะต้องส่งผลถึงเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่ต้องนำนโยบายนี้สู่การปรับเปลี่ยน หลักสูตรของสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการของทักษะสำหรับ ศตวรรษที่ 21 อันจะส่งผลถึงผู้เรียนต่อไปดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพต้องสามารถบริหารจัดการองค์การอย่างมีกลยุทธ์โดยวิเคราะห์สถานการณ์ของสภาพแวดล้อม เพื่อที่จะสามารถจัดการศึกษาได้ตอบสนองความต้องการจำเป็นของสังคมได้อย่างแท้จริง¹¹

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ไว้ดังนี้ บดินทร์ วิจารณ์ ได้เสนอขั้นตอนกระบวนการจัดการความรู้ ดังนี้ 1) การกำหนด (define) 2) การสร้าง (create) 3) การเสาะหา (capture) 4) การแบ่งปัน (share) 5) การใช้ (use)¹² บุญดี บุญญาภิจ และคณะ ได้ศึกษากระบวนการจัดการความรู้ มี 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การค้นหาความรู้ (knowledge identification) 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ (knowledge creation and acquisition) 3) การจัดความรู้ให้เป็นระเบียบ (knowledge organization) 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (knowledge codification and refinement) 5) การเข้าถึงความรู้ (knowledge access) 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (knowledge sharing) 7) การเรียนรู้ (learning)¹³ ยุทธนา แซ่เตียว ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การสำรวจและการวางแผนความรู้ 2) การพัฒนาความรู้ (knowledge generation) 3) การถ่ายทอดความรู้ (knowledge transfer) และ 4) การแบ่งปันความรู้ (knowledge sharing)¹⁴ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้เสนอกระบวนการจัดการความรู้ที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับเขตพื้นที่ศึกษานำไปจัดการความรู้ ดังนี้ 1) การบ่งชี้ความรู้ (knowledge identification) 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ (knowledge creation and acquisition) 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (knowledge organization) 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (knowledge codification and refinement) 5) การเข้าถึงความรู้ (knowledge access) 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (knowledge sharing) 7) การเรียนรู้

¹¹ รัตนา ดวงแก้ว, "ทฤษฎีเชิงระบบแบบเปิด," เข้าถึงเมื่อ 16 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงจาก <http://edu.stou.ac.th/EDU/UploadedFile/23723-11.pdf>.

¹² บดินทร์ วิจารณ์, *การจัดการความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติ* (กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547), 45-46.

¹³ บุญดี บุญญาภิจ และคณะ, *การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*, vol. พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548), 54-58.

¹⁴ ยุทธนา แซ่เตียว, *การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ : สร้างองค์กรอัจฉริยะ* (กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547), 255 - 62.

(learning)¹⁵ คูชซา (Kucza) ได้เสนอรูปแบบกระบวนการในทางปฏิบัติของการจัดการความรู้ (km operational processes) ไว้ 6 ประการ ดังนี้ 1) การระบุความรู้ที่ต้องการ (identification of need for knowledge) 2) การแบ่งปันความรู้ (knowledge pull) 3) การส่งมอบความรู้ (knowledge push) 4) การสร้างความรู้ (creation of knowledge) มีกระบวนการย่อยๆ 6 ขั้นตอนคือ 4.1) การระบุถึงความคิดใหม่ๆ 4.2) การประเมินความคิดใหม่ๆ 4.3) การรวบรวมผู้ที่อยู่ในข่ายที่มีความคิดใหม่ๆ 4.4) การประเมินผู้ที่อยู่ในข่ายที่มีความคิดใหม่ๆ 4.5) การคัดเลือกผู้ที่อยู่ในข่ายที่มีความคิดใหม่ๆ 4.6) การสร้างความรู้ 5) การรวบรวมและจัดเก็บความรู้ (knowledge collection and storage) มีกระบวนการย่อยๆ 6 ขั้นตอนดังนี้ 5.1) การระบุถึงความรู้ 5.2) การประเมินความรู้ 5.3) การออกแบบสิ่งที่ใช้เก็บความรู้ 5.4) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นหมวดหมู่ 5.5) การบูรณาการความรู้ 5.6) การปรับปรุงแผนที่ความรู้ให้ทันสมัย 6) การปรับปรุงความรู้ (knowledge update) มีกระบวนการย่อยๆ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 6.1) การระบุถึงความเปลี่ยนแปลง 6.2) การประเมินผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง 6.3) การปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย¹⁶ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากรได้นำแนวคิดของ โนนากะและทาเคอุชิ (Nonaka and Takeuchi) มาปรับเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กระบวนการทางสังคม (socialization) 2) การถ่ายทอดความรู้ (externalization) 3) การผสมผสาน (combination) 4) การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (internalization)¹⁷ มาร์ควาร์ดท์ (Marquardt) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ไว้ 6 ประการ ดังนี้ 1) การแสวงหาความรู้ (knowledge acquisition) 2) การสร้างความรู้ (knowledge creation) 3) การจัดเก็บความรู้ (knowledge storage) 4) การวิเคราะห์และการขุดข้อมูล (analysis and data mining) 5) การถ่ายโอนและการเผยแพร่ความรู้ (knowledge transfer and dissemination) 6) การประยุกต์ใช้และการทำให้ข้อมูลถูกต้อง (knowledge application and validation)¹⁸

¹⁵ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, "การจัดการความรู้ : Knowledge Management," เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/oldweb/thai/E_Newsletter/dec_2006/e-newsletter/knowledge/KM.htm.

¹⁶ Timo Kucza, "Knowledge Management Process Model," accessed February 17, 2017, available from <http://www.vtt.fi/inf/pdf/publications/2001/P455.pdf>

¹⁷ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, *การจัดการความรู้* (นครปฐม: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550), 33-34.

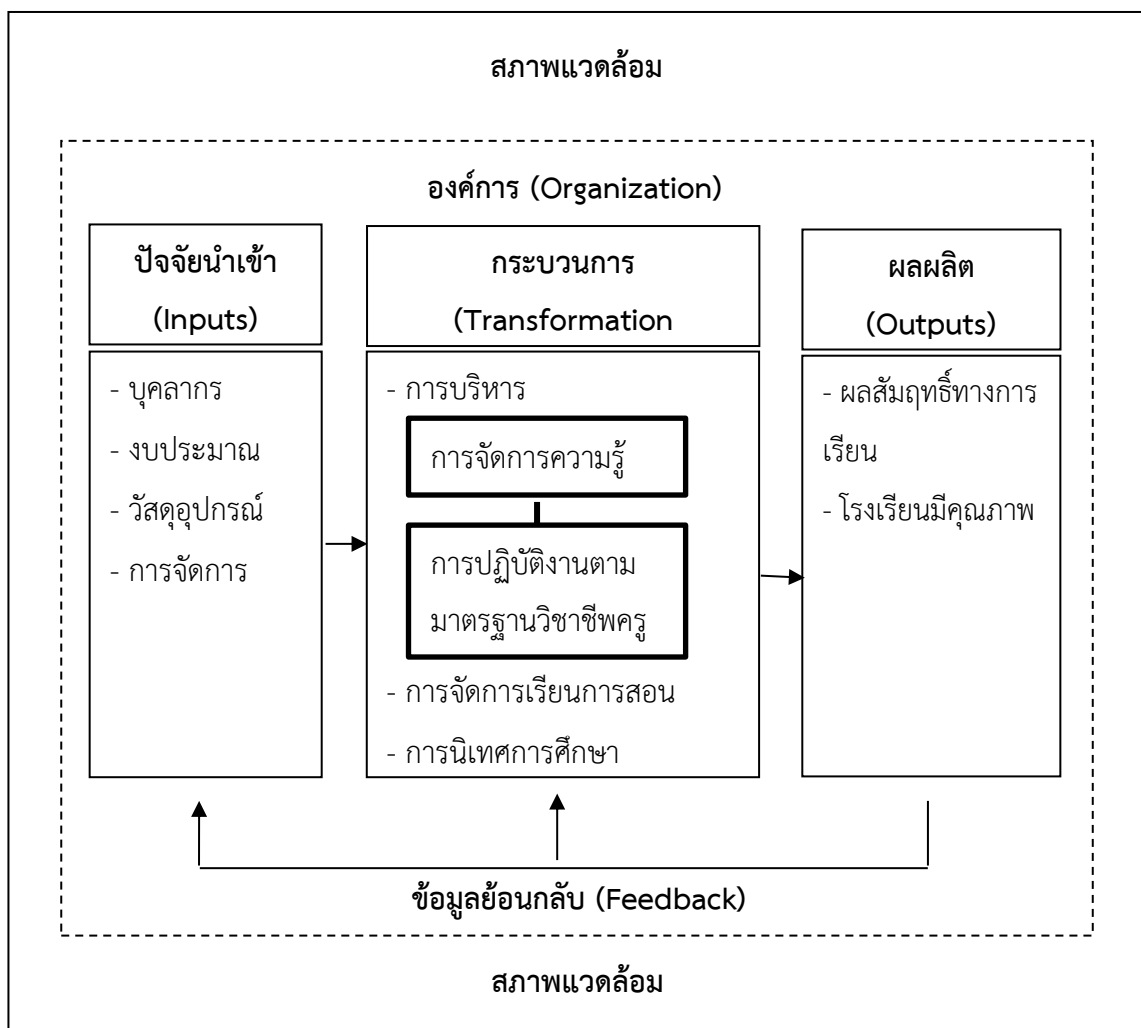
¹⁸ Michael J. Marquardt, *Building the Learning Organization: Mastering the 5 Element for Corporate Learning* (Palo Alto: Davies-Black, 2002), 1421-169.

ในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู จากข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ.2556 ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์¹⁹

แนวคิดและขอบข่ายทฤษฎีที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากรได้นำแนวคิดของ โนนากะและทาเคอุชิ (Nonaka and Takeuchi) และได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูจากข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 มาเป็นขอบข่ายเชิงอ้างอิงการวิจัย โดยสามารถนำเสนอตั้งแต่แผนภูมิที่ 1

¹⁹สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ Professional Standards and Ethics (กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด, 2558), 9-10.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงมโนทัศน์สรุป

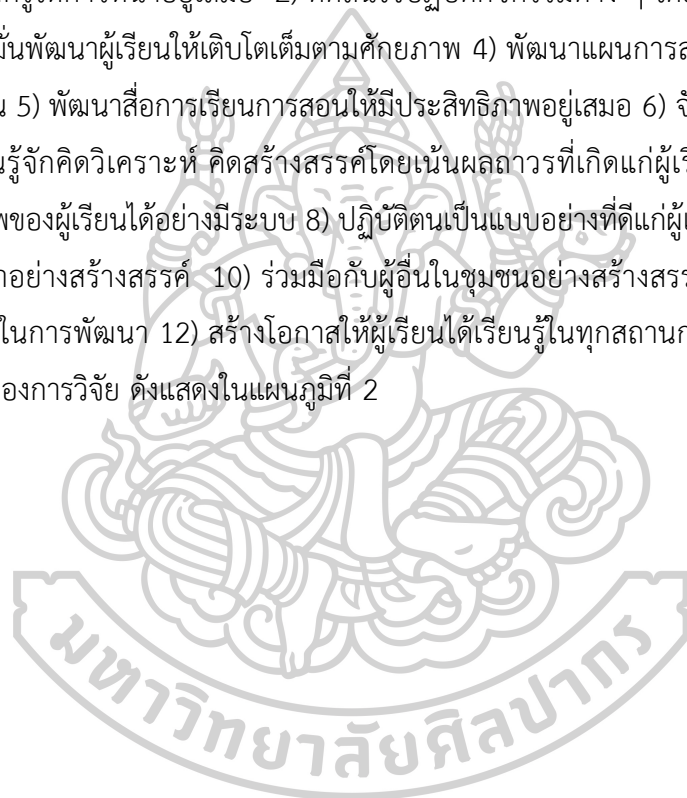
ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan V. Ornstein. **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6 th ed. (CA: Wadsworth Publishing, 2012). 20 - 21.

: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, **การจัดการความรู้** (นครปฐม: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550), 33-34.

: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, **มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ professional Standards and ethics** (กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด, 2558), 9-10.

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัย โดยศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กระบวนการทางสังคม (socialization) 2) การถ่ายทอดความรู้ (externalization) 3) การผสมผสาน (combination) 4) การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (internalization) ส่วนตัวแปรที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ผู้วิจัยใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู 12 ข้อจากข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ซึ่งประกอบด้วย 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ เป็นกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

การจัดการความรู้ (X_{tot})	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู (Y_{tot})
1. กระบวนการทางสังคม (X_1) 2. การถ่ายทอดความรู้ (X_2) 3. การผสมผสาน (X_3) 4. การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (X_4)	1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ (Y_1) 2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) 3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ (Y_3) 4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน (Y_4) 5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) 6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) 7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) 8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) 9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) 10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ (Y_{10}) 11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) 12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12})

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, **การจัดการความรู้** (นครปฐม : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550), 33-34.

: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, **มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ professional Standards and ethics** (กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด, 2558), 9-10.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกัน จึงได้นิยามความหมายของคำต่างๆ ไว้ ดังนี้

การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการที่ดำเนินการร่วมกันโดยผู้ปฏิบัติงานในองค์กร เพื่อสร้างและใช้ความรู้ในการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นกว่าเดิม ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน คือ

- 1) กระบวนการทางสังคม (socialization) 2) การถ่ายทอดความรู้ (externalization)
- 3) การผสมผสาน (combination) 4) การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (internalization) ตามแนวคิดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร

มาตรฐานการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรมกรปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู 12 ข้อ จากข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ซึ่งประกอบด้วย 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

โรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย รวมทั้งสิ้น 26 โรงเรียน

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับ ทฤษฎี วรรณกรรม แนวคิดของนักการศึกษา นักวิชาการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย” โดยมีสาระสำคัญซึ่งประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังนี้ การจัดการความรู้ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สภาคริสตจักรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การจัดการความรู้

มีผู้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และได้นำเสนอแนวคิดที่หลากหลาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของความรู้

กลีนจันทร์ เขียวเจริญ ให้ความหมายว่า ความรู้ หมายถึง สารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ เปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่น จนเกิดเป็นความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้จริงในการสรุป และตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา³⁵

นรินทร์ สังข์รักษา กล่าวว่า ความรู้คือ สิ่งที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือ ประสบการณ์ และรับรู้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ ทั้งจากภายในตัวตนและจากภายนอก เพื่อใช้สารสนเทศเหล่านั้นให้เกิดความรู้ใหม่ จึงเห็นได้ว่าความรู้มีความเป็นนามธรรม ทั้งยังมีส่วน เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต มีกำเนิดในตัวคนและอยู่ในตัวคน เกิดขึ้นโดยอาศัยกระบวนการและ ปัจจัยหลายอย่างทั้งภายในและภายนอกตัวคนผสมผสานกัน แสดงออกให้ปรากฏแก่ผู้อื่น โดยผ่าน พฤติกรรมการรับรู้และเรียนรู้ รวมทั้งมีพลังและมีอิทธิพลต่อคน ความรู้ยิ่งใช้ยิ่งงอกไม่หมดไป ไม่สูญ สลายมีแต่จะเปลี่ยนแปลงและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไม่มีสิ้นสุด สามารถบันทึกและถ่ายทอดออกจากคนได้

³⁵ กลีนจันทร์ เขียวเจริญ, การพัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ภายใต้การจัดการ ความรู้ขององค์กรภาครัฐ (กรุงเทพฯ: สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข, 2550), 37.

ด้วยวิธีการต่างๆ โดยอาศัยสื่อและเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้บรรลุถึงประโยชน์ปัจจุบัน ประโยชน์ภายนอก และประโยชน์ในการดำเนินชีวิต³⁶

วิจารณ์ พานิช กล่าวว่า คำว่า “ความรู้” เป็นคำที่อธิบายยาก โดยความหมายเป็นถ้อยคำที่แสดงความเป็นภาพรวม (holistic) และบูรณาการ (integrative) ของข้อเท็จจริง, หลักการ และข้อสนเทศ ที่ชี้้นำการปฏิบัติ ภายใต้บริบทที่จำเพาะ³⁷

พรธิดา วิเชียรปัญญา กล่าวว่า ความรู้เป็นกระบวนการของการขัดเกลา เลือกใช้ และบูรณาการ การใช้สารสนเทศเหล่านั้นจนเกิดเป็นความรู้ใหม่ (new knowledge) ความรู้ใหม่จึงเกิดขึ้นจากการผสมผสานความรู้และประสบการณ์เดิมผนวกกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ ความรู้ดังกล่าวเป็นสิ่งที่อยู่ภายในบุคคลเป็นความรู้ที่ไม่ปรากฏชัดแจ้ง (tacit knowledge) หากเมื่อความรู้เหล่านั้นได้ถูกถ่ายทอดออกมาในรูปของการเขียนที่เป็นลายลักษณ์อักษร ความรู้นั้นก็จะกลายเป็นความรู้ชัดแจ้ง (explicit knowledge) ความรู้ดังกล่าวจะมีคุณค่าปรากฏเมื่อนำมาใช้ในกระบวนการตัดสินใจ (decision making)³⁸

ไพโรจน์ ชลารักษ์ ให้ความหมายว่า ความรู้ คือ สภาวะในตัวคนที่เกิดขึ้นจากการผสมผสานอย่างลงตัวระหว่างการรับรู้ ความจำ ความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกเมื่อคนได้สัมผัสหรือรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วสภาวะนี้จะไม่หายไปจากคนแต่อาจลืมไปได้บ้างบางส่วนและบางเวลา³⁹

ราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า ความรู้ คือ สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ เช่น ความรู้เรื่องประวัติศาสตร์ , สิ่งที่ได้ยินรับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือการปฏิบัติ เช่นความรู้เรื่องสุขภาพ ความรู้เรื่องนิทาน

³⁶ นรินทร์ สังข์รักษา, การจัดการความรู้และภูมิปัญญา (นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559), 3.

³⁷ วิจารณ์ พานิช, การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2548 และประชุมวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการองค์ความรู้ในองค์กร (กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2548), 135.

³⁸ พรธิดา วิเชียรปัญญา, การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้ (กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547), 21.

³⁹ ไพโรจน์ ชลารักษ์, การจัดการความรู้ : สังกัปทางทฤษฎี (นครปฐม: บริษัทเพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2551), 3.

พื้นบ้าน ความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ เช่น ผู้ชายคนนี้เก่งแต่ไม่มีความรู้เรื่องผู้หญิง⁴⁰

ดาเวนพอร์ทและพรูซัค (Davenport and Prusak) กล่าวว่า ความรู้หมายถึง การผสมผสานของกรอบประสบการณ์ คุณค่า เนื้อหาของข้อมูล และความเข้าใจข้อมูลเชิงลึกที่เอื้ออำนวยสำหรับการประเมินและผสมผสานเป็นประสบการณ์และข้อมูลใหม่⁴¹

เบนจามิน บลูม ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ว่าหมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ วิธีการและกระบวนการต่าง ๆ รวมถึงแบบกระบวนการของโครงการวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ อันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ โดยก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 1965 บลูมและคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย (cognitive domain) ของคน ว่าประกอบด้วยความรู้ตามระดับต่าง ๆ รวม 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณาจากระดับความรู้ในขั้นต่ำไปสู่ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป โดยบลูมและคณะ ได้แจกแจงรายละเอียดของแต่ละระดับไว้ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยู่ยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

2. ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญา ในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. การนำไปปรับใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ (knowledge) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิม ไปแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่ของเรื่องนั้น โดยการใช้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ และการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อย ที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้ง

⁴⁰ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, พิมพ์ครั้งที่ 2 vols. (กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2554), 243.

⁴¹Thomas H. Davenport and Laurence Prusak, **Working Knowledge: How Organizations Manage What They Know** (Boston: Harvard Business School Press, 1998), 2.

การสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

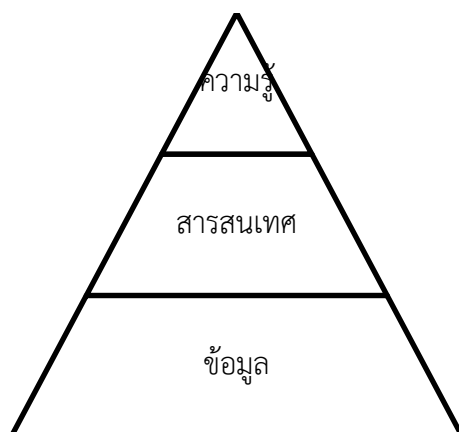
5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่ ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ (criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสิน การประเมินผล จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ (characteristics of cognitive domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกันเพื่อทำการประเมินผลสิ่งหนึ่งสิ่งใด⁴²

ฮิเดโอะ ยามาซากิ (Hideo Yamazaki) กล่าวว่า “ความรู้ในรูปของพีรามิด โดยให้ความหมายของ ข้อมูลว่า เป็นข้อเท็จจริง เป็นข้อมูลดิบ หรือตัวเลขต่างๆ ที่ยังไม่ได้ผ่านการแปลความ ส่วน “สารสนเทศ” เป็นข้อมูลที่ผ่านกระบวนการสังเคราะห์ วิเคราะห์ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจ มีบริบทจากความเชื่อ สามัญสำนึก หรือประสบการณ์ของผู้ใช้ สารสนเทศนั้น โดยมีกอยู่ในรูปของข้อมูลที่วัดได้หรือจับต้องได้ “ความรู้” คือ สารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิด เปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้อื่นจนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา หรือกล่าวได้ว่าเป็นสารสนเทศที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับเราในการนำไปใช้งานและ “ปัญญา” คือ ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน ก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้ เพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น⁴³

⁴² สุชาติ จันทรวงศ์, "ประเภทของความรู้," เข้าถึงเมื่อ 30 มกราคม 2563 เข้าถึงได้จาก http://km-by-blog.blogspot.com/2010/06/blog-post_08.html.

⁴³ บุญดี บุญญากิจและคณะ, การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ (กรุงเทพฯ: จิรวัดน์ เอ็กซ์เพรส จำกัด, 2549), 14.

แผนภูมิที่ 3 พีระมิดแสดงลำดับชั้นของความรู้
ที่มา : รังสรรค์ เนียมสนิท ,การจัดการความรู้ในฐานะเครื่องมือเพื่อการพัฒนาทุนมนุษย์ ตอน 1 ,
เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2560, เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/272457>

โนนากะ ไดอ้างถึง ปีเตอร์ ดรักเกอร์ (Peter Drucker) ผู้มีชื่อเสียงด้านการจัดการความรู้ ที่กล่าวว่า ความรู้คือสินทรัพย์ (Asset) ที่มีความสำคัญที่สุดขององค์กรในการสร้างคุณค่าแก่ผลิตภัณฑ์ และการส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรให้มีความยั่งยืน⁴⁴

แซลลิสและโจนส์ (Sallis & Jones) ให้ความหมายว่า ความรู้ คือ ความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมที่ฝังอยู่ในตัวบุคคลและความรู้ที่เปิดเผยซึ่งขับเคลื่อนแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ การสร้างสรรค์ และเพิ่มมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์และบริการ⁴⁵

จากความหมายของนักวิชาการไทยและต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า ความรู้ คือ สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ ความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือ การปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา

ประเภทของความรู้

พรธิดา วิเชียรปัญญา กล่าวว่า การแบ่งประเภทของความรู้ มองได้ในหลายมิติ แต่มิติที่ได้รับ ความนิยมนมากที่สุดคือมองในด้าน “รูปแบบที่เห็น”

⁴⁴ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, **การจัดการความรู้ (Knowledge Management)** (นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550), 28.

⁴⁵ Edward Sallis and Gary Jones, **Knowledge Management in Education** (London: Kogan page, 2002), 2-10.

1. ความรู้โดยนัยหรือความรู้ที่มองเห็นไม่ชัดเจน (tacit knowledge) จัดเป็นความรู้ที่ไม่มีเป็นทางการ ซึ่งเป็นทักษะหรือความรู้เฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่มาจากประสบการณ์ ความเชื่อหรือความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน เช่น การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ผ่านการสังเกต การสนทนา การฝึกอบรม ความรู้ประเภทนี้เป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้งานประสบความสำเร็จเนื่องจากความรู้ประเภทนี้เกิดจากประสบการณ์ และการนำมาเล่าสู่กันฟัง ดังนั้น จึงไม่สามารถจัดเป็นระบบหรือหมวดหมู่ได้ และไม่สามารถเขียนเป็นกฎเกณฑ์หรือตำราได้ แต่สามารถถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้ได้ โดยการสังเกตและเลียนแบบ

2. ความรู้แสดงหรือปรากฏ หรือความรู้ชัดแจ้ง (explicit knowledge) เป็นความรู้ที่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และใช้ร่วมกันในรูปแบบต่างๆ เช่น สิ่งพิมพ์ เอกสารขององค์การ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต ความรู้ประเภทนี้เป็นความรู้ที่แสดงออกมาโดยใช้ระบบสัญลักษณ์ จึงสามารถสื่อสารและเผยแพร่ได้อย่างสะดวก

นอกจากนั้นแล้วยังมีการแบ่งประเภทของความรู้ออกเป็นลักษณะต่างๆ ได้เพิ่มเติมอีกดังนี้

1. ความรู้ที่เกิดจากวัฒนธรรม (cultural knowledge) เป็นความรู้ที่เกิดจากศรัทธา หรือความเชื่อที่ทำให้กลายเป็นจริงซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ การเฝ้าสังเกต และการสะท้อนผลกลับของตัวความรู้และสภาพแวดล้อม องค์การที่พัฒนามาเป็นระยะเวลาที่ต่อเนื่องกันอย่างยาวนาน จะพัฒนาความเชื่อร่วมกันในเรื่องที่เกี่ยวกับธรรมชาติของธุรกิจ ความสามารถหลักขององค์การการตลาด และคู่แข่ง

2. ความรู้ที่แฝงอยู่ในองค์การ (embedded knowledge) เป็นความรู้ที่อยู่ในวิธีการทำงาน วัฒนธรรมขององค์การ กฎระเบียบ กระบวนการผลิต เป็นต้น⁴⁶

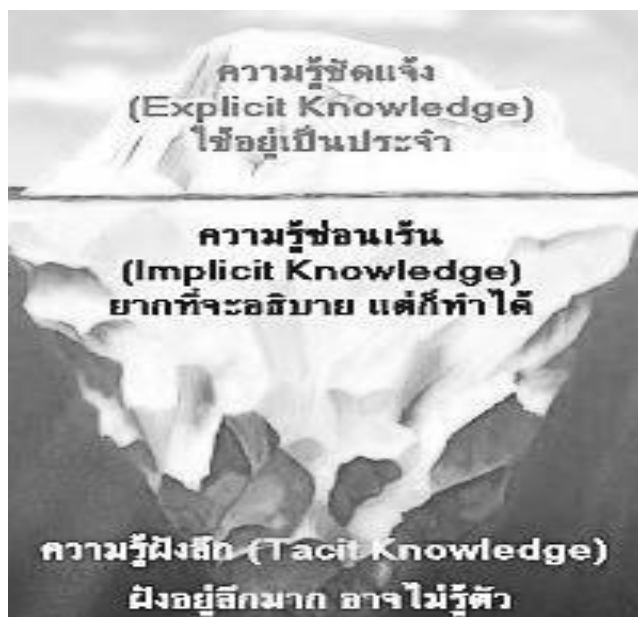
ทาเคอุชิและโนนากะ (Takeuchi and Nonaka) กล่าวถึงความรู้ในองค์กรที่สร้างสรรค์ขึ้นมา นั้นแบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ความรู้เฉพาะบุคคล (tacit knowledge) เป็นความรู้ที่รู้ที่อยู่ในตัวตนของบุคคล โดยเฉพาะ หากที่จะสื่อสารออกมาให้ปรากฏและพบเห็นเป็นรูปธรรม

2. ความรู้ที่ประมวลแล้ว (explicit knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถถ่ายทอดเป็นรูปแบบเป็นภาษาที่เป็นระบบเนื่องจากการประมวลออกมานั่นเอง⁴⁷

⁴⁶พรธิดา วิเชียรปัญญา, **การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้** (กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547), 22-23.

⁴⁷Takeuchi Hirota and Nonaka Ikujiro, **Classic Work: Theory of Organizational Knowledge Creation.**In **Knowledge Management: Classic and Contemporary Work** (Morey, Dary London: The MIT press, 2001), 139-82.

แผนภูมิที่ 4 ภูเขาน้ำแข็งแสดงการเปรียบเทียบความรู้ชัดแจ้งและความรู้ซ่อนเร้น

ที่มา : ไทยออลดอทคอม ,การจัดการความรู้ Knowledge Management เข้าถึงเมื่อ , (21 ธันวาคม 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.thaiall.com/km/indexo.html#km1>

จากความหมายของนักวิชาการไทยและต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า ความรู้นั้นมีอยู่ 2 ประเภท คือ 1) ความรู้ที่ฝังอยู่ในสมอง (Tacit Knowledge) อาจเรียกง่ายๆ ว่า ความรู้ในตัวตน ได้แก่ ความรู้ที่เป็นทักษะ ประสบการณ์ ความคิดริเริ่ม พรสวรรค์ หรือสัญชาตญาณของบุคคลในการทำ ความเข้าใจสิ่งต่างๆ บางครั้งเรียกว่าความรู้แบบนามธรรม 2) ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) อาจเรียกว่ารู้นอกตัวตน เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่างๆ เช่นการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นหนังสือ ตำราเอกสาร กฎระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน เป็นต้น บางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้แบบรูปธรรม

ความหมายและแนวคิดของการจัดการความรู้และการจัดการความรู้ในสถานศึกษา

มีนักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ทั้งนักวิชาการในประเทศและนักวิชาการต่างประเทศ ให้ความหมายการจัดการความรู้ไว้ดังนี้

กลินจันท์ เขียวเจริญ ให้ความหมายของการจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุก

คนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูง⁴⁸

บุญดี บุญญากิจ และคณะ กล่าวว่า การจัดการความรู้ เป็นกระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร โดยผ่านกระบวนการต่างๆ เช่น การสร้างรวบรวม แลกเปลี่ยนและใช้ความรู้ เป็นต้น⁴⁹

พรธิดา วิเชียรปัญญา กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการประมวลความรู้ สารสนเทศ ความคิด การกระทำ ตลอดจนประสบการณ์ของบุคคลเพื่อสร้างเป็นความรู้หรือนวัตกรรม และจัดเก็บในลักษณะของแหล่งข้อมูลที่บุคคลสามารถเข้าถึงได้โดยอาศัยช่องทางต่างๆ ที่องค์กรจัดเตรียมไว้ เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งก่อให้เกิดการแบ่งปันและถ่ายโอนความรู้ และในที่สุดความรู้ที่มีอยู่จะแพร่กระจายและไหลเวียนทั่วทั้งองค์กรอย่างสมดุล เป็นไปเพื่อเพิ่มความสามารถในการพัฒนาผลผลิตและองค์กร⁵⁰

ยุทธนา แซ่เตียว กล่าวว่า เป็นการจัดการเพื่อนำความรู้มาใช้พัฒนาขีดความสามารถขององค์กร โดยมีกระบวนการในการสรรหาความรู้เพื่อการถ่ายทอดและการแบ่งปันความรู้ไปยังบุคลากรเป้าหมายอย่างถูกต้องและเหมาะสม⁵¹

วิจารณ์ พานิช ได้ให้ความหมายของ “การจัดการความรู้” ไว้ว่าสำหรับนักปฏิบัติ การจัดการความรู้ คือ เครื่องมือ เพื่อการบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 4 ประการไปพร้อมๆ กัน ได้แก่ 1) บรรลุเป้าหมายของงาน 2) บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน 3) บรรลุเป้าหมายการพัฒนาองค์กรไปเป็นองค์กรเรียนรู้ และ 4) บรรลุความเป็นชุมชน เป็นหมู่คณะ ความเอื้ออาทรระหว่างกันในที่ทำงาน⁵²

สุประภาดา โชติมณี กล่าวว่า การจัดการความรู้ (knowledge management : km) คือ การบริหารจัดการความรู้ที่ต้องการใช้ ให้แก่คนที่ต้องการ ในเวลาที่ต้องใช้ เพื่อให้คนทำงานได้อย่างมี

⁴⁸ กลิ่นจันทร์ เขียวเจริญ, การพัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ภายใต้การจัดการความรู้ขององค์กรภาครัฐ (กรุงเทพฯ: สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข, 2550), 37.

⁴⁹ บุญดี บุญญากิจ และคณะ, การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ 2 vols. (กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548), 23.

⁵⁰ พรธิดา วิเชียรปัญญา, การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้ 32-33.

⁵¹ ยุทธนา แซ่เตียว, การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้: สร้างองค์กรอัจฉริยะ (กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547), 251.

⁵² ไทยออลดอทคอม, "การจัดการความรู้ (Knowledge Management)," เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.thaiall.com/km/indexo.html#km1>.

ประสิทธิผล และส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดั่งนิยาม “right knowledge right people right time”⁵³

คูชซา (Kuczka) ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้คือ การรวบรวมความรู้และปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันตามความต้องการ และแบ่งปันความรู้เพื่อการบรรลุผลขององค์กร⁵⁴

จากความหมายของนักวิชาการไทยและต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า การจัดการความรู้คือ การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการจัดการความรู้

บดินทร์ วิจารณ์ ได้เสนอขั้นตอนกระบวนการจัดการความรู้ ดังนี้

1. การกำหนด (define) การกำหนดชนิดของทุนทางปัญญา หรือองค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อตอบสนองกลยุทธ์ขององค์กรหรือการปฏิบัติงาน หรือการหาว่าองค์ความรู้หลักๆ ขององค์กรคืออะไร (core competency) และเป็นองค์ความรู้ที่สามารถสร้างความแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งได้อย่างเด่นชัด

2. การสร้าง (create) การสร้างทุนทางปัญญาหรือการค้นหาใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้ว ด้วยการส่งไปศึกษาเพิ่มเติม การสอนงานภายในองค์กร หรือหากเป็นองค์ความรู้ใหม่ อาจจำเป็นต้องหาจากภายนอกองค์กร จากที่ปรึกษา การเรียนรู้จากความสำเร็จของผู้อื่นและการเทียบเคียง (benchmarking)

3. การเสาะหา (capture) การเสาะหา และจัดเก็บองค์ความรู้ในองค์กรให้เป็นระบบทั้งองค์ความรู้ที่อยู่ในรูปแบบสื่อต่างๆ (explicit knowledge) และในรูปแบบประสบการณ์ (tacit knowledge) ให้เป็นทุนความรู้ขององค์กร ซึ่งพร้อมต่อการยกระดับความรู้ และขยายความรู้ให้ทั่วทั้งองค์กรได้โดยง่ายต่อไป

4. การแบ่งปัน (share) การแบ่งปัน แลกเปลี่ยน เผยแพร่ กระจาย ถ่ายโอนความรู้ ซึ่งมีหลายรูปแบบและหลายช่องทาง เช่น การจัดงานสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน การสอนงาน

⁵³ สุประภาดา โชติมณี, *Modern Km Applications in Business Management จัดการความรู้อย่างไรให้ใช้ได้ผลกับทุกระบบ*, พิมพ์ครั้งที่ 2 vols. (กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2554), 11.

⁵⁴ Timo Kuczka, " Knowledge Management Process Model," accessed February 17,2017, available from <http://www.vtt.fi/inf/pdf/publications/2001/P455.pdf>.

หรือในรูปแบบอื่นๆ ที่มีการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน หรือมีการถ่ายทอดความรู้ในลักษณะเสมือน (virtual) ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือระบบ e-learning เป็นต้น

5. การใช้ (use) การใช้ประโยชน์ การนำไปประยุกต์ใช้งาน ก่อให้เกิดประโยชน์ และผลสัมฤทธิ์เกิดขึ้น และเกิดเป็นปัญญาปฏิบัติ การขยายผลให้ระดับความรู้และขีดความสามารถในการแข่งขันในองค์กรสูงขึ้น⁵⁵

บุญดี บุญญาภิกิจ และคณะ ได้ศึกษากระบวนการจัดการความรู้ มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การค้นหาความรู้ (knowledge identification)
2. การสร้างและแสวงหาความรู้ (knowledge creation and acquisition)
3. การจัดความรู้ให้เป็นระเบียบ (knowledge organization)
4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (knowledge codification and refinement)
5. การเข้าถึงความรู้ (knowledge access)
6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (knowledge sharing)
7. การเรียนรู้ (learning)

ทั้ง 7 ขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. การค้นหาความรู้ (knowledge identification) การค้นหาว่าองค์กรมีความรู้อะไรบ้าง โดยทั่วไปองค์กรสามารถใช้เครื่องมือที่เรียกว่า “knowledge mapping” หรือการทำแผนที่ความรู้ในขั้นตอนนี้เพื่อหาว่าความรู้ใดมีความสำคัญกับองค์กร เพื่อให้องค์กรวางขอบเขตของการจัดการความรู้ และสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ (knowledge creation and acquisition) จากแผนที่ความรู้ องค์กรจะทราบว่ามีความรู้ที่จำเป็นต้องมีอยู่หรือไม่ ถ้ามีแล้วองค์กรก็จะต้องหาวิธีการในการดึงความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่อาจกระจัดกระจายไม่เป็นที่มารวมไว้เพื่อจัดทำเนื้อหาให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ สำหรับความรู้ที่จำเป็นต้องมีแต่ยังไม่มีนั้น องค์กรอาจสร้างความรู้ดังกล่าวจากความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วก็ได้หรือนำความรู้จากภายนอกองค์กรมาใช้

3. การจัดความรู้ให้เป็นระเบียบ (knowledge organization) เมื่อมีความรู้ที่ต้องการแล้ว องค์กรต้องจัดความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาและนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งการจัดความรู้ให้เป็นระบบนั้นหมายถึงการจัดทำสารบัญ และจัดเก็บความรู้ประเภทต่างๆ เพื่อให้การเก็บรวบรวม การค้นหา การนำมาใช้ทำได้ง่ายและรวดเร็ว

⁵⁵ บดินทร์ วิจารณ์, **การจัดการความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติ** (กรุงเทพฯ บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547), 45-46.

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (knowledge codification and refinement) นอกจากการจัดทำสารบัญอย่างเป็นระบบแล้วองค์กรต้องประมวลความรู้ให้อยู่ในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจง่ายและใช้ได้ง่าย

5. การเข้าถึงความรู้ (knowledge access) ความรู้ที่ได้มานั้นจะไร้ค่าหากไม่ถูกนำไปเผยแพร่เพื่อให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้นองค์กรจะต้องมีวิธีการในการจัดเก็บและกระจายความรู้

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (knowledge sharing) เป็นการจัดให้มีช่องทางการถ่ายทอดความรู้

7. การเรียนรู้ (learning) วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการจัดการความรู้คือการเรียนรู้ของบุคลากรและนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาและปรับปรุงองค์กร การเรียนรู้ของบุคลากรจะทำให้เกิดความรู้ใหม่ๆ ขึ้นมากมายซึ่งจะไปเพิ่มพูนองค์ความรู้ขององค์กรที่มีอยู่แล้วให้มากขึ้นเรื่อยๆ ความรู้เหล่านี้ก็จะถูกนำไปใช้เพื่อสร้างความรู้ใหม่ๆ อีกเป็นวงจรที่ไม่มีที่สิ้นสุด ที่เรียกว่า “วงจรการเรียนรู้”⁵⁶

ประพนธ์ ผาสุกยัตต์ กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการความรู้ ที่เปรียบเทียบการจัดการความรู้ เหมือนกับปลาทุ ที่แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

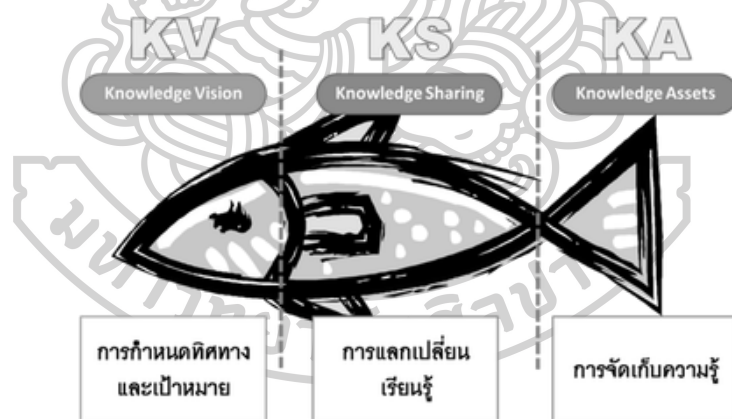
ส่วนหัวปลา เปรียบได้กับ Knowledge Vision เรียกโดยย่อว่า KV หมายถึง ส่วนที่เป็นวิสัยทัศน์ หรือทิศทางของการจัดการความรู้ คือ ก่อนลงมือทำ KM จะต้องกำหนดวิสัยทัศน์ว่า จะทำการจัดการความรู้เพื่ออะไร หรือจะมุ่งหน้าไปทางไหน มีหลายหน่วยงานทำโดยไม่มีกำหนด KV ก่อน ซึ่งเป็นการไม่ถูกต้องและการกำหนด KV จะต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร มีหลายหน่วยงานทำ KM เพียงเพื่อได้ชื่อว่าได้ทำ KM แล้ว ซึ่งการเริ่มต้นที่ไม่ถูก เพราะความจริงแล้ว KM มิใช่ตัวเป้าหมาย แต่เป็นกระบวนการหรือกลยุทธ์ที่จะให้งานบรรลุผลตามที่ต้องการ โดยใช้ความรู้เป็นฐานหรือเป็นปัจจัยทำให้งานสำเร็จ

ส่วนกลางลำตัว เปรียบได้กับ Knowledge Sharing เรียกโดยย่อว่า KS หมายถึง ส่วนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share and Learn) ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดและยากที่สุดใน กระบวนการทำ KM เพราะจะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้คนยินยอมพร้อมใจที่จะแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน การจัดการความรู้ คำว่า “การจัดการ” ในที่นี้หมายถึง การบริหารที่จะทำให้เกิดเหตุปัจจัย และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้คนในองค์กรพร้อมที่จะแบ่งปันและเรียนรู้ร่วมกัน

ส่วนหางปลา เปรียบได้กับ Knowledge Assets เรียกโดยย่อว่า KA หมายถึง องค์ความรู้ ที่องค์กรได้เก็บสะสมไว้รวบรวมไว้เป็นคลังความรู้ ซึ่งมาจาก 2 ส่วน คือ Explicit Knowledge คือ

⁵⁶ บุญดี บุญญาภิจ และคณะ, การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ 2 vols. (กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548), 54-58.

ความรู้เชิงทฤษฎี ที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น เอกสารตำรา และคู่มือปฏิบัติงาน เป็นต้น Tacit Knowledge คือ ความรู้ที่อยู่ในตัวคน ซึ่งไม่ปรากฏชัดเจนเป็นรูปธรรมหรือเป็นเอกสารตำรา แต่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากและทำอย่างไรเมื่อบุคคลออกจากหน่วยงานไปแล้ว ความรู้นั้นยังคงอยู่กับหน่วยงาน ไม่สูญหายไปพร้อมกับตัวบุคคลการจัดการความรู้ในส่วนของ KA นี้เป็นส่วนที่ต้องพึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ช่วยในการจัดเก็บให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการเรียกใช้และปรับแต่งความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ (Update) รวมทั้งมีการกำจัดความรู้ที่ไม่ใช้แล้วเพื่อให้คลังความรู้ไม่ใหญ่เกินไปมีเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นเท่านั้น เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ช่วยทำหน้าที่เป็นพื้นที่เสมือน (Virtual Space) ให้คนที่อยู่ไกลกัน สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn) ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ถ้าเปรียบ KM เหมือนปลาตัวหนึ่ง ซึ่งมีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ ส่วนหัว ลำตัวและหาง รูปร่างของปลาแต่ละตัวหรือการทำ KM ของแต่ละหน่วยงาน ก็จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับ จุดเน้นของหน่วยงานนั้น เช่น บางหน่วยงานอาจจะเน้นที่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่า ส่วนลำตัวปลาจะใหญ่กว่าส่วนอื่น ในขณะที่บางหน่วยงานอาจจะเน้นส่วนที่เป็นคลังความรู้และการใช้ ICT แสดงว่าหน่วยงานนั้นมีส่วนหางปลาใหญ่กว่าส่วนอื่น ดังนั้น ปลาแต่ละตัว (แต่ละหน่วยงาน) จึงมีรูปร่างไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการหรือจุดเน้นของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ ของตนเอง⁵⁷

แผนภูมิที่ 5 โมเดลปลา (Tuna Model)

ที่มา : กวิสรา,โมเดลปลา (Tuna Model) , เข้าถึงเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2563, เข้าถึงได้จาก <https://kawisara2537.wordpress.com/2015/11/05/%E0%B9%82%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B8%A5%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%97%E0%B8%B9/>

⁵⁷ ประพันธ์ ผาสุกยัต, การจัดการความรู้ : ฉบับมือใหม่หัดขับ (กรุงเทพฯ: ไยไหม, 2550), 21-25.

ยุทธนา แซ่เตียว ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การสำรวจและการวางแผนความรู้ การวางแผนความรู้ก็เหมือนกับการวางแผนอื่นๆ คือ การเริ่มสำรวจสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันก่อนว่า สถานะปัจจุบันในเรื่ององค์ความรู้ภายในองค์กรเป็นเช่นไร

2. การพัฒนาความรู้ (knowledge generation) การกระทำการใดๆ ก็ได้เพื่อให้ได้ความรู้เข้ามาภายในองค์กร โดยแบ่งเป็น 2 อย่าง คือ การพัฒนาความรู้จากภายนอกและ การพัฒนาความรู้จากภายใน

3. การถ่ายทอดความรู้ (knowledge transfer) และ

4. การแบ่งปันความรู้ (knowledge sharing) คือกระบวนการที่ทำให้ความรู้ที่พัฒนา มีการแพร่กระจายไปสู่บุคลากรที่เป็นเป้าหมาย ในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ในแต่ละอย่างก็มีเป้าหมายแตกต่างกันไป ใน 2 ลักษณะคือ เน้นประสิทธิภาพ หรือให้การแพร่กระจายขององค์ความรู้นั้นเป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดและเน้นประสิทธิผล หรือให้การเผยแพร่กระจายขององค์ความรู้นั้นเป็นไปอย่างครบถ้วนมีการตกหล่นน้อยที่สุด⁵⁸

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้เสนอกระบวนการจัดการความรู้ที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับเขตพื้นที่การศึกษานำไปจัดการความรู้ ดังนี้

1. การบ่งชี้ความรู้ (knowledge identification) เป็นการบ่งชี้ความรู้ที่องค์กรจำเป็นต้องมี และวิเคราะห์รูปแบบและแหล่งความรู้ที่มีอยู่ โดยการตอบคำถามว่า เราต้องมีความรู้ที่จำเป็นขององค์กรเรื่องอะไร และเรามีความรู้นั้นแล้วหรือยัง

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ (knowledge creation and acquisition) จากแหล่งต่างๆ ที่กระจัดกระจายอยู่ทั้งภายในและภายนอก เพื่อจัดทำเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการ โดยการหาคำตอบว่า ความรู้อยู่ที่ใคร อยู่ในรูปแบบอะไร และจะนำมาเก็บรวบรวมกันได้อย่างไร

3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (knowledge organization) เป็นการแบ่งชนิดและประเภทของความรู้ เพื่อจัดทำระบบให้ง่ายและสะดวกต่อการค้นหาและใช้งาน โดยการตอบคำถามว่า ความรู้ที่สร้างมาจะเก็บอย่างไร และจะแบ่งประเภทหัวข้ออย่างไร

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (knowledge codification and refinement) เป็นการจัดทำรูปแบบและ “ภาษา” ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งเรียบเรียงปรับปรุง

⁵⁸ ยุทธนา แซ่เตียว, การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ : สร้างองค์กรอัจฉริยะ (กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547), 255-62.

เนื้อหาให้ทันสมัย และตรงกับความต้องการ โดยหาคำตอบว่าจะทำให้เข้าใจง่ายและสมบูรณ์ได้อย่างไร

5. การเข้าถึงความรู้ (knowledge access) คือ ความสามารถในการเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ในเวลาที่ต้องการ โดยการพิจารณาว่าเราสามารถนำความรู้มาใช้งานได้ง่ายหรือไม่ หรือทำอย่างไรเพื่อจะพาให้เข้าถึงความรู้ได้

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (knowledge sharing) โดยเฉพาะความรู้ในรูปแบบ Tacit Knowledge ที่จะต้องทำให้มีการถ่ายทอดออกมาให้ได้ โดยอาศัยเรื่องมือต่าง ๆ เช่น การจัดทำเอกสาร การจัดทำฐานความรู้ การสร้างชุมชนนักปฏิบัติ (community of practice : cop) การสร้างระบบพี่เลี้ยง (mentoring system) การสับเปลี่ยนงาน (job rotation) เป็นต้น

7. การเรียนรู้ (learning) เป็นการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยมีนัยสำคัญคือ learning by doing ว่า ความรู้ที่จำเป็นซึ่งถูกบงชี้หรือกำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 นั้น ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในงานจริงหรือไม่ และก่อให้เกิดการแก้ปัญหาและปรับปรุงองค์กรให้ดีขึ้นได้อย่างไรบ้าง⁵⁹

และได้มีนักวิชาการต่างประเทศได้เสนอกระบวนการในการจัดการความรู้เอาไว้ ดังนี้

คูชซา (Kucza) ได้เสนอรูปแบบกระบวนการในทางปฏิบัติของการจัดการความรู้ km operational processes ไว้ 6 ประการดังนี้

1. การระบุความรู้ที่ต้องการ (identification of need for knowledge) ประกอบด้วย การระบุความต้องการ และการกำหนดความต้องการ

2. การแบ่งปันความรู้ (knowledge pull) เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและยุ่งยากในกระบวนการจัดการ ความรู้ที่มีคุณค่าที่องค์การค้นพบควรถูกถ่ายทอด

3. การส่งมอบความรู้ (knowledge push) ประกอบไปด้วยกระบวนการย่อยๆ 2 ประการ ดังนี้ การแจ้งหรือประกาศให้ทราบถึงความรู้และ การแบ่งปันความรู้ในโอกาสต่างๆ

4. การสร้างความรู้ (creation of knowledge) มีกระบวนการย่อยๆ 6 ขั้นตอนคือ 4.1) การระบุถึงความคิดใหม่ๆ 4.2) การประเมินความคิดใหม่ๆ 4.3) การรวบรวมผู้ที่อยู่ในข่ายที่มีความคิดใหม่ๆ 4.4) การประเมินผู้ที่อยู่ในข่ายที่มีความคิดใหม่ๆ 4.5) การคัดเลือกผู้ที่อยู่ในข่ายที่มีความคิดใหม่ๆ 4.6) การสร้างความรู้

⁵⁹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, "การจัดการความรู้ : Knowledge Management " เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/oldweb/thai/E_Newsletter/dec_2006/e-newsletter/knowledge/KM.htm.

5. การรวบรวมและจัดเก็บความรู้ (knowledge collection and storage) มีกระบวนการย่อยๆ 6 ขั้นตอนดังนี้ 5.1) การระบุถึงความรู้ 5.2) การประเมินความรู้ 5.3) การออกแบบสิ่งที่ใช้เก็บความรู้ 5.4) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นหมวดหมู่ 5.5) การบูรณาการความรู้ 5.6) การปรับปรุงแผนที่ความรู้ให้ทันสมัย

6. การปรับปรุงความรู้ (knowledge update) มีกระบวนการย่อยๆ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 6.1) การระบุถึงความเปลี่ยนแปลง 6.2) การประเมินผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง 6.3) การปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย⁶⁰

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้นำเอาแนวคิดการจัดการความรู้ของโนนากะ และทาเคอูชิ (Nonaka and Takeuchi) มาปรับใช้โดยเกยี่ยวการจัดการความรู้ที่เกิดจากการที่ได้ศึกษาบริษัทของญี่ปุ่นถึงความสำเร็จเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมและได้นำเสนอเกยี่ยวการจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ 1) จากความรู้ที่ฝังอยู่ในคนไปสู่คน เรียกว่า กระบวนการทางสังคม 2) การสร้างและแบ่งปันความรู้จากการแปลงความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคนเป็นความรู้ที่ชัดเจน เรียกว่า การถ่ายทอดความรู้ 3) การแบ่งปันและสร้างความรู้ จากความรู้ที่ชัดเจนไปสู่ความรู้ที่ชัดเจน เรียกว่าการผสมผสาน 4) การแบ่งปันและสร้างความรู้ที่ชัดเจนไปสู่ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน เรียกว่า การนำไปปฏิบัติ⁶¹ ซึ่งสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากรได้นำขั้นตอนทั้ง 4 มาสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการทางสังคม (socialization) เป็นกระบวนการที่สร้างหรือถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคลโดยการมีประสบการณ์ร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน การเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลมีอยู่ทางเดียวคือการมีประสบการณ์ตรงกับความรู้นั้น ตัวอย่างเช่น การใช้เวลาร่วมกันในการทำงานระหว่างผู้ฝึกงานกับผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวกับลูกค้า ระหว่างผู้ส่งมอบ และประชาชน หรือกับคู่แข่งโดยการสวมบทบาทของลูกค้าประชาชน และคู่แข่งภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ทำให้กระบวนการแลกเปลี่ยนรู้นี้ก่อให้เกิดความคิดใหม่ๆได้

2. การถ่ายทอดความรู้ (externalization) คือการอธิบายความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลออกมาให้ผู้อื่นได้รับทราบซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนจากความรู้ที่อยู่ใน (tacit knowledge) ให้เป็นความรู้แบบชัดเจน (explicit knowledge) นั่นเองการที่เราจะอธิบายความรู้ที่อยู่ในออกมาได้นั้น

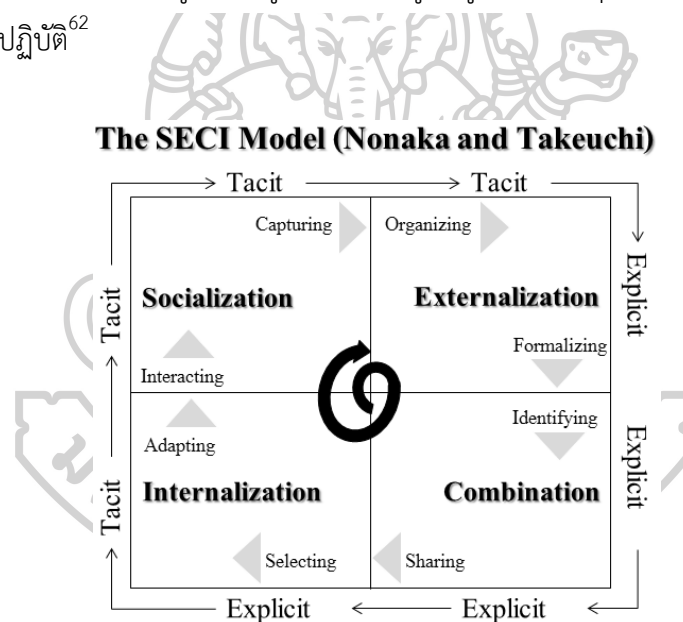
⁶⁰ Timo Kucza, " Knowledge Management Process Model". accessed February 17,2017, available from <http://www.vtt.fi/inf/pdf/publications/2001/P455.pdf>

⁶¹ Kimiz Dalkir, *Knowledge Management in Theory and Practice* (Oxford: Elsevier, 2005), 52-53.

ต้องอาศัยเทคนิคที่ช่วยในการสื่อสารหรือถ่ายทอดความคิดหรือภายในใจเราให้ออกมาเป็นคำพูด แนวคิด เอกสาร ภาษา สัญลักษณ์ (เช่น อุปมาอุปไมย การเปรียบเทียบ หรือการเล่าเรื่อง) ดังนั้นระบบเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับขั้นตอนนี้ได้เป็นอย่างดีในการเผยแพร่ความรู้ที่อยู่ในรูปของความรู้แบบชัดแจ้งแล้ว

3. การผสมผสาน (combination) คือการแลกเปลี่ยนความรู้แบบชัดแจ้งอันหนึ่งให้กลายเป็นความรู้แบบชัดแจ้งที่ซับซ้อนมากขึ้นอีกอันหนึ่ง ในขั้นตอนดังกล่าวนี้ ประเด็นสำคัญก็คือกระบวนการในการสื่อสารและการกระจายความรู้ รวมถึงทำความรู้ที่ได้มาให้เป็นระบบ

4. การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (internalization) หรือการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (practice) การฝึกอบรมและการฝึกหัดนั้นช่วยให้บุคคลเหล่านั้นสามารถเข้าถึงความรู้ของกลุ่มและขององค์กรได้ ดังนั้นขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่นำเอาแนวคิดที่เกิดขึ้นในขั้นตอนอื่นแล้วนำมาปฏิบัติให้เป็นจริง นอกจากนี้แล้วความรู้ใหม่ในรูปของความรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคลก็อาจจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ⁶²

แผนภูมิที่ 6 ภาพวงจร เซกิ

ที่มา : ไทยออลดอทคอม, การจัดการความรู้ (Knowledge Management) , เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.thaiall.com/km/indexo.html#km1>

⁶²สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, การจัดการความรู้ (นครปฐม: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550), 33-34.

มาร์ควอร์ดท์ (Marquardt) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การแสวงหาความรู้ (knowledge acquisition) หมายถึง การเลือกข้อมูลและสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร
2. การสร้างความรู้ (knowledge creation) หมายถึง การพัฒนาความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมซึ่งเกิดขึ้นได้จากความสามารถในการมองเห็นถึงความสัมพันธ์ใหม่ โดยมีการเชื่อมโยงกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของความรู้ และผสมผสานกันอย่างมีเหตุมีผลตามวิธีการสรุปจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม
3. การจัดเก็บความรู้ (knowledge storage) หมายถึง การจัดระบบข้อมูล และการนำไปจัดเก็บไว้สร้างคุณค่าของความรู้ให้ง่ายต่อการเข้าถึงของบุคลากรที่สามารถนำไปใช้ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่
4. การวิเคราะห์และการขุดข้อมูล (analysis and data mining) หมายถึง เทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูล การปรับโครงสร้างและการตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจความหมายของข้อมูล โดยมีการแบ่งหมวดหมู่ การจัดกลุ่ม การสรุปหาใจความสำคัญ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล
5. การถ่ายโอนและการเผยแพร่ความรู้ (knowledge transfer and dissemination) หมายถึง เทคนิค วิธีการ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และภายในบุคคลที่มีการเคลื่อนย้ายข้อมูลสารสนเทศและความรู้ทั้งที่มีเป้าหมายและไม่มีเป้าหมายทั้งหมดในองค์กร
6. การประยุกต์ใช้และการทำให้ข้อมูลถูกต้อง (knowledge application and validation) หมายถึง การใช้และการประเมินผลความรู้โดยบุคลากรในองค์กร โดยความสำเร็จสามารถพิจารณาได้จากความต่อเนื่องหมุนเวียนและการใช้ความรู้สร้างสรรค์สำหรับความรู้และประสบการณ์ที่มากมายขององค์กร⁶³

จากความหมายของนักวิชาการไทยและต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการจัดการความรู้ คือ กระบวนการจัดการความรู้ภายในองค์กร ซึ่งเป็นกระบวนการแบบหนึ่งที่จะ ช่วยให้องค์กรเข้าใจถึงขั้นตอนที่จะเกิดกระบวนการจัดการความรู้

กระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษา

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ได้นำเสนอเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษาว่าควรประกอบไปด้วยกิจกรรมย่อยๆ ดังนี้

⁶³Michael J. Marquardt, **Building the Learning Organization: Mastering the 5 Element for Corporate Learning.** (Palo Alto: Davies-Black, 2002), 142-69.

1. การกำหนดเป้าหมาย (desired state) คือการกำหนดความต้องการในการจัดการความรู้ เพื่อตอบคำถามว่า จะจัดการความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ใด และจะทำให้ใครเป็นผู้ได้รับประโยชน์ในการจัดการความรู้นั้น
2. การค้นหาความรู้ที่ฝังลึกในตัวตน (tacit knowledge) โดยเฉพาะจากครูผู้สอนที่มีวิธีสอนเป็นแนวปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (best practice) ซึ่งก็คือครูที่วิธีสอนที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่างที่ดี
3. การสร้างความรู้ เมื่อได้ค้นความรู้จากครูต้นแบบที่มีวิธีการสอนที่เป็นแบบอย่างที่ดีแล้ว กิจกรรมต่อไปคือการที่จะต้องพยายามหาวิธีการที่จะดึงความรู้ tacit knowledge จากครูต้นแบบ หรือ ความรู้จากแหล่งต่างๆ (explicit knowledge) ที่กระจัดกระจายอยู่มารวมไว้ เพื่อจัดทำเนื้อหาให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งต้องจัดบรรยากาศให้ครูต้นแบบมีความกระตือรือร้นที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างความรู้ใหม่ๆ โดยการจัดกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (community of practices) และจัดทำเป็นฐานข้อมูล แนวการสอนที่เป็นเลิศ
4. การเลือกหรือกลั่นกรอง (refine) ความรู้ที่ได้มา โดยการพิจารณาหรือกำจัดความรู้ที่ไม่จำเป็น หรือความรู้ที่เป็นที่รู้กันดีแล้วทิ้งไป โดยสรรหาเลือกความรู้ที่เป็นประโยชน์และโดดเด่น ซึ่งอาจเทียบเคียงกับความรู้ที่เป็น explicit knowledge ได้แก่ ทฤษฎี หลักการ แนวคิดเป็นต้น แล้วจึงกลั่นกรองความรู้
5. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ กิจกรรมนี้ เป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้สามารถศึกษาและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ โดยการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนมาแยกแยะ วิเคราะห์หรือสังเคราะห์หลอมรวมความรู้ที่ได้ให้สะดวกแก่การศึกษา ทำความเข้าใจ หรืออาจจะเขียนเป็นบทความที่เป็นความเรียง มีเนื้อหาที่ประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ เป็นขั้นตอนก็ได้
6. การเผยแพร่ความรู้ (knowledge distribution) คือการนำความรู้ที่ผ่านการจัดการให้เป็นระบบแล้ว นำไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้ใช้ประโยชน์ต่อไป โดยอาจจะใช้วิธีเผยแพร่โดยเขียนเป็นบทความ ลงพิมพ์ในวารสาร การส่งจดหมายข่าว การจัดเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนความรู้
7. การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (use) เป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อมีการจัดการความรู้ แต่ถ้าไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ก็จะไม่บังเกิดผลใดๆ ทำให้เกิดความสูญเปล่า
8. การนำความรู้ที่ได้มาเก็บไว้เป็นแหล่งเรียนรู้ (knowledge assets) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตเพื่อเป็นแรงผลักดันให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้

9. การติดตาม ตรวจสอบ (monitor) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลของการจัดการความรู้เพื่อที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติการจัดการความรู้ CKO (chief knowledge officer) ได้พบทวนประมวผลและปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ ของกระบวนการจัดการความรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น⁶⁴

จากความหมายของนักวิชาการไทยและต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษา คือ เป็นกระบวนการจัดการความรู้ภายในสถานศึกษา โดยมีบุคลากรในสถานศึกษาช่วยดำเนินการ เพื่อช่วยในการจัดการความรู้

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

วิชาชีพครุนั้นได้รับการยกย่องมานานแล้วว่าเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติและมีศักดิ์ศรีอีกวิชาชีพหนึ่ง เพราะสังคมเชื่อว่าครูจะเป็นผู้ที่จะสร้างรวมทั้งช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมรอบๆที่อาศัยอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

ความหมายของครู

ในปัจจุบันมีผู้ให้ความหมายว่าครูแตกต่างกันออกไปหลากหลายความหมาย ดังนี้ พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 อธิบายว่า คำว่า "ครู" นั้นมาจากรากศัพท์ในภาษาบาลีว่า "คุรุ" หรือมาจากภาษาสันสกฤตว่า "คุรุ-คุรุ" ซึ่งแปลว่า "ผู้สั่งสอนศิษย์", "ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์"⁶⁵ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2556 ได้ให้คำจำกัดความไว้ในมาตรา 4 ว่า "ครู" หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน⁶⁶ พระเทพวิสุทธิเมธีหรือพุทธทาสภิกขุ ได้อรรถาธิบายความหมายของคำว่า "ครู" ไว้ว่า ในสมัยโบราณในประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นเจ้าของคำๆนี้ เป็นคำที่สูงมาก เป็นผู้เปิดประตูวิญญานแล้วก็ทำให้เดินทางวิญญานไปสู่คุณธรรมเบื้องสูง, เป็นเรื่องทางจิตใจโดยเฉพาะมิได้หมายถึงเรื่องวัตถุหรือมรรยาท หรือแม้แต่อาชีพ จึงมีน้อยมาก ครูนั่นมักจะไปทำหน้าที่เป็นปุโรหิตของพระราช หรือ

⁶⁴ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, **การจัดการความรู้ในสถานศึกษา** (ม.ป.ท2548), 5-6..

⁶⁵ ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**, พิมพ์ครั้งที่ 2 vols. (กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2554), 235.

⁶⁶ คุรุสภา สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา, **"พ.ร.บ.กฎระเบียบ,"** เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559, เข้าถึงได้จาก

<http://www.ksp.or.th/ksp2013/download/index.php?l=th&tid=3&mid=119>.

อิสรชน ซึ่งมีอำนาจวาสนา มีหน้าที่การงานอันใหญ่หลวง คำว่าครู เราเรียนกันมาแต่เพียงว่าเป็นผู้ควรเคารพ หรือมีความหนักที่เป็นหนักอยู่นือศีรชะ, เป็นเจ้าหนักอยู่นือศีรชะคนทุกคน แต่เดี๋ยวนี้ได้กลายเป็นผู้ประกอบวิชาชีพออย่างหนึ่งก็ได้⁶⁷

ความหมายของมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายคำว่า วิชาชีพ หมายถึง วิชาที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ⁶⁸ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 ให้ความหมายของวิชาชีพ หมายความว่า วิชาชีพครู วิชาชีพบริหารการศึกษาและวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาอื่น⁶⁹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้ให้ความหมายว่าวิชาชีพ (profession) หมายถึง อาชีพที่ให้บริการแก่สาธารณชนที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเป็นการเฉพาะ ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น และมีมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพโดยผู้ประกอบวิชาชีพต้องฝึกรวมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างเพียงพอก่อนที่จะประกอบวิชาชีพ ต่างกับอาชีพ (career) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องทำให้สำเร็จ โดยมุ่งหวังค่าตอบแทนเพื่อการดำรงชีพเท่านั้นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ผู้ประกอบวิชาชีพย่อมต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูงตามมา เพราะมีผลกระทบต่อผู้รับบริการและสาธารณชน จึงต้องมีการควบคุมการประกอบวิชาชีพเป็นพิเศษ เพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อผู้รับบริการและสาธารณชน โดยผู้ประกอบวิชาชีพต้องประกอบวิชาชีพด้วยวิธีการแห่งปัญญา (intellectual method) ได้รับการศึกษาอบรมมาอย่างเพียงพอ (long period of training) มีอิสระในการใช้วิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ (professional autonomy) และมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ (professional ethics) รวมทั้งต้องมีสถาบันวิชาชีพ (professional institution) หรือองค์กรวิชาชีพ (professional organization) เป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์จรรยาบรรณวิชาชีพ และได้ให้ความหมายของ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

⁶⁷ พระเทพวิสุทธินิเทศ (พุทธทาสภิกขุ), **จริยธรรมสำหรับครู** (กรุงเทพฯ: ประสานมิตร, 2545), 92.

⁶⁸ ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542** (กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546), 1073.

⁶⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2548), 2.

วิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ⁷⁰

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน

“มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้

“มาตรฐานการปฏิบัติงาน” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงผลการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

“มาตรฐานการปฏิบัติตน” หมายความว่า จรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ⁷¹

มาตรฐานวิชาชีพครู

มาตรฐานวิชาชีพครูในปัจจุบัน เริ่มจากจรรยาบรรณครูที่สมาคมแห่งอาชีพครูได้กำหนดขึ้น และมีลักษณะที่เป็นจรรยาบรรณแห่งอาชีพที่แน่นอน จรรยาบรรณครูได้มีการกำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติ และบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรกในปี พ.ศ. 2506 โดยหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภาในสมัยนั้นได้ออกระเบียบจรรยาบรรณสำหรับครูไทยพร้อมกัน 2 ฉบับ เป็นครั้งแรก คือ ฉบับที่ 1 ระเบียบคุรุสภา

⁷⁰ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2549), 9-19.

⁷¹ มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ *Professional Standards and Ethics* (กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด, 2558), 5.

ว่าด้วยวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2506 จุดเด่นที่สำคัญของระเบียบนี้ จะมีลักษณะเป็นวินัยที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติ ฉบับที่ 2 ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2506 จุดเด่นสำคัญของระเบียบฉบับที่ 2 คือ มีลักษณะเป็นแนวของความประพฤติระบุดังถึงกิจกรรมารยาทที่ควรปฏิบัติ จำนวน 10 ข้อ ระเบียบทั้งสองฉบับที่ประกาศใช้ในเวลาเดียวกัน ทำให้ยุ่งยากในการบังคับใช้ เกิดความสับสนในการปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้จัดสัมมนาว่าด้วยจรรยาบรรณสำหรับครูขึ้นถึง 3 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2524 และในที่สุดก็ได้จรรยาบรรณครูฉบับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ แต่มิได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ มีเนื้อหาสาระแบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ 1) อุดมการณ์ของครู 2) เอกลักษณ์ของครู และ 3) มาตรฐานการปฏิบัติตนของครู ในปี พ.ศ. 2526 คุรุสภาได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อปรับปรุงจรรยาบรรณครู และได้จรรยาบรรณครูฉบับใหม่ เรียกว่า “ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526”⁷²

สำหรับมาตรฐานวิชาชีพครูนั้นประกอบด้วย มาตรฐานความรู้ 11 ข้อ มาตรฐานประสบการณ์ของครู 2 ข้อ มาตรฐานการปฏิบัติงาน 12 ข้อ และมาตรฐานการปฏิบัติตน 9 ข้อ ดังนั้นมาตรฐานความรู้คือ ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือเทียบเท่าหรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วยความรู้ ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นครู
2. ปรัชญาการศึกษา
3. ภาษาและวัฒนธรรม
4. จิตวิทยาสำหรับครู
5. หลักสูตร
6. การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
8. นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
9. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
10. การประกันคุณภาพการศึกษา
11. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

⁷² ประไพ สิริพิเลิศ, ความเป็นครู (กรุงเทพฯ: วารณสารสัน, 2547), 128-29.

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

1. การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ⁷³

ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลลัพท์ที่

เกิดแก่ผู้เรียน

7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์⁷⁴

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติตนตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ

1. ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

ด้านที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

ด้านที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

⁷³สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ professional Standards and ethics (กรุงเทพฯ : บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด, 2558), 6-7.

⁷⁴สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ professional Standards and ethics (กรุงเทพฯ : บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด, 2558), 9-10.

3. ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า
 4. ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทและหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
 5. ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ
 6. ต้องไม่กระทำตนเป็นปรปักษ์ต่อความเจริญทางกาย วาจาและจิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ
 7. ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ
- ด้านที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
8. พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
- ด้านที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม
9. พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข⁷⁵

มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงผลพฤติกรรมการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องประกอบด้วยมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู 12 ข้อ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

ระดับ 1 แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยพิจารณาจาก การศึกษาเอกสาร ตำรา และสื่อต่างๆ การเข้าประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาชีพครู

⁷⁵ คุรุสภา สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา, "มาตรฐานการประกอบวิชาชีพ," เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559, เข้าถึงได้จาก

ระดับ 2 มีบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก การเป็นสมาชิกและการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง การเป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ

ระดับ 3 เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจาก เป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือ คณะทำงานขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูนอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนา หรือกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู เป็นผู้จัดทำและเสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม สัมมนา มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่ อยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

ระดับ 1 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเฉพาะในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยพิจารณาจาก เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง เป็นกิจกรรมที่สร้างนิสัยในการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน เป็นกิจกรรมสร้างคุณธรรมที่มีผลให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม

ระดับ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียนรวมถึงกิจกรรมเสริมความรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยพิจารณาจาก เลือกปฏิบัติกิจกรรมเสริมตามลำดับความสำคัญก่อนหลังโดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่มีผลต่อเด็กโดยตรงมากกว่าที่มีผลต่อเด็กโดยอ้อม

ระดับ 3 ตัดสินใจปฏิบัติงานทุกด้านในหน้าที่ครูให้สอดคล้องสัมพันธ์กันและส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน โดยพิจารณาจาก กิจกรรมทุกอย่างมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของผู้เรียน กิจกรรมและงานต่างๆ ในหน้าที่ครูส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกด้าน กิจกรรมและการปฏิบัติงานต่างๆ แสดงถึงความสัมพันธ์ในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกด้าน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

ระดับ 1 มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยพิจารณาจาก การตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียนโดยใช้เนื้อหาวิชาเป็นหลัก การสอนซ่อมเสริมตามข้อบกพร่องของผู้เรียน

ระดับ 2 มีการแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้นกว่าเดิม โดยพิจารณาจาก การตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียนโดยใช้พัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนเป็นหลัก การจัดกิจกรรมเสริมความสามารถของผู้เรียนโดยการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามด้านที่บกพร่องอย่างเหมาะสม

ระดับ 3 พัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้นเต็มขีดความสามารถของแต่ละคนอย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาจาก การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของผู้เรียนเป็นรายคน เป็นรายสมรรถภาพ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนเหมาะสมเต็มตามศักยภาพตามลำดับขั้นการพัฒนา การตอบสนองความถนัด ความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้หลายรูปแบบอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอน ในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

ระดับ 1 การเลือกใช้แผนการสอนที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจาก แผนการสอนที่ใช้มีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน แผนการสอนที่ใช้นั้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แผนการสอนที่ใช้นั้นกิจกรรมการปฏิบัติตามกระบวนการแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้

ระดับ 2 ปรับปรุงแผนการสอนที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดของผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยพิจารณาจาก แผนการสอนที่ปรับปรุงมีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน แผนการสอนที่ปรับปรุงนั้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงมากขึ้น แผนการสอนที่ปรับปรุงสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน และข้อจำกัดของสถานศึกษา

ระดับ 3 สร้างและพัฒนาแผนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง โดยพิจารณาจาก แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กันแผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน และข้อจำกัดของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

หมายถึง การประดิษฐ์ คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ระดับ 1 เลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ของสื่อการเรียนการสอนกับองค์ประกอบของการสอนคือผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้

ระดับ 2 ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ความเหมาะสมของสื่อกับผู้เรียน กิจกรรม และจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ และบำรุงรักษาสื่อมีความหลากหลายตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนเน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน ผู้เรียนได้ใช้สื่อการเรียนการสอนตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจของตนเอง

ระดับ 3 คิดค้น ผลิต และปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนที่มีผลต่อการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจาก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้น ผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนได้มาจากวัสดุในท้องถิ่น ประเมินผลการใช้สื่อ และปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เผยแพร่ผลการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ได้ผลแล้ว

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติงานเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

ระดับ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นเนื้อหาเป็นหลัก โดยพิจารณาจากผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้ ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบ หรือทำตามตัวอย่าง ผู้เรียนทำตามข้อกำหนด หรือคำสั่ง

ระดับ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดความคิดรวบยอด (concept) เป็นหลัก โดยพิจารณาจาก ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนลงมือทำงานตามกระบวนการสร้างความคิดรวบยอด ผู้เรียนค้นหาความรู้ และสรุปความคิดรวบยอดได้เองตามคำแนะนำ

ระดับ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดกระบวนการและการสร้างนิสัยเป็นหลักโดยพิจารณาจาก ผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และพัฒนาความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการใช้สถานการณ์ต่างๆ อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกและปฏิบัติงานตามศักยภาพ ผู้เรียนประเมินตนเองและปรับปรุงตนเอง การเรียนการสอนมุ่งเน้นการสร้างนิสัยการปฏิบัติ จนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้

1. ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน
2. เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้นๆ
3. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน
4. ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ระดับ 1 เป็นการรายงานการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในภาพรวมของกลุ่มผู้เรียน หรือ ห้องเรียนที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจาก ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและเป้าหมายของการ พัฒนาผู้เรียนที่เป็นภาพรวมกลุ่มใหญ่หรือผู้เรียนทั้งห้อง เทคนิควิธีการ นวัตกรรมที่นำเสนอเป็น เทคนิคที่ใช้กับผู้เรียนเป็นแบบเดียวกันทั้งห้อง รายงานผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมเป็น ภาพรวมของการพัฒนาผู้เรียนทั้งห้อง

ระดับ 2 เป็นรายงานพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึงการพัฒนาผู้เรียนจำแนกเป็นกลุ่มต่างๆของ ห้องเรียนที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจาก ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและเป้าหมายของการ พัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน หรือเฉพาะอย่างอื่น เทคนิควิธีการ และ นวัตกรรมที่นำเสนอ ในการพัฒนาผู้เรียน สมองต่อสภาพของผู้เรียนรายกลุ่ม รายงานผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรม แสดงผลการพัฒนาผู้เรียนรายกลุ่ม ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้เรียนสอดคล้อง ต่อการพัฒนาในแต่ละระดับของผู้เรียน

ระดับ 3 เป็นรายงานพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึงการพัฒนาผู้เรียนจำแนกเป็นรายบุคคล โดย พิจารณาจาก ข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นรายบุคคล เทคนิควิธีการ และนวัตกรรมที่นำเสนอในการพัฒนาผู้เรียนตอบสนองต่อสภาพความแตกต่าง ความ สนใจและความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

หมายถึง การแสดงออกการประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่าเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือ เป็นแบบอย่าง

ระดับ 1 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่างๆ อย่างสม่าเสมอ โดยพิจารณาจาก การแต่ง กายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ การใช้วาจาสุภาพ มีความประพฤติเรียบร้อย มีความ เมตตากรุณาต่อผู้เรียน มีความรับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็ง

ระดับ 2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่าเสมอ ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง ลักษณะสร้างสรรค์ ตลอดจนสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน โดยพิจารณาจาก การให้ คำแนะนำ การเชิญชวนให้ปฏิบัติ การแก้ไขข้อบกพร่อง การสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน

ระดับ 3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนผู้เรียนเกิดศรัทธา และปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดี เลือกลงแล้วเป็นปกตินิสัย โดยพิจารณาจาก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมของครูในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกพฤติกรรมของตนเองเสริมแรง ทางบวกแก่ผู้เรียน เผยแพร่วิธีการที่ถูกต้องในการสร้างคุณธรรม

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้

ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

ระดับ 1 ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วน บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน โดยพิจารณาจาก ความเข้าใจ ความสำเร็จของงาน ความเต็มใจรับผลกระทบบางอย่าง

ระดับ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยพิจารณาจาก การเข้าร่วมวางแผนแบ่งงานกันทำการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม ความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

ระดับ 3 มุ่งมั่นพัฒนางานและสถานศึกษาอย่างเป็นระบบจนเป็นนิสัย โดยพิจารณาจาก การเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาตามเป้าหมายอย่างครอบคลุมและสัมพันธ์กัน การเป็นผู้นำในการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบการช่วยเหลือ และพัฒนาผู้ร่วมงานการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

ระดับ 1 ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชน ตามที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน โดยพิจารณาจาก ความรู้ความเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย ความสำเร็จของงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ความเต็มใจรับผลกระทบบางอย่าง

ระดับ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับชุมชนตามความรู้ความสามารถหรือความถนัด โดยพิจารณาจาก การเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำ การปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม ความพึงพอใจในระหว่างการทำงานความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

ระดับ 3 มุ่งมั่นพัฒนางานการศึกษาเพื่อชุมชนและร่วมมือกันพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบเป็นนิสัย โดยพิจารณาจาก การเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนที่ครอบคลุมและสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง การเป็นผู้นำในการพัฒนางาน ทำให้งานมีประสิทธิภาพเป็นระบบ ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้ร่วมงานการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนางาน

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

ระดับ 1 สามารถแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวกับสภาพทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคมในระดับท้องถิ่น ในระดับประเทศและระดับโลก โดยพิจารณาจาก การมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน

ระดับ 2 สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนได้เป็นปกตินิสัย โดยพิจารณาจาก การวิเคราะห์ข้อมูลและนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ระดับ 3 สามารถจัดระบบข้อมูลข่าวสารนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นปกตินิสัย โดยพิจารณาจาก การจัดระบบข้อมูลข่าวสาร การให้บริการข้อมูลข่าวสารได้ การนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนและการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่างๆ มาเป็นโอกาส ในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่างๆ ของปัญหาแล้วผันมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่างๆ ได้ กล้าที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่างๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่ลบแบบตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุกๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่นำไปสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

ระดับ 1 การพัฒนาหรือการแก้ปัญหาและวิกฤตการณ์ต่างๆ มีลักษณะเดียว โดยพิจารณาจาก การพัฒนาหรือการแก้ปัญหาแบบตรงตัวใช้ตัวแปรเดียว ลักษณะเดียว มีสูตรตายตัว กำหนดกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนหรือการแก้ปัญหา มีทางเลือกทางเดียวไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ

ระดับ 2 การพัฒนาหรือการแก้ปัญหาใช้องค์ประกอบรอบด้าน โดยพิจารณาจาก นำองค์ประกอบด้านมาช่วยในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา นำเอาข้อมูลมารวบรวมสร้างทางเลือกหลายๆ ทางเลือก แล้วจึงเลือกทางเลือกที่ดีกว่า สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อขจัดปัญหาเดิมที่เกิดขึ้นในภายหน้า ในแนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นมากกว่าการแก้ไข

ระดับ 3 สร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหา หรือความจำเป็นในการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจาก มีการนำเอาองค์ประกอบตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ ให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตน ประเมินผลการแสดงของตนว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด ให้

ผู้เรียนสร้างแนวทางในการพัฒนาตน เพื่อป้องกันปัญหาและวิกฤตที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างถาวร⁷⁶

มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย

สภาคริสตจักรในประเทศไทย มีรากฐานทางประวัติศาสตร์ย้อนไปถึงการเผยแพร่คริสต์ศาสนาของมิชชันนารีโปรเตสแตนต์ โดยศาสตราจารย์จาคอบ ทอมลิน และนายแพทย์คาร์ล กุตสลาฟ สังกัดสมาคมมิชชันนารีแห่งลอนดอน ได้เข้ามายังสยามครั้งแรกใน ค.ศ. 1828 ต่อมาคณะมิชชันนารีโปรเตสแตนต์ที่เข้ามาปฏิบัติงานในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ได้แก่คณะอเมริกันแบปติสต์ ค.ศ.1833 และ คณะอเมริกันเพรสไบทีเรียน (american presbyterian mission) ซึ่งเป็นคณะมิชชันที่ได้ก่อกำเนิดสภาคริสตจักรในประเทศไทย เข้ามาตั้งมิชชันครั้งแรกใน ค.ศ.1840 และจัดตั้งมิชชันอย่างมั่นคงใน ค.ศ.1847

มิชชันนารีคณะอเมริกันเพรสไบทีเรียนได้ดำเนินกิจกรรมหลักสามด้าน ได้แก่การเผยแพร่พระกิตติคุณ การจัดการการศึกษา การบริการทางการแพทย์และพยาบาล โดยการปฏิบัติพันธกิจของมิชชันนารีนับตั้งแต่เริ่มแรกมิชชันนารีเป็นผู้นำรับผิดชอบทุกด้าน ต่อมาใน ค.ศ. 1895 มีการเน้นให้ศูนย์มิชชันนารีของเพรสไบทีเรียนอเมริกันทั่วโลกใช้นโยบายสร้างคริสตจักรของชนในชาติที่สามารถยืนหยัดด้วยตนเอง ที่เรียกว่าแผนการเนเวียส (Nevius Plan) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดและมีการผลักดันในการสร้างคริสตจักรที่เป็นคนในชาติ โดยมีการเคลื่อนไหวทั้งภายในและแรงผลักดันจากทางมิชชันต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง ค.ศ.1910 เป็นต้นมา กระทั่งถึงเดือนมกราคม ค.ศ. 1930 ได้มีการจัดตั้งสยาม คริสตสภา (the national christian council of siam) โดยมีคณะกรรมการอำนวยการ 18 คนประกอบด้วยผู้แทนของมิชชันคณะต่างๆที่ปฏิบัติพันธกิจในประเทศไทย และผู้แทนชาวไทยจากคริสตจักรสายเพรสไบทีเรียน ต่อมาเมื่อถึงวันที่ 7-11 เมษายน 1934 จึงได้มีการจัดประชุมผู้แทนจากคริสตจักรในสังกัดของคณะเพรสไบทีเรียนอเมริกัน ผู้แทนจากคริสตจักรจีนไม่ตรีจิตของคณะแบปติสต์ และผู้แทนชาวไทยจากคณะคริสตจักรแห่งพระคริสต์ของอังกฤษที่นครปฐม ได้ร่วมกันจัดตั้ง “สภาคริสตจักรในประเทศไทยสยาม” (church of christ in siam) และในปี ค.ศ.1941 จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “สภาคริสตจักรในประเทศไทย”

⁷⁶สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544), 30-57.

โรงเรียนมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย นอกจากจะต้องใช้ระบบบริหารโรงเรียนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนแล้ว จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยด้วย

สภาคริสตจักรในประเทศไทย

สภาคริสตจักรในประเทศไทย คือ องค์การทางศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ที่รวมตัวกันเพื่อทำพันธกิจของพระเจ้าในประเทศไทยอันประกอบด้วยพันธกิจด้านการประกาศเผยแผ่พระกิตติคุณ พันธกิจด้านการศึกษา พันธกิจด้านการรักษาพยาบาลและพันธกิจอื่นๆ โดยมีหลักข้อเชื่อข้อปฏิบัติและธรรมนูญเดียวกันอยู่ภายใต้การปกครองเดียวกันด้วยวิธีการเลี้ยงตนเองปกครองตนเองและประกาศพระกิตติคุณด้วยตนเอง

คณะกรรมการอำนวยการสภาคริสตจักรในประเทศไทย

กรรมการอำนวยการสภาคริสตจักรในประเทศไทย ประกอบด้วยประธานสภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นประธานกรรมการ รองประธานสภาคริสตจักรในประเทศไทย เลขานุการสภาคริสตจักรในประเทศไทย เกร็ดฎีกสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้แทนภาคละ 1 คน และสำรอง 1 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการประจำภาค บุคคลอื่นอีก 3 คน ที่สภาคริสตจักรในประเทศไทยคัดเลือกจากบรรดาคริสตจักรสมาชิกทั่วไป มีหน้าที่ปฏิบัติการแทนสมัชชาสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยไม่ขัดต่อมติของสมัชชาสภาคริสตจักรในประเทศไทยเลือกตั้งซ่อมเมื่อตำแหน่งกรรมการใดๆ ว่างลงพิจารณาเชิญคณะมิชชัน หรือลัทธิในภายที่ทำงานร่วมกับสภาคริสตจักรในประเทศไทย

คณะกรรมการมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

คณะกรรมการมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ประกอบด้วยประธานสภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นประธานกรรมการ รองประธานสภาคริสตจักรในประเทศไทย เลขานุการสภาคริสตจักรในประเทศไทย เกร็ดฎีกสภาคริสตจักรในประเทศไทย กรรมการที่เลือกจากกรรมการอำนวยการสภาคริสตจักรในประเทศไทยอีก 5 คน มีหน้าที่ปฏิบัติงานแทนกรรมการอำนวยการสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการเงิน บุคลากร การบริหารทรัพย์สินและพิจารณามติจากกองต่างๆ ในสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อเสนอต่อกรรมการอำนวยการสภาคริสตจักรในประเทศไทย

เจ้าหน้าที่สภาคริสตจักรในประเทศไทย

สภาคริสตจักรในประเทศไทยมีเจ้าหน้าที่บริหารงานอยู่ 4 คน คือ ประธาน รองประธาน เลขานุการ และเหรัญญิก ซึ่งสมัชชาสภาคริสตจักรในประเทศไทยเลือกตั้งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวาระ 4 ปี

โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ปัจจุบันมีโรงเรียนภายใต้การควบคุมดูแลของกองการศึกษาแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจำนวน 26 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
2. โรงเรียนเจริญราษฎร์
3. โรงเรียนเชียงรายวิทยาคม
4. โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน
5. โรงเรียนดาราวิทยาลัย
6. โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา
7. โรงเรียนน่านคริสเตียนศึกษา
8. โรงเรียนอุดรคริสเตียนศึกษา
9. โรงเรียนปภรณ์พิทยาคม
10. โรงเรียนบึงสรวงแยลส์วิทยาลัย
11. โรงเรียนผดุงราษฎร์
12. โรงเรียนเอนเฮล์เม็มโมเรียล
13. โรงเรียนรังสิวทยา
14. โรงเรียนวิชานารี
15. โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
16. โรงเรียนศรีธรรมราชวิทยา
17. โรงเรียนสหคริสเตียนศึกษา
18. โรงเรียนสหบำรุงวิทยา
19. เวียงป่าเป้าวิทยาคม
20. โรงเรียนสุริยวงศ์
21. โรงเรียนสืบนทีธรรม
22. โรงเรียนสัจจพิทยา
23. โรงเรียนอรุณประดิษฐ์

24. โรงเรียนอัครคริสเตียนวิทยา
25. โรงเรียนบำรุงวิทยา
26. โรงเรียนสว่างวิทยา

นิมิต

สภาคริสตจักรในประเทศไทยมีเอกภาพแห่งการรับใช้ เพื่อประกาศพระกิตติคุณสร้างคริสตจักรที่มีสง่าราศี และสร้างสรรค์สังคมที่มีสันติสุข

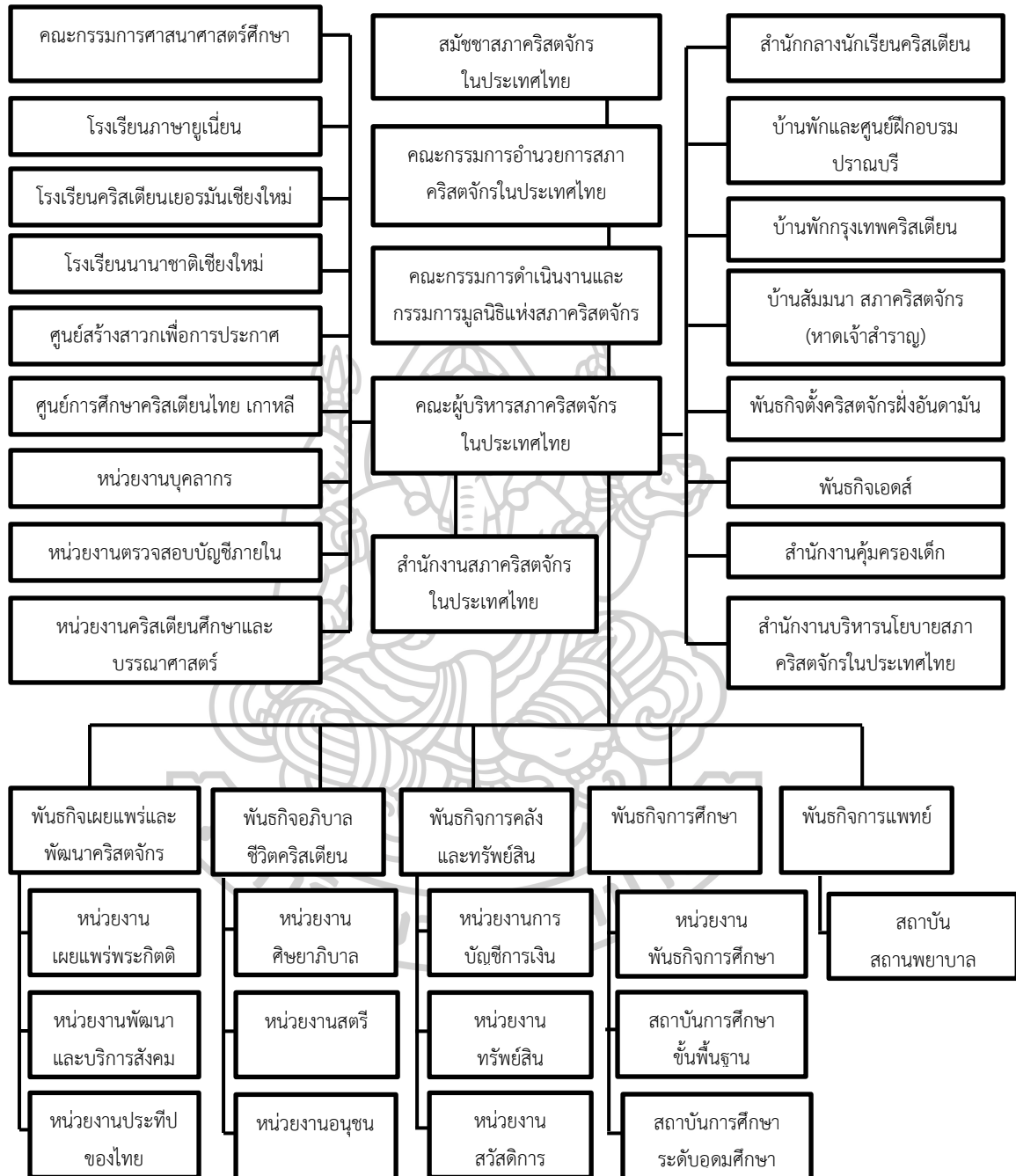
พันธกิจ

สภาคริสตจักรในประเทศไทย คือ องค์กรทางศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ที่รวมตัวกันเพื่อทำพันธกิจของพระเจ้าในประเทศไทย อันประกอบด้วย พันธกิจด้านการประกาศเผยแผ่พระกิตติคุณ พันธกิจด้านการศึกษา พันธกิจด้านการรักษาพยาบาล และพันธกิจอื่นๆโดยมีหลักข้อเชื่อ ข้อปฏิบัติ และธรรมนูญเพียวกัน อยู่ภายใต้การปกครองเดียวกัน ด้วยวิธีการเลี้ยงตนเอง ปกครองตนเอง และประกาศพระกิตติคุณด้วยตนเอง

การปกครอง

สภาคริสตจักรในประเทศไทยมีการแบ่งการปกครองออกเป็นคริสตจักรภาพคริสตจักรท้องถิ่น หมวดและศาลาธรรม อีกทั้งมีหน่วยงานและสถาบันการศึกษา สถาบันการแพทย์ร่วมทำพันธกิจของพระเจ้าอย่างครบวงจร สภาคริสตจักรในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับคริสตจักรสากล อาทิ เป็นสมาชิกของสภาคริสตจักรสากล (world council of church: wcc) สภาคริสตจักรแห่งเอเชีย (christian conference of asia: cca) และสหคริสตจักรปฏิรูปสากล (world communion of reform churches: wrc)

โครงสร้างการบริหารพันธกิจ สภาคริสตจักรในประเทศไทย

สภาคริสตจักรในประเทศไทยมีการปกครองโดยมีธรรมนูญเป็นระเบียบปกครองสูงสุด โดยในปัจจุบันได้ใช้ “ธรรมนูญแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสตศักราช 1998” มีโครงสร้างการปกครอง และการบริหารแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสตจักรภาค และคริสตจักรท้องถิ่น ปัจจุบันมีคริสตจักร หมวดคริสเตียน ศาลาธรรม และจุดประกาศกว่า 1,000 แห่ง สมาชิกประมาณ 160,000 คน (สถิติ ค.ศ.2011) โดยมีหน่วยงานต่างๆ ที่สนับสนุนการปฏิบัติพันธกิจของสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำแนกเป็น 5 พันธกิจ ได้แก่

1. พันธกิจการเผยแผ่และพัฒนาคริสตจักร มีหน้าที่หลักในการสนับสนุนส่งเสริมให้คริสตจักรภาค คริสตจักรท้องถิ่น หมวดคริสเตียน ศาลาธรรม และสถาบัน สามารถกระทำพันธกิจของพระเจ้าได้ด้วยตนเอง

2. พันธกิจการอภิบาลชีวิตคริสเตียน มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมบทบาทของสตรีคริสเตียน เยาวชนคริสเตียน ครอบครัวคริสเตียน ในการเป็นพยานของพระเยซูคริสต์ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการรับใช้พระเจ้า

3. พันธกิจการคลังและทรัพย์สิน มีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการบริหารงานด้าน การเงิน การคลัง การบัญชี งบประมาณและทรัพย์สินทั้งปวงของสภาฯ และมูลนิธิฯ และจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ สำหรับบุคลากรในสภาฯ

4. พันธกิจการศึกษา มีหน้าที่หลักในการพัฒนาเยาวชนคริสเตียน และบุคคลทั่วไปให้ได้รับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีชีวิตที่สมบูรณ์ตามแบบของพระเยซูคริสต์

5. พันธกิจการแพทย์ มีหน้าที่หลักในการให้การบำบัดรักษาพยาบาล ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณแก่บุคคลทั่วไป รวมทั้งการฟื้นฟูสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันการเจ็บป่วย เพื่อเป็นพยานของพระเยซูคริสต์โดยสถาบันสถานพยาบาล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สมจิตร์ สุวรรักษ์ ได้ศึกษาการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ในสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมพบว่าการจัดการความรู้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ รองลงมาคือ ด้านการเข้าถึงความรู้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ 2) ความสัมพันธ์

ระหว่างการจัดการความรู้และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ทั้ง 7 ด้านคือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และด้านการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านต้นทุนของการดำเนินงาน ด้านคุณภาพของการปฏิบัติงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลาของการปฏิบัติงาน และด้านวิธีการ/กระบวนการดำเนินงาน ตามทัศนะของข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการบ่งชี้ความรู้และด้านการเข้าถึงความรู้มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด รองลงมา คือด้านการเรียนรู้ และด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบมีความสัมพันธ์ปานกลางที่มีค่าน้อยที่สุด 3) การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตภาคกลาง โดยภาพรวมนั้น ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ทั้ง 7 ด้านคือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และด้านการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับของตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ คือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ และด้านการเรียนรู้ จึงสรุปได้ว่าการจัดการความรู้ด้านการความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ และด้านการเรียนรู้ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตภาคกลาง ในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁷⁷

สุนิตา สุนินยัง ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศกับการจัดการความรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศ การเก็บสำรองข้อมูล ปัจจัยนำเข้าข้อมูล ผลลัพธ์ของสารสนเทศ ด้านการควบคุมระบบปฏิบัติการ และทรัพยากรสารสนเทศ ตามลำดับ 2) การจัดการ

⁷⁷ สมจิตร สุวรรักษ์, " การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตภาคกลาง " " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2554), 125-28.

ความรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเรียนรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การเข้าถึงความรู้ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การค้นหาความรู้ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ และการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ตามลำดับ 3) ระบบสารสนเทศกับการจัดการความรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือ มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน⁷⁸

พิชชาพร อุ๋นศิริ ได้ศึกษา วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) วุฒิภาวะทางอารมณ์ผู้บริหารสตรีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า วุฒิภาวะทางอารมณ์ผู้บริหารสตรีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยวุฒิภาวะทางอารมณ์ผู้บริหารสตรีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและรายด้าน ด้านสภาวะอารมณ์ทั่วไป มีมีขมิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถภายในตนเอง และการจัดการกับความเครียด ตามลำดับ 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีขมิมเลขคณิตเรียงตามลำดับดังนี้คือ ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน มีมีขมิมเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลลารที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนและด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ตามลำดับ 3) วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม และเมื่อแยกพิจารณา วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละด้าน พบว่า 3.1) ด้านความสามารถภายในตนเอง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

⁷⁸ สุนิตา สุบินยัง, "การจัดระบบสารสนเทศกับการจัดการความรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 127-28.

ในทุกสถานการณ์ 3.2) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3.3) ด้านความสามารถในการปรับตัว ไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3.4) ด้านการจัดการกับความเครียด ไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3.5) ด้านสภาวะอารมณ์ทั่วไป ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้าน ได้แก่ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน และด้านการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์⁷⁹

เฉลิมขวัญ ถือความสัตย์ ได้ศึกษา การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนการตัดสินใจ พบว่าการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน โดยขั้นตอนการปฏิบัติตามการตัดสินใจมีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุด รองลงมาคือ ขั้นตอนการตัดสินใจ การค้นหาทางเลือก การกำหนดปัญหา การประเมินทางเลือกและการประเมินผลลัพธ์และการให้ข้อมูล 2) การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) การตัดสินใจของผู้บริหาร กับ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁸⁰

พินิจ แสนวัง ได้ศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

⁷⁹ พิชชาพร อุ่นศิริ, "วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 111-12.

⁸⁰ เฉลิมขวัญ ถือความสัตย์, "การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), 98-99.

ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารและการจูงใจ การบริการที่ดี และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตามลำดับถ้าจำแนกตามสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานสรุปได้ดังนี้ สมรรถนะหลัก ด้านการทำงาน เป็นทีมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และการบริการที่ดีมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ส่วนสมรรถนะประจำสายงานด้านการพัฒนาศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ตามลำดับ 3) สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ที่คล้อยตามกัน สมรรถนะของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในด้านต่างๆโดยแบ่งตามระดับสูง ระดับต่ำ และระดับปานกลาง ดังนี้ ระดับสูง ได้แก่ การสื่อสารและจูงใจ ($X_{2,2}$) กับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) การบริการที่ดี ($X_{1,2}$) กับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($X_{2,3}$) กับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ($X_{2,1}$) กับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) การทำงานเป็นทีม ($X_{1,4}$) กับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) การมีวิสัยทัศน์ ($X_{2,4}$) กับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) การพัฒนาตนเอง ($X_{1,3}$) กับพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ($X_{2,1}$) กับพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) การบริการที่ดี ($X_{1,2}$) กับมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) การบริการที่ดี ($X_{1,2}$) กับรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1) กับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) การ

สื่อสารและการจูงใจ ($X_{2.2}$) กับมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) การทำงานเป็นทีม ($X_{1.4}$) กับรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) การบริการที่ดี ($X_{1.2}$) กับพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) การบริการที่ดี ($X_{1.2}$) กับปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ (Y_1) การทำงานเป็นทีม ($X_{1.4}$) กับปฏิบัติการกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ (Y_1) ระดับต่ำ ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($X_{2.3}$) กับร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) และที่เหลือเป็นระดับปานกลาง⁸¹

อิมทิพย์ อนิสดา ได้ศึกษา คุณภาพชีวิตของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพชีวิตของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านสังคม ด้านความเป็นมนุษย์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสภาพทั่วไปของชีวิตและด้านเศรษฐกิจ 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 3) คุณภาพชีวิตของครูโดยภาพรวมส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าคุณภาพชีวิตด้านสังคมส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.1) คุณภาพชีวิตของครูโดยภาพรวมส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูด้าน ตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียนพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 3.2) คุณภาพชีวิตโดยรวม

⁸¹ พินิจ แสนวง, "สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), 113-14.

และคุณภาพชีวิตครูด้านสังคมส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูด้านปฏิบัติการทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

3.3) คุณภาพชีวิตครูด้านสังคมส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียนและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 3.4) คุณภาพชีวิตครูด้านสังคมและด้านความเป็นมนุษย์ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 3.5) ด้านความเป็นมนุษย์และคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ และจากการสรุปผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่า คุณภาพชีวิตด้านสภาพทั่วไปของชีวิตและคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมไม่เข้าสมการถดถอยของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตครูโดยภาพรวมคุณภาพชีวิตด้านสังคม คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้านความเป็นมนุษย์ซึ่งเข้าสมการถดถอยของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญ ดูแลเอาใจใส่คุณภาพชีวิตด้านสภาพทั่วไปของชีวิตและคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมของครูเช่นเดียวกับคุณภาพชีวิตด้านสังคม คุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตด้านความเป็นมนุษย์⁸²

จากรุวรรณ วิจิตรวงศ์วาน ได้ศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) การตัดสินใจของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการนิยามปัญหา มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการศึกษาหาทางเลือก และการคัดเลือก มีค่ามัชฌิมเลขคณิตที่เท่ากัน 2) การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 12 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านการปฏิบัติการทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้าน

⁸² อัมทิพย์ อนิสตา, "คุณภาพชีวิตของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), 116-18.

การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ด้านการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ และด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ 3) การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01⁸³

พรรณนิดา นาคะผิว ได้ศึกษาปัจจัยการเปลี่ยนแปลงองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงองค์การในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านพันธกิจและกลยุทธ์ ด้านความต้องการและคุณค่าของบุคลากร ด้านการบริหาร ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านบรรยากาศในการทำงาน ด้านแรงจูงใจ ด้านการปฏิบัติงานของบุคคลและองค์การ ด้านทักษะและความสามารถของบุคลากร ด้านระบบขององค์การ ด้านวัฒนธรรม องค์การ และด้านสภาพแวดล้อมภายนอก 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 3) ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงองค์การกับการปฏิบัติงานตาม

⁸³จากรุวรรณ วิจิตรวงศ์วาน, "การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), 117-18.

มาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁸⁴

ศิรินันต์ เพชรแอน ได้ศึกษาการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับขั้วมิถุนเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ การจัดการความรู้ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ รองลงมา คือ การเข้าถึงความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบ่งชี้ความรู้ การเรียนรู้ และการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 2) แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) จำนวน 7 ด้าน สรุปได้ดังนี้ 2.1) การจัดการความรู้ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาการสร้างแสวงหาความรู้ ดังนี้ 2.2.1) สนับสนุนในการนำความรู้เดิม ต่อยอดให้เกิดความรู้ใหม่ 2.1.2) มีส่วนร่วมในการแสวงหาความรู้ใหม่ทั้งในและนอกโรงเรียนมาพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ 2.1.3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับความรู้จากแหล่งต่างๆ และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น 2.2) การจัดการความรู้การเข้าถึงความรู้ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาการเข้าถึงความรู้ ดังนี้ 2.2.1) สามารถเข้าถึงความรู้ได้หลากหลาย 2.2.2) แนะนำวิธีการเข้าถึงความรู้แก่บุคลากรอย่างทั่วถึงและชัดเจน 2.2.3) ได้รับความรู้ที่สะดวกและทันต่อเหตุการณ์ 2.3) การจัดการความรู้ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ดังนี้ 2.3.1) ร่วมมือพัฒนาระบบความรู้อย่างต่อเนื่อง 2.3.2) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลเป็นหมวดหมู่ 2.3.3) มีการประเมินผลการทำงานทุกกิจกรรม โดยจัดทำเป็นรูปเล่ม 2.4) การจัดการความรู้ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้ 2.4.1) สนับสนุนการถ่ายทอดความรู้โดยการสอนงานด้วยวิธีต่างๆ 2.4.2) ร่วมคิด ร่วมทำ และช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน 2.4.3) ส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นความรู้ ซึ่งกันและกันของบุคลากร 2.4.4) ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 2.5) การจัดการความรู้ด้านการบ่งชี้ความรู้ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาการบ่งชี้ความรู้ ดังนี้ 2.5.1) ร่วมกันวิเคราะห์แหล่งความรู้ภายในและภายนอก

⁸⁴ พรรณิดา นาคะผิว, "ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), 142-43.

โรงเรียน 2.5.2) เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมสร้างภาพลักษณ์ของโรงเรียน 2.5.3) ส่งเสริมการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ 2.5.4) ประชาสัมพันธ์ถึงเป้าหมายความสำเร็จสูงสุดของโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจอย่างทั่วถึง 2.6) การจัดการความรู้ด้านการเรียนรู้ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ ดังนี้ 2.6.1) ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง 2.6.2) สร้างบรรยากาศให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ในโรงเรียน 2.6.3) สนับสนุนให้บุคลากรมีความพร้อมที่จะนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและผู้อื่น 2.7)) การจัดการความรู้ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ดังนี้ 2.7.1) ปรับปรุงความรู้ให้ตรงกับความต้องการของบุคลากร 2.7.2) สนับสนุนการนำความรู้จากการปฏิบัติงานของบุคลากรมาประมวลความรู้เพื่อเป็นฐานข้อมูล 2.7.3) ร่วมกันวิเคราะห์ความรู้ไปใช้พัฒนางานด้านต่างๆ พร้อมทั้งปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง⁸⁵

ธิดารัตน์ เสวิกุล และเอกชัย กี่สุขพันธ์ ได้ศึกษา การศึกษาการจัดการความรู้ของครูในสถานศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) การแสวงหาความรู้ มีการกำหนดสิ่งที่จะต้องแสวงหาความรู้ และมีการสนับสนุนให้ครูมีการแสวงหาความรู้ใหม่ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การสร้างความรู้ มีการจัดเวลาเฉพาะให้ครูได้เข้าร่วมประชุมภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการเข้าร่วมประชุมรวมเพื่อสร้างหรือพัฒนาความรู้ใหม่ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด การสร้างความรู้ใหม่ส่วนมากอยู่ในด้านการพัฒนาหลักสูตร และเทคนิคการสอนแบบต่างๆ 3) การจัดเก็บและการสืบค้น มีการกำหนดประเภทความรู้เพื่อทำการจัดเก็บ และมีการประมวลและกลั่นกรองความรู้ก่อนการจัดเก็บความรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4) การวิเคราะห์และสร้างเหมืองข้อมูล วิธีการเพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้ที่ถูกต้อง คือ การกำหนดหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการนำข้อมูลความรู้ต่างๆมาวิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆมาจัดการข้อมูลของสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้เพื่อจัดการข้อมูลของสถานศึกษา คือ เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ร่วมกับโปรแกรมการสืบค้น 5) การถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้ ครูมีการถ่ายโอนความรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้เพื่อนครูได้รับรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 6) การประยุกต์ใช้และการปรับข้อมูลให้ถูกต้องเที่ยงตรง วิธีการปรับข้อมูลความรู้ของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องและทันสมัยอยู่เสมอ คือ การ

⁸⁵ศิรินันต์ เพชรแอน, "การจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คทงออนุสรณ์)" (ค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), 68-70.

บันทึกหลังการปฏิบัติงานของครู และการประเมินผลการจัดการความรู้ของครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด⁸⁶

อริศขรา อุ่มสิน ได้ศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัย พบว่า 1) ข้อมูลของครูผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 54.60 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 45.40 และครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 ขนาดกลาง จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 35.90 และขนาดเล็ก จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 2) การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการร่วมมือ ด้านการประสานงาน ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ 3. การเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา มีดังนี้ 3.1) การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3.2) การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁸⁷

สันธยา ดารารัตน์ ได้ศึกษา มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มคณาจารย์และบุคลากรต้องมียุทธศาสตร์ที่มีใจมุ่งมั่นร่วมในการรับโอกาสด้านการเรียนรู้และการพัฒนาแสวงหาความรู้ใหม่ๆและพัฒนาตนเองเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ผ่านการ การอบรม และสื่อต่างๆอย่างสม่ำเสมอแสวงหาความร่วมมือกับสถานประกอบการ สถานศึกษา และชุมชน ในทั้งและต่างประเทศเพื่อการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาการเรียนรู้ของ

⁸⁶ธิดารัตน์ เสวิกุล และเอกชัย กี่สุขพันธ์, "การศึกษาการจัดการความรู้ของครูในสถานศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร" (วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ปีที่9 ฉบับที่3, 2557), 256-70.

⁸⁷อริศขรา อุ่มสิน, "การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 17" (ปริญาญาคุศตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2560), 55-56.

ตนเองนำสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ใหม่ๆ ไปดำเนินการให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ เครือข่ายสถานประกอบการ เครือข่ายสถานศึกษา และชุมชน เพื่อนำไปพัฒนาต่อไปอย่างสม่ำเสมอ⁸⁸

งานวิจัยในต่างประเทศ

บราวน์ และมาคาแทนเกย์ (Brown and Macatangay) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาครูมืออาชีพให้ได้รับการยอมรับ โดยใช้แบบสอบถามครูผู้สอน จำนวน 3 รายที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาวิชาชีพครูของสมาคมคณบดีแห่งประเทศไทย เพื่อการศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียนในเมือง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานและยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูมืออาชีพ ผลการศึกษาพบว่า ครูที่เข้าร่วมโครงการแสดงให้เห็นผลกระทบในทางบวกว่า ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้เป็นครูมืออาชีพทั้งในระดับของบุคคลและระดับของโรงเรียน รวมทั้งวัฒนธรรมการเรียนรู้ของครูถูกพัฒนาตามสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่องในการวางแผนและประเมินผล เพื่อปรับปรุงพัฒนาและสร้างประสิทธิภาพของโรงเรียน⁸⁹

ลอซัน ศึกษาตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรและการจัดการความรู้ พบว่าค่านิยมมีความสำคัญกับองค์การในฐานะการเตรียมนำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติตั้งแต่เริ่มต้นจะทำให้ประสบความสำเร็จ เพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์กรในปัจจุบัน⁹⁰

สตีล และแคร็ก (Steel and Craig) กล่าวถึงโครงการสำหรับครูรุ่นใหม่ในอนาคตที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) ผลการวิจัยพบว่า ครูจะบรรลุความเป็นมืออาชีพก็ต่อเมื่อการตัดสินใจของพวกเขาเชื่อถือได้ ผลงานของพวกเขาเป็นที่ยอมรับและไม่มีข้อตำหนิ

⁸⁸ สันธยา ดารารัตน์, "มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0" (วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ฉบับเสริมครบรอบ 12 ปี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 2561).

⁸⁹ Marie Brown and Ana Macatangay, "The Impact of Action Research for Professional Development: Case Studies in Two Manchester Schools" (Westminster Studies in Education 25, 1April, 2002), Abstract.

⁹⁰ Sherron Lawson, "Examining the Relationship between Organization Culture and Knowledge Management" ([Online] Available: November 23, 2016, from <http://proquest.umi.com>, 2005).

นอกจากนั้นสภาพแวดล้อมในการทำงานควรจะต้องสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ และส่งเสริมภาวะผู้นำในห้องเรียนและในสังคมโรงเรียนด้วย⁹¹

สรุป

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กระบวนการทางสังคม (socialization) 2) การถ่ายทอดความรู้ (externalization) 3) การผสมผสาน (combination) 4) การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (internalization) ในด้านการปฏิบัติงานของครูนั้น ครูสภาได้ออกข้อบังคับครูสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ.2556 โดยกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู 12 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

⁹¹Christopher Steel and Elizabeth Craig, "Reworking Industrial Models, Exploring Contemporary Ideas, and Fostering Teacher Leadership" (Phi Delta Kappan 87, 9 (May 2006): Abstract.).

บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ

- 1) การจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย
- 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย

โดยใช้โรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูล คือ ฝ่ายบริหาร 3 คนและครูผู้สอน จำนวน 3 คน ในแต่ละสถานศึกษารวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 144 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามแนวคิดของ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของ ครุสภา พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2556 ในการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาเอกสาร ตำรา ข้อมูลสถิติ บทความต่าง ๆ รายงานการวิจัย ตลอดจนวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำโครงร่างงานวิจัยและดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือ แล้วเสนอโครงร่างงานวิจัยต่อภาควิชาเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือทดสอบและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่กำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัยแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบความถูกต้องวิเคราะห์และแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนนำเสนอรายงานผลการวิจัย ร่างผลการวิเคราะห์แปลผล และอภิปรายผล เขียนรายงานผลการวิจัยเสนอให้ผู้ควบคุมตรวจสอบแก้ไข

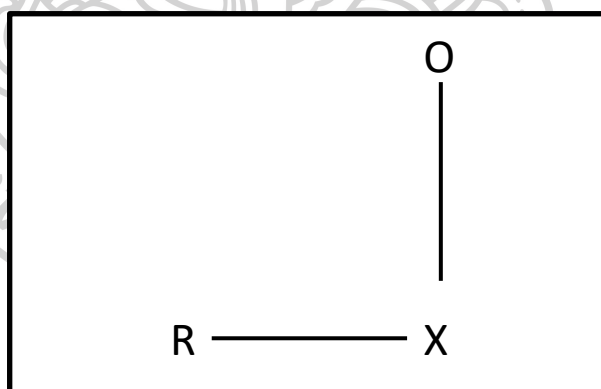
จัดพิมพ์เป็นฉบับเพื่อดำเนินการขอสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนแก้ไขรายงานผลตามที่คณะกรรมการชี้แนะ และจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

แผนแบบการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้แผนแบบงานวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสถานการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

- เมื่อ R หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
 X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 26 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเป็นโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 24 โรงเรียน ที่ได้จากการกำหนดตัวอย่างจากตารางประมาณขนาดการสุ่มของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) สุ่มสถานศึกษาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ผู้ให้ข้อมูล

จากโรงเรียนที่สุ่มได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 6 คน ได้แก่ ผู้บริหาร 3 คน (ผู้จัดการ, ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ) และครูผู้สอน 3 คน รวมทั้งสิ้น 144 คน ดังรายละเอียดในตาราง

ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
26 โรงเรียน	24 โรงเรียน	72	72	144

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน

2. **ตัวแปรต้น (X_{tot})** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการจัดการความรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้มี 4 ขั้นตอนคือ

2.1 กระบวนการทางสังคม (socialization : X_1) เป็นกระบวนการที่สร้างหรือถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคลโดยการมีประสบการณ์ร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมประจำวัน การเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคลมีอยู่ทางเดียวคือการมีประสบการณ์ตรงกับความรู้นั้น ตัวอย่างเช่น การใช้เวลาร่วมกันในการทำงานระหว่างผู้ฝึกงานกับผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวกับลูกค้า ระหว่างผู้ส่งมอบ และประชาชน หรือกับคู่แข่งโดยการสวมบทบาทของลูกค้า ประชาชน และคู่แข่งภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ทำให้กระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้นี้ก่อให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ได้

2.2 การถ่ายทอดความรู้ (externalization: X_2) คือการอธิบายความรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคลออกมาให้ผู้อื่นได้รับทราบซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนจากความรู้ที่อยู่ภายใน (tacit knowledge) ให้เป็นความรู้แบบชัดแจ้ง (explicit knowledge) นั่นเองการที่เราจะอธิบายความรู้ที่อยู่ภายในออกมาได้นั้น ต้องอาศัยเทคนิคที่ช่วยในการสื่อสารหรือถ่ายทอดความคิดหรือภายในใจเราให้ออกมาเป็นคำพูด แนวคิด เอกสาร ภาษา สัญลักษณ์ (เช่น อุปมาอุปไมย การเปรียบเทียบ หรือการเล่าเรื่อง) ดังนั้นระบบเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับขั้นตอนนี้ได้เป็นอย่างดีในการเผยแพร่ความรู้ที่อยู่ในรูปของความรู้แบบชัดแจ้งแล้ว

2.3 การผสมผสาน (combination: X_3) คือการแลกเปลี่ยนความรู้แบบชัดแจ้งอันหนึ่งให้กลายเป็นความรู้แบบชัดแจ้งที่ซับซ้อนมากขึ้นอีกอันหนึ่ง ในขั้นตอนดังกล่าวนี้ ประเด็นสำคัญก็คือกระบวนการในการสื่อสารและการกระจายความรู้ รวมถึงทำความรู้ที่ได้มาให้เป็นระบบ

2.4 การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (Internalization: X_4) หรือการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ (practice) การฝึกอบรมและการฝึกหัดนั้นช่วยให้บุคคลเหล่านั้นสามารถเข้าถึงความรู้ของกลุ่มและขององค์กรได้ ดังนั้นขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่นำเอาแนวคิดที่เกิดขึ้นในขั้นตอนอื่นแล้วนำมาปฏิบัติให้เป็นจริง นอกจากนี้แล้วความรู้ใหม่ในรูปของความรู้ที่อยู่ภายในตัวบุคคลก็อาจจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ⁷⁷

3 ตัวแปรตาม (Y_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาพ.ศ.2556 ซึ่งประกอบด้วย 12 ตัวแปรย่อย ดังนี้

3.1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ (Y_1) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

3.2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

3.3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ (Y_3) หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความ

⁷⁷ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, การจัดการความรู้ (นครปฐม: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550), 33-34.

สนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

3.4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน (Y_4) หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกรายการสอน หรือเตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

3.5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) หมายถึง การประดิษฐ์ คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

3.6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเองก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

3.7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครุณาเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้ ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนาและเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรม การเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการ หรือนวัตกรรมนั้นๆ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนด ที่เกิดกับผู้เรียน ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

3.8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) หมายถึง การแสดงออกการประพฤติ และปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง

3.9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

3.10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ (Y_{10}) หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

3.11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

3.12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) หมายถึง การสร้าง กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียน และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่าง ๆ มาเป็นโอกาส ในการพัฒนาครูจำเป็นต้องมองมุมต่างๆของปัญหาแล้วผันมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนด เป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่มุมแบบ ตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุก ๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่นำสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice) ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ตำแหน่งหน้าที่ ปัจจุบัน และ 5) ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย ตามแนวคิดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตาม พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาพ.ศ.2556

แบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนัก เป็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักคะแนน 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องนำผลการศึกษามาพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามโดย นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) และนำมาปรับแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (index of Item objective congruence) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.6 – 1.0

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 15 ฉบับ จำนวน 30 ฉบับ

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)⁷⁸ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) 0.871

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงาน สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อให้ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ

⁷⁸ Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological*, 3rd Ed. (New York: Harper & Row Publisher, 1974), 161.

รองผู้อำนวยการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนรองผู้อำนวยการ และครูผู้สอน ของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ออกให้ไปส่งยังแต่ละสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดย การส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งทางไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามแต่ละฉบับ
3. จัดทำตารางแจกแจงคะแนน (tally sheet) เพื่อกรอกคะแนนให้สอดคล้องกับแผน การวิเคราะห์ข้อมูล และระเบียบวิธีทางสถิติที่ใช้
4. นำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษา และข้อคำถามที่ต้องการทราบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์การจัดการความรู้และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ขอบเขตของค่ามัชฌิมเลขคณิตตามแนวคิดของเบสท์⁷⁹ รายละเอียดดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด

⁷⁹ John W. Best, "Research in Education," (Englewood Cliffs, New jersey: Prentice-Hall Inc, 1970), 190.

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า การจัดการความรู้ / การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment coefficient)⁸⁰

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 ถึง 0.29 แสดงว่า การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 ถึง 0.69 แสดงว่า การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 ถึง 1.00 แสดงว่า การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

สรุป

การวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การจัดการความรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยใช้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 24 โรงเรียน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูล คือผู้บริหาร 3 คน ครูผู้สอน 3 คน ในแต่ละสถานศึกษา รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 6 คนรวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น

⁸⁰ W. William D.E. Hinkle, and G.J. Stephen, , Applied Statistics for the Behavior Sciences, 4th Ed. (new York: Houghton Mifflin, 1998), 118.

144 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของครูตามแนวคิดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาพ.ศ. 2556 สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เรื่อง การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย 24 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน และครูผู้สอน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งสิ้น 144 คน โดยได้ส่งแบบสอบถามไป 144 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถาม ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจำนวน 24 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 144 คน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	41	28.47
	หญิง	103	71.53
	รวม	144	100
อายุ	ต่ำกว่า 26 ปี	5	3.47
	26 – 35 ปี	51	35.42
	36 - 45 ปี	36	25
	46 ปีขึ้นไป	52	36.11
	รวม	144	100
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	92	63.89
	ปริญญาโท	44	30.55
	ปริญญาเอก	8	5.56
	รวม	144	100
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน	24	16.67
	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	46	31.94
	ครู	74	51.39
	รวม	144	100
ประสบการณ์ในการทำงาน	ต่ำกว่า 11 ปี	55	38.19
	11 – 20 ปี	25	17.36
	21 – 30 ปี	38	26.39
	31 ปีขึ้นไป	26	18.06
	รวม	144	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 71.53 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 28.47 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 46 ปีขึ้นไปจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 36.11 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 26 – 35 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 และน้อยที่สุด คือ อายุต่ำกว่า 26 ปี จำนวน 5 คน

คิดเป็นร้อยละ 3.47 ระดับการศึกษามากที่สุด คือระดับปริญญาตรี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 63.89 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 30.55 และน้อยที่สุดคือระดับปริญญาเอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันมากที่สุด คือ ครู จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 51.39 รองลงมาคือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 31.94 และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนมากที่สุด คือ ต่ำกว่า 11 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 38.19 รองลงมา คือระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 26.39 และน้อยที่สุด คือระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 17.36

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา

มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ระดับการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ว่าอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมและจำแนกตามการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากค่า มัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์แนวคิดของเบสท์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2 - 6 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยภาพรวม

n=24

ด้าน	การจัดการความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	กระบวนการทางสังคม (x_1)	4.17	0.46	มาก
2.	การถ่ายทอดความรู้ (x_2)	4.10	0.54	มาก
3.	การผสมผสาน (x_3)	3.98	0.51	มาก
4.	การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (x_4)	4.10	0.48	มาก
รวม(X_{tot})		4.05	0.42	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกระบวนการทางสังคม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.46) ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.48) ด้านการถ่ายทอดความรู้ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.54) ด้านการผสมผสาน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านกระบวนการทางสังคม

n=24

ข้อ	การจัดการความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
กระบวนการทางสังคม(X_1)				
1.	มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้โดยมีประสบการณ์ร่วมกัน	4.09	0.60	มาก
2.	มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของบุคลากร	4.15	0.51	มาก
3.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระหว่างบุคลากรทำให้เกิดความคิดใหม่	4.16	0.69	มาก
4.	มีการปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างผู้ฝึกงานกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับนักเรียนและผู้ปกครอง	4.06	0.68	มาก
5.	มีการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนเพื่อสร้างความสามัคคี	4.38	0.69	มาก
รวม		4.17	0.46	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านกระบวนการทางสังคมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนเพื่อสร้างความสามัคคี ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.69) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระหว่างบุคลากรทำให้เกิดความคิดใหม่ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.69) มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของบุคลากร ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.51) มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้โดยมีประสบการณ์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.60) มีการปฏิบัติงาน

ร่วมกัน ระหว่างผู้ฝึกงานกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับนักเรียนและ
ผู้ปกครอง (\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการ
ถ่ายทอดความรู้

n=24

ข้อ	การจัดการความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การถ่ายทอดความรู้(X_2)				
1.	มีการอธิบายหรือถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลออกมาให้ผู้อื่น ได้รับทราบ	4.19	0.65	มาก
2.	การถ่ายทอดความรู้อาศัยการสื่อสารและเครื่องมืออื่นๆ	4.06	0.67	มาก
3.	มีการถ่ายทอดหรือเผยแพร่ความรู้ ที่มีอยู่ในตนเผยแพร่ออกมา อย่างเป็นรูปธรรม	4.12	0.63	มาก
4.	มีการนำระบบเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศสาร มาประยุกต์ใช้ กับการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างชัดเจน	4.04	0.66	มาก
รวม		4.10	0.54	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา
มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการถ่ายทอดความรู้ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
(\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ มีการอธิบายหรือถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลออกมาให้ผู้อื่นได้รับ
ทราบ (\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.65) มีการถ่ายทอดหรือเผยแพร่ความรู้ ที่มีอยู่ในตนเผยแพร่ออกมา
อย่างเป็นรูปธรรม (\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.63) การถ่ายทอดความรู้อาศัยการสื่อสารและเครื่องมืออื่นๆ
(\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.67) มีการนำระบบเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศสาร มาประยุกต์ใช้กับการ
ถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างชัดเจน (\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการผสมผสาน

n=24

ข้อ	การจัดการความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การผสมผสาน (X_3)				
1.	มีการต่อยอดความรู้ที่ชัดเจนและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นความรู้ใหม่	3.95	0.70	มาก
2.	มีการกระจายความรู้ใหม่ให้ผู้อื่นทราบโดยใช้กระบวนการสื่อสาร	4.06	0.63	มาก
3.	มีการรวบรวมความรู้ที่ได้มาอย่างเป็นระบบ	3.94	0.73	มาก
4.	มีการผสมผสานและแลกเปลี่ยนความรู้ที่ซับซ้อนโดยใช้กระบวนการสื่อสารที่ดี	3.99	0.67	มาก
รวม		3.98	0.51	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการผสมผสาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้มีการกระจายความรู้ใหม่ให้ผู้อื่นทราบโดยใช้กระบวนการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.63) มีการผสมผสานและแลกเปลี่ยนความรู้ที่ซับซ้อนโดยใช้กระบวนการสื่อสารที่ดี ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.67) มีการต่อยอดความรู้ที่ชัดเจนและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นความรู้ใหม่ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.70) มีการรวบรวมความรู้ที่ได้มาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ

n=24

ข้อ	การจัดการความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (X_4)				
1.	มีการนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม	4.06	0.66	มาก
2.	การฝึกอบรมทั้งแบบปกติและเชิงปฏิบัติการสามารถทำให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ได้	4.22	0.65	มาก
3.	มีการปฏิบัติตามแนวคิดและความรู้ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม	4.19	0.63	มาก
4.	มีการบูรณาการแนวคิดและความรู้ที่เกิดขึ้นในชั้นตอนอื่นนำมาสู่การปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม	3.94	0.57	มาก
5.	ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ที่อยู่ภายในตัวบุคคลสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.08	0.54	มาก
รวม		4.10	0.48	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า การจัดการความรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การฝึกอบรมทั้งแบบปกติและเชิงปฏิบัติการสามารถทำให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ได้ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.65) มีการปฏิบัติตามแนวคิดและความรู้ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.63) ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ที่อยู่ภายในตัวบุคคลสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.54) มีการนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.66) มีการบูรณาการแนวคิดและความรู้ที่เกิดขึ้นในชั้นตอนอื่นนำมาสู่การปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน พันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 2 ว่าอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมและจำแนกตามการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบตามเกณฑ์แนวคิดของเบสท์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 7 - 19 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวม

n= 24

ด้าน	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ(Y_1)	4.15	0.50	มาก
2.	ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2)	4.34	0.51	มาก
3.	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ(Y_3)	4.29	0.52	มาก
4.	พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน (Y_4)	4.21	0.57	มาก
5.	พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5)	4.01	0.49	มาก
6.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน(Y_6)	4.14	0.55	มาก
7.	รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7)	4.02	0.58	มาก
8.	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8)	4.46	0.45	มาก
9.	ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์(Y_9)	4.34	0.48	มาก
10.	ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ (Y_{10})	4.35	0.46	มาก
11.	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11})	4.15	0.55	มาก
12.	สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์(Y_{12})	4.16	0.56	มาก
รวม(Y_{tot})		4.22	0.40	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
 พันธ์กิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.40)
 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
 ดังนี้ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.45) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่าง
 สร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.46) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.34$,
 S.D. = 0.48) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.34$,
 S.D. = 0.51) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.52) พัฒนาแผนการ
 สอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.57) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน
 ทุกสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.56) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้
 ก้าวหน้าอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.50) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.15$,
 S.D. = 0.55) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวร
 ที่เกิดแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.55) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
 ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.58) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.01$,
 S.D. = 0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตาม
 มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธ์กิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน
 ประเทศไทย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่ เสมอ (Y_1)				
1.	ครูแสวงหาความรู้ ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง	4.29	0.58	มาก
2.	ครูเผยแพร่ความรู้และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา วิชาชีพของตนเอง	3.99	0.78	มาก
3.	ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนหรือหน่วยงาน หรือ สมาคมจัดขึ้น	4.30	0.68	มาก
4.	ครูมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจนในการดำเนินการหรือมี ส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู	4.00	0.86	มาก
รวม		4.15	0.50	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.68) ครูแสวงหาความรู้ ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.58) ครูมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจนในการดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.86) ครูเผยแพร่ความรู้และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 คำมีชมเชยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2)				
1.	ครูเลือกใช้กิจกรรมเสริมความรู้และหลักสูตรที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างมีวิจรรย์ญาณ	4.22	0.61	มาก
2.	ครูเลือกใช้กิจกรรมต่างๆที่ส่งผลต่อผู้เรียนด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน	4.42	0.63	มาก
3.	ครูเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก	4.38	0.56	มาก
รวม		4.34	0.51	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูเลือกใช้กิจกรรมต่างๆที่ส่งผลต่อผู้เรียนด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.63) ครูเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.38$,

S.D. = 0.56) ครูเลือกใช้กิจกรรมเสริมความรู้และหลักสูตรที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างมี
 วิจารณ์ญาณ (\bar{X} = 4.22, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการปฏิบัติงานตาม
 มาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน
 ประเทศไทย ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y₃)				
1.	ครูมีความพยายามอย่างเต็มความสามารถที่จะให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ให้มากที่สุด	4.51	0.55	มาก ที่สุด
2.	ครูพัฒนาความสามารถของผู้เรียนโดยการตอบสนองความถนัด ความสนใจของผู้เรียน	4.26	0.64	มาก
3.	ครูวิเคราะห์ วินิจฉัยและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน โดย ใช้ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนเป็นฐาน	4.20	0.70	มาก
4.	ครูปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของ ผู้เรียน	4.19	0.66	มาก
รวม		4.29	0.52	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัด
 สำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็ม
 ตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ
 มากที่สุด 1 ข้อและอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูมีความ
 พยายามอย่างเต็มความสามารถที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.55)
 ครูพัฒนาความสามารถของผู้เรียนโดยการตอบสนองความถนัด ความสนใจของผู้เรียน (\bar{X} = 4.26,
 S.D. = 0.64) ครูวิเคราะห์ วินิจฉัยและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้ปัญหาและความ
 ต้องการของผู้เรียนเป็นฐาน (\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.70) ครูปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อส่งเสริม
 พัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน (\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน (Y ₄)				
1.	ครูเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.22	0.71	มาก
2.	ครูบันทึกหลังการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการสอน	4.23	0.66	มาก
3.	ครูเตรียมการสอนในลักษณะอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้	4.19	0.60	มาก
รวม		4.21	0.57	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูบันทึกหลังการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการสอน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.66) ครูเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.71) ครูเตรียมการสอนในลักษณะอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ(Y₅)				
1.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประดิษฐ์คิดค้น ผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน	3.89	0.75	มาก
2.	ครูเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้	4.04	0.62	มาก
3.	ครูเลือกใช้เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้	4.11	0.58	มาก
รวม		4.01	0.49	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูเลือกใช้เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.58) ครูเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.62) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประดิษฐ์คิดค้น ผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน(Y_6)				
1.	ครูจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้	4.25	0.64	มาก
2.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง	4.03	0.73	มาก
3.	ผู้เรียนมีการค้นคว้าหาความรู้ และสรุปองค์ความรู้ทั้งหลายได้ด้วยประสบการณ์จริง	4.13	0.72	มาก
4.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างค่านิยมและนิสัยการปฏิบัติ เพื่อให้พัฒนาเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างยั่งยืน	4.16	0.66	มาก
รวม		4.14	0.55	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.64) ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างค่านิยมและนิสัยการปฏิบัติ เพื่อให้พัฒนาเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.66) ผู้เรียนมีการค้นคว้าหาความรู้ และสรุปองค์ความรู้ทั้งหลายได้ด้วยประสบการณ์จริง ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.72) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ(Y ₇)				
1.	ครูรายงานข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.00	0.70	มาก
2.	ครูรายงานเทคนิควิธีการ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	3.94	0.66	มาก
3.	ครูรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่ให้กับผู้เรียน	4.12	0.66	มาก
4.	ครูรายงานผลข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น	4.03	0.63	มาก
รวม		4.02	0.58	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่ให้กับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.66) ครูรายงานผลข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.63) ครูรายงานข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.70) ครูรายงานเทคนิควิธีการ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน(Y_8)				
1.	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.46	0.54	มาก
2.	ครูได้ใช้กิริยาและวาจาที่สุภาพแก่ผู้เรียน	4.47	0.56	มาก
3.	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.44	0.60	มาก
4.	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนผู้เรียนมีความ เลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง	4.48	0.52	มาก
รวม		4.46	0.45	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนผู้เรียนมีความเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง (\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.52) ครูได้ใช้กิริยาและวาจาที่สุภาพแก่ผู้เรียน (\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.56) ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการแต่งกายสุภาพ เรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ (\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.54) ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม (\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์(Y_9)				
1.	ครูตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	4.38	0.51	มาก
2.	ครูรับฟังความคิดเห็น และยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้อื่นอยู่เสมอ	4.31	0.58	มาก
3.	ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ	4.38	0.60	มาก
4.	ครูร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างสร้างสรรค์	4.29	0.63	มาก
รวม		4.34	0.48	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.51) ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.60) ครูรับฟังความคิดเห็น และยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้อื่นอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.58) ครูร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์(Y_{10})				
1.	ครูตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	4.26	0.55	มาก
2.	ครูรับฟังความคิดเห็นและยอมรับในความรู้ ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน	4.39	0.51	มาก
3.	ครูร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้กับชุมชน	4.41	0.62	มาก
4.	สถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และ ปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ	4.34	0.55	มาก
รวม		4.35	0.46	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้กับชุมชน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.62) ครูรับฟังความคิดเห็นและยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.51) สถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และ ปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.55) ครูตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา(Y ₁₁)				
1.	ครูค้นหา สังเกต และจดจำข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.10	0.66	มาก
2.	ครูรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเน้นสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู	4.02	0.71	มาก
3.	ครูวิเคราะห์ และวิจารณ์ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	4.22	0.67	มาก
4.	ครูใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาการตนเองพัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม	4.27	0.60	มาก
รวม		4.15	0.55	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาการตนเองพัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.60) ครูวิเคราะห์ และวิจารณ์ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.67) ครูค้นหา สังเกต และจดจำข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.66) ครูรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเน้นสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

n=24

ข้อ	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์(Y₁₂)				
1.	ครูสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ มากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาของผู้เรียนอย่างยั่งยืน	4.11	0.68	มาก
2.	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อป้องกันปัญหาและวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	4.17	0.64	มาก
3.	ครูมองมุมต่างๆของปัญหาแล้วผันมุมมองของปัญหาไปในทางการพัฒนา และกำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน	4.15	0.67	มาก
4.	ครูกล้าเผชิญปัญหา และแก้ไขปัญหอย่างมีสติวิจารณ์ญาณและวุฒิภาวะ มุ่งให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน	4.22	0.73	มาก
	รวม	4.16	0.56	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ครูกล้าเผชิญปัญหา และแก้ไขปัญหอย่างมีสติวิจารณ์ญาณและวุฒิภาวะ มุ่งให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.73) ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อป้องกันปัญหาและวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.64) ครูมองมุมต่างๆของปัญหาแล้วผันมุมมองของปัญหาไปในทางการพัฒนา และกำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.67) ครูสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ มากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาของผู้เรียนอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=24)

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y ₉	Y ₁₀	Y ₁₁	Y ₁₂	Y _{tot}
X ₁	.259**	.177*	.226**	.179*	.307**	.263**	.245**	.271**	.345**	.433**	.234**	.391**	.356**
X ₂	.546**	.492**	.328**	.299**	.403**	.447**	.442**	.114	.630**	.547**	.530**	.501**	.569**
X ₃	.564**	.531**	.555**	.408**	.485**	.554**	.524**	.124	.479**	.453**	.496**	.626**	.631**
X ₄	.580**	.418**	.378**	.400**	.384**	.493**	.499**	.174*	.542**	.520**	.461**	.605**	.592**
X _{tot}	.584**	.488**	.445**	.384**	.471**	.526**	.512**	.198*	.598**	.581**	.518**	.632**	.642**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 พบว่า การจัดการความรู้ (X_{tot}) และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู (Y_{tot}) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันปานกลาง ($r_{xy} = .642$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดการความรู้ ด้านการถ่ายทอดความรู้ (X₂) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y₉) มากที่สุด ($r_{xy} = .630$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รองลงมาลำดับแรกคือ การจัดการความรู้ด้านการผสมผสาน (X_3) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) มีค่าความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ($r_{xy} = .626$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

รองลงมาลำดับที่สองคือ การจัดการความรู้ ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (X_4) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) ค่าความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ($r_{xy} = .605$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

การจัดการความรู้ ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ (X_4) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุด ($r_{xy} = .174$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ

- 1) การจัดการความรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
- 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และ
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานพันธกิจศึกษามูลนิธิสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 24 โรง ผู้ให้ข้อมูล คือผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการ 3 คน ครูผู้สอน 3 คน ในแต่ละสถานศึกษา รวมผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 6 คนรวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 144 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของครูตามแนวคิดของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาพ.ศ.2556 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ(%) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริง และสามารถนำไปใช้พัฒนาให้เกิดประโยชน์กับการบริหาร โดยผู้วิจัยขอเสนอผลของการวิจัยซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การจัดการความรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการทางสังคม ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ ด้านการถ่ายทอดความรู้ และด้านการผสมผสาน

2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้าน ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ด้านแสวงหา และใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

3. การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในภาพรวมมีความสัมพันธ์แบบ คล้อยตามกันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. การจัดการความรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ที่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญทางการศึกษาโดยระบุไว้ในพันธกิจที่กล่าวว่า หลักในการพัฒนาเยาวชนคริสเตียน และบุคคลทั่วไปให้ได้รับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีชีวิตที่สมบูรณ์ตามแบบของพระเยซูคริสต์ หากพิจารณาการจัดการความรู้ในสถานศึกษารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกระบวนการทางสังคม ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ ด้านการถ่ายทอดความรู้ และด้านการผสมผสาน ตามลำดับ

ทั้งนี้ด้านกระบวนการทางสังคมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอาจเป็นเพราะ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างความสามัคคีเป็นอย่างมากซึ่งในการทำงานร่วมกันนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะหากสามารถปรับตัวเองให้ทำงานร่วมกับคนอื่นได้ ทุกคนย่อมจะได้รับความร่วมมือ การยอมรับ และความช่วยเหลือต่าง ๆ ในการทำงาน รวมทั้งการได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในหน่วยงาน และองค์กรเป็นอย่างดี และการพัฒนาทักษะหรือความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ยาก และสามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ ตามแนวทางปฏิบัติง่าย ๆ ตามหลักของ P-S-Y-C-H-O ดังต่อไปนี้ 1) Positive Thinking คิดแต่ทางบวก สร้างโลกสวยงาม ปรับความคิด ทศนคติของตัวเองโดยให้มองโลกในทางบวกไว้เสมอไม่ว่าจะเป็นกับหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ลูกทีมของตนเอง หรือแม้กระทั่งลูกค้าที่คุณต้องติดต่อด้วย 2) Smile ยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างความประทับใจการทำงาน

ด้วยรอยยิ้ม จะส่งผลให้คุณทำงานอย่างมีความสุข และทำให้คุณพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพียงมีสติ สมาธิ และปัญญาในการวางแผนงานและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น 3) Yours จริงใจให้กัน ช่วยเหลือการงาน คุณไม่จำเป็นที่จะต้องรอให้บุคคลอื่นมาร้องขอให้คุณช่วยก่อน คุณสามารถอาสาช่วยเหลือในการทำงานหรือการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ เพราะความจริงใจที่คุณแสดงออกมานั้นย่อมสร้างความประทับใจและทัศนคติที่ดีจาก บุคคลรอบข้างตัวคุณ 4) Compromise สอดคล้องกัน ด้วยการประนีประนอม แน่ใจว่าการทำงานร่วมกันนั้นย่อมต้องมีปัญหาหรือความขัดแย้งเกิดขึ้น ซึ่งอาจเนื่องมาจากทัศนคติและความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน คุณควรเป็นผู้ทำให้เกิดความสอดคล้องกันด้วยการสร้างความประนีประนอมระหว่างกัน เพื่อลดสถานการณ์ตึงเครียด ด้วยการสร้างสถานการณ์ในลักษณะของ Win Win Situation นั่นคือไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้เปรียบหรือเสียเปรียบ 5) Human Relations สัมพันธ์ที่ดี สร้างมิตรผูกพัน ความมีมนุษยสัมพันธ์เริ่มจากการเริ่มต้น ทักทาย การแสดงความเห็นมิตรกับบุคคลต่าง ๆ ทั้งที่รู้จักและไม่รู้จัก และรวมไปถึงการแสดงความรู้สึกเป็นห่วงเป็นใย การแสดงไมตรีจิตกับผู้อื่น ตลอดจนการแสดงกิริยาท่าทางและการใช้วาจาเพื่อสร้างความคุ้นเคย การรักษาความสัมพันธ์อันดีงามไว้ 6) Oral Communication สื่อสารชัดเจน แก้ไขข้อขัดแย้ง ความสามารถในการสื่อสารด้วยวาจาเป็นลักษณะพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่จำเป็น ฟังตระหนักไว้เสมอว่าข้อมูลที่กำลังสื่อออกไปนั้น ควรจะต้องชัดเจน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพราะข้อมูลของคุณอาจจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการทำงานของบุคคลหรือหน่วยงานอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลอซัน (2548) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรและการจัดการความรู้ พบว่า ในด้านการจัดการความรู้ นำการจัดการความรู้ไปปฏิบัติตั้งแต่เริ่มต้นจะทำให้ประสบความสำเร็จ โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ รองลงมาคือ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการร่วมมือ ด้านการประสานงาน ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นการนำความรู้สู่การปฏิบัติ

ด้านการผสมผสานพบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการรวบรวมความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปต่อยอดจนเป็นความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของบุคลากรที่สำคัญต่อสถานศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดการไหลเวียนความรู้ และสถานศึกษาเองสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้เพื่อการพัฒนาได้ บุคลากรต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสม ซึ่งองค์ประกอบหลักที่สำคัญๆ ของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) มีอยู่ด้วยกัน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คน (People) – ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นแหล่งศูนย์รวมของความรู้ที่สมควรนำออกมาแบ่งปันเป็นอย่างยิ่ง โดยก็ควรจะเป็นคนที่มีความรู้จากการปฏิบัติจริง และอยากจะมาแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้กัน ด้วยความเต็มใจ 2) สถานที่ และบรรยากาศ (Place) – เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีชีวิตชีวาและ

น่าสนใจ เพราะสถานที่และบรรยากาศที่ดี (สบายๆผ่อนคลาย) มีความเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มคน จะทำให้คนเหล่านั้นมาเจอกันพูดคุย ปรีกษา วิเคราะห์ปัญหา แบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างสบายใจ 3) สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (Infrastructure) – เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดได้ง่ายและสะดวกขึ้น เช่น การทำ COP หรือ Community of Practice ซึ่งหมายถึง ชุมชนนักปฏิบัติ หรือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่รวบรวมกลุ่มคนที่มีความรู้ ความสนใจในเรื่องเดียวกัน มาร่วมแลกเปลี่ยน แบ่งปัน เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ร่วมกัน เพื่อได้มาซึ่ง Knowledge Assets : KA หรือ ชุมความรู้ ในเรื่องนั้น ๆ เพื่อไปทดลองใช้ แล้วนำผลที่ได้มา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิก อันส่งผลให้ความรู้ที่นั้น ๆ ถูกยกระดับขึ้นเรื่อย ๆ ผ่านการปฏิบัติ ประยุกต์ และปรับใช้ตามแต่สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่หลากหลาย อันทำให้งานบรรลุผลดีขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่ง COP เป็น 1 ใน เครื่องมือของการจัดการความรู้ (KM Tools) ประเภท Non-Technical Tools สำหรับการดึงความรู้ประเภท Tacit Knowledge หรือ ความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล ซึ่งซ่อนเร้นอยู่ ภายใน หรือ การแลกเปลี่ยนความรู้ในลักษณะผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือ ระบบ e-learning หรือ ในรูปแบบของสื่อต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิตา สุบินยัง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดระบบสารสนเทศกับการจัดการความรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 2) การจัดการความรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเรียนรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การเข้าถึงความรู้ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การค้นหาความรู้ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ และการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ หรือการถ่ายทอดความรู้

2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจ กิจการ ศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็น เพราะ บุคลากรครูมีบทบาทที่สำคัญในการเป็นผู้ขับเคลื่อนระบบการเรียนรู้และการศึกษา และการจัดการการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการพัฒนาตนเองของบุคลากรครูเพื่อช่วยให้มี ประสิทธิภาพในการสอนให้ทันยุคปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

หากพิจารณาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษารายด้าน พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตาม ศักยภาพ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุก

สถานการณ์ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอตามลำดับ

ทั้งนี้ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อาจเป็นเพราะบุคลากรครูให้ความสำคัญกับเรื่องการแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ รวมทั้งการใช้กิริยาและวาทะที่สุภาพแก่ผู้เรียนซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความเลื่อมใส ศรัทธาและถือเป็นแบบอย่างซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เฉลิมขวัญ ถือความสัตย์ ได้ศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมีค่ามัธยฐานเลขคณิตสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงของการเคลื่อนไหวในสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดมรดกทางสังคม วัฒนธรรม เพื่อต้องการลดช่องว่างระหว่างในสังคมของรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบันเข้าไม่ได้กับชุมชน วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบเดิมจึงทำให้ถูกกลืนเลือน ละเอียดไป โดยใช้ระบบทุนนิยมทางด้านเทคโนโลยีเข้ามาใช้บริโภค ทำให้เกิดความเสื่อมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ส่งผลให้เกิดกับปัญหาทางด้านร่างกายและจิตใจ ครูจึงเป็นผู้สร้างจิตสำนึกที่ถูกต้อง ส่งผลเป็นแบบอย่างที่เป็นแนวทางการดำเนินชีวิต โดยที่ต้องคำนึงถึงว่าตนเองมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นทางด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยามารยาท การพูดจาที่สุภาพ เป็นต้นแบบที่ดีกับนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณิดา นาคะผิว ได้ศึกษาปัจจัยการเปลี่ยนแปลงองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ด้านแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสันธยา ดารารัตน์ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มคณาจารย์และบุคลากรต้องมี บทบาทดังนี้มีใจมุ่งมั่นร่วมในการรับโอกาสด้านการเรียนรู้และการพัฒนาแสวงหาความรู้ใหม่ๆและ พัฒนาตนเองเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆผ่านการ การอบรม และสื่อต่างๆอย่างสม่ำเสมอแสวงหาความ ร่วมมือกับสถานประกอบการ สถานศึกษา และชุมชน ในทั้งและต่างประเทศเพื่อการสร้างเครือข่ายใน การพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองนำสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ใหม่ๆ ไปดำเนินการให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับ เครือข่ายสถานประกอบการ เครือข่ายสถานศึกษา และชุมชน เพื่อนำไปพัฒนาต่อไปอย่าง สม่ำเสมอ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน วิชาชีพครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่าการจัดการความรู้ (X_{tot}) กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะคล้ายตามกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญและ บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่เน้นการศึกษาผ่านองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อ การถ่ายทอดความรู้ที่ได้ศึกษาไปยังบุคลากรภายในสถานศึกษา เช่น มีการจัดการแลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา และต่างสถานศึกษา โดยผ่านการอบรม สัมมนา และการจัดการ ประชุม และนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติของครูในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดา รัตน์ เสวิกุล และเอกชัย กี่สุขพันธ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการความรู้ของครูใน สถานศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) การแสวงหาความรู้ มีการกำหนดสิ่ง ที่ครูต้องแสวงหาความรู้ และมีการสนับสนุนให้ครูมีการแสวงหาความรู้ใหม่ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด 2) การสร้างความรู้ มีการจัดเวลาเฉพาะให้ครูได้เข้าร่วมประชุมภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการเข้าร่วมประชุมรวมเพื่อสร้างหรือพัฒนาความรู้ใหม่ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด การ สร้างความรู้ใหม่ส่วนมากอยู่ในด้านการพัฒนาหลักสูตร และเทคนิคการสอนแบบต่างๆ 3) การจัดเก็บ และการสืบค้น มีการกำหนดประเภทความรู้เพื่อทำการจัดเก็บ และมีการประมวลและกลั่นกรอง ความรู้ก่อนการจัดเก็บความรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 4) การวิเคราะห์และสร้างเหมือง ข้อมูล วิธีการเพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้ที่ถูกต้อง คือ การกำหนดหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการนำ ข้อมูลความรู้ต่างๆมาวิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ต่างๆมาจัดการข้อมูลของสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศที่ นำมาใช้เพื่อจัดการข้อมูลของสถานศึกษา คือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ร่วมกับโปรแกรมการสืบค้น 5) การถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้ ครูมีการถ่ายโอนความรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้เพื่อน ครูได้รับรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 6) การประยุกต์ใช้และการปรับข้อมูลให้ถูกต้องเที่ยงตรง

วิธีการปรับข้อมูลความรู้ของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องและทันสมัยอยู่เสมอ คือ การบันทึกหลังการปฏิบัติงานของครู และการประเมินผลการจัดการความรู้ของครู มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้าน พบว่าการจัดการความรู้ด้านการถ่ายทอดความรู้ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านความร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้เพราะ การถ่ายทอดความรู้เป็นขั้นตอนหนึ่งของการจัดการความรู้ สำหรับการถ่ายทอดรู้นั้นคือ การแบ่งปันความรู้ภายในองค์กรที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลและกลุ่มต่าง ๆ การจัดการวัฒนธรรมทางองค์การสำหรับการถ่ายทอดความรู้จะเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม ที่นำและสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีการสร้างความรู้ แบ่งปันความรู้ และสะสมความรู้ในทุกระดับ สภาพแวดล้อมการทำงานที่สะท้อนถึงวิสัยทัศน์ของการจัดการความรู้ขององค์กร จะเห็นได้จาก พฤติกรรมการถ่ายทอดความรู้แบบการทำงานร่วมกันในทุกระดับของสมาชิกองค์กร ซึ่งผู้ปฏิบัติต่างทำงานร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร การปฏิบัติงานในการทำงานร่วมกันในการถ่ายทอดความรู้ของสมาชิกองค์กรในทุกระดับจะเป็นผลให้ผู้ปฏิบัติยอมรับว่า การทำงานด้วยกันอย่างเปิดใจโดยปราศจากการขังหรือปกป้องความรู้ที่ตนมีโดยไม่ให้ผู้อื่นรู้ นั้น จะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในการผลิตและนวัตกรรมมากยิ่งขึ้นมากกว่าการที่ต่างคนต่างทำ การจะทำให้เกิด “พฤติกรรมการถ่ายทอดความรู้แบบการทำงานร่วมกันในทุกระดับของสมาชิกองค์กร” นอกเหนือไปจากการสนับสนุนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้ใช้ข่าวสารความรู้จากฐานข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว สำหรับการเอื้ออำนวยให้เกิดการแบ่งปันความรู้ภายในองค์กร เช่น การสร้างองค์ความรู้ในองค์กร สามารถใช้วิธีการต่างๆ เหล่านี้ได้เช่น การระดมสมอง (Brainstorming) การมีชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practices-CoP) การใช้โปรแกรม เช่น วิกี บล็อก ในการให้บุคลากรเขียนสิ่งที่ตนรู้ออกมา หรือการมีระบบพี่เลี้ยง (Mentor) เป็นต้น นอกเหนือจากนี้วิธีการสร้างองค์ความรู้ในองค์กรแล้ว สามารถใช้วิธีการต่างๆ เหล่านี้ในการให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยน ความรู้ และเรียนรู้จากประสบการณ์ของกันและกันได้ หรือแม้แต่การจัดบรรยากาศให้อยู่ในสภาพที่เอื้ออาศัย หรือจัดช่วงเวลาให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ในการกระตุ้นกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ในองค์กร บางแห่งมีการจูงใจพนักงานด้วยการให้รางวัลตอบแทน แต่งานต่างๆ จะสำเร็จได้จะต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกันในการทำงาน มีความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียน พัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอริศชรา อุ่มสิน ได้ศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัย การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการร่วมมือ ด้านการประสานงาน ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

อีกประการหนึ่ง การจัดการความรู้ด้านการผสมผสานกับด้านการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะบุคลากรครูในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการรวบรวมความรู้และปัญหาที่ได้มาจากการสื่อสาร การประชุม สัมมนา นำมาสร้างกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริง โดยการนำเอาปัญหาต่างๆ มากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่นการนำพาเด็กทำกิจกรรม ผ่านการลงมือทำจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือ โมเดลชิปปา (Cippa Model) หรือรูปแบบการประสานท่าแนวคิดดังกล่าวได้แก่ 1) แนวคิดการสร้างความรู้ 2) แนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ 4) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนความรู้ รูปแบบการเรียนการสอนนี้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริงโดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ จำนวนมาก หลักชิปปา (CIPPA) 1) C มาจากคำว่า Construction of knowledge หลักการสร้างความรู้ หมายถึง การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ตามแนวคิดของ Constructivism ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง ซึ่งการที่ผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความรู้ด้วยตนเองนี้เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา 2) I มาจากคำว่า Interaction หลักการปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งตามทฤษฎี Constructivism และ Cooperative Learning เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลจะต้องอาศัยและพึ่งพาซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกัน กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม 3) P มาจากคำว่า Process Learning หลักการเรียนรู้กระบวนการ หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ เพราะทักษะกระบวนการเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสาระ (Content) ของการเรียนรู้ กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม ฯลฯ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นการ

ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญาอีกทางหนึ่ง 4) P มาจากคำว่า Physical participation / Involvement หลักการมีส่วนร่วมทางร่างกาย หมายถึง การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย กล่าวคือ การเรียนรู้ ต้องอาศัยการเรียนรู้การเคลื่อนไหวทางกายจะช่วยให้ประสาทการรับรู้ "active" และรับรู้ได้ดีตั้งนั้น ในการสอนจึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมให้ผู้เรียนต้องเคลื่อนไหวที่หลากหลาย และเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการรับรู้และเรียนรู้ 5) A มาจากคำว่า Application หลักการประยุกต์ใช้ความรู้ หมายถึง การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ กล่าวคือ การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงหรือการปฏิบัติจริง จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ และเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแต่เพียงการสอน เนื้อหาสาระให้ผู้เรียนเข้าใจ โดยขาดกิจกรรมการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จะทำให้ผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร การจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้นี้ เท่ากับเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้านแล้วแต่ลักษณะของสาระและกิจกรรมที่จัด นอกจากนี้ การนำความรู้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน

ในส่วนของการจัดการความรู้ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนน้อยที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะ บุคลากรครูได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนอยู่เสมอ เพราะสังคมส่วนใหญ่มักคาดหวังว่าครูจะเป็นแบบอย่างที่ดีของลูกศิษย์เป็นผู้สร้างสมาชิกใหม่ของสังคมให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพต่อสังคม โดยธรรมชาติของอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้คนมากมาย ฉะนั้นผู้ดำเนินอาชีพครูจึงต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และใฝ่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ รวมทั้งการใช้กิริยาและวาจาที่สุภาพแก่ผู้เรียนอยู่เสมอ ในขณะที่การนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมนั้นเกิดจากการปฏิบัติตามแนวคิดและความรู้ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากผลของการศึกษา เรื่องการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าตัวแปร X ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กระบวนการทางสังคม และน้อยที่สุดคือ ด้านการผสมผสาน ตัวแปร Y ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและน้อยที่สุดคือ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ สำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยควรมีนโยบายส่งเสริม ให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษาคัดอบรม สัมมนาระหว่างโรงเรียน และพัฒนาด้านสื่อให้ทันสมัยรวมถึงมีการประกวดการผลิตสื่อและเทคโนโลยีด้วย เพื่อเป็นการพัฒนาสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง

2. ในระดับสถานศึกษารับนโยบายจากสำนักงานพันธกิจการศึกษามาปฏิบัติในโรงเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมและนำความรู้ที่ได้มาต่อยอดจนกลายเป็นความรู้ใหม่ และรวบรวมความรู้ที่ได้มานั้นอย่างเป็นระบบ

3. บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษาและสังกัดในสำนักงานอื่น อาจมีการปรับการจัดการความรู้ในประเด็นการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งมีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีการส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครู ในสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสังกัดสำนักงานอื่น หรือโดยการใช้วิจัยเชิงคุณภาพ

3. ควรมีการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิภาพการดำเนินงานเครือข่ายการศึกษา

รายการอ้างอิง

- Best, John W. "**Research in Education.**" 190. Englewood Cliffs, New jersey: Prentice-Hall Inc, 1970.
- Christopher Steel and Elizabeth Craig. "Reworking Industrial Models, Exploring Contemporary Ideas, and Fostering Teacher Leadership." *Phi Delta Kappan* 87, 9 (May 2006): Abstract.
- Cronbach, Lee J. **Essentials of Phychological, 3rd Ed.** New York: Harper & Row Publisher, 1974.
- D.E. Hinkle, W. William, and G.J. Stephen, . **Applied Statistics for the Behavior Sciences, 4th Ed.** . new York: Houghton Mifflin, 1998.
- Edward Sallis and Gary Jones. **Knowledge Management in Education** London: Kogan page, 2002.
- Kimiz Dalkir. **Knowledge Management in Theory and Practice.** Oxford: Elsevier, 2005.
- Marie Brown and Ana Macatangay. "The Impact of Action Research for Professional Development: Case Studies in Two Manchester Schools." *Westminster Studies in Education* 25, 1April, 2002.
- Michael J. Marquardt. **Building the Learning Organization: Mastering the 5 Element for Corporate Learning.** Palo Alto: Davies-Black, 2002.
- . **Building the Learning Organization: Mastering the 5 Element for Corporate Learning.** Palo Alto: Davies-Black, 2002.
- Sherron Lawson. "Examining the Relationship between Organization Culture and Knowledge Management." [Online] Available: November 23, 2016,from <http://proquest.umi.com>, 2005.
- Takeuchi Hirotaka and Nonaka Ikujiro. Classic Work: Theory of Organizational Knowledge Creation.In *Knowledge Management: Classic and Contemporary Work.* Morey, Dary London: The MIT press, 2001.
- Thomas H. Davenport and Laurence Prusak. **Working Knowledge: How Organizations Manage What They Know.** Boston: Harvard Business School Press, 1998.
- Timo Kucza. " Knowledge Management Process Model." accessed February 17,2017,

- available from <http://www.vtt.fi/inf/pdf/publications/2001/P455.pdf>.
- . "Knowledge Management Process Model." accessed February 17,2017, available from <http://www.vtt.fi/inf/pdf/publications/2001/P455.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2548.
- กลีนจันทร์ เขียวเจริญ. **การพัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ภายใต้การจัดการความรู้ขององค์กรภาครัฐ** กรุงเทพฯ: สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข, 2550.
- . **การพัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ภายใต้การจัดการความรู้ขององค์กรภาครัฐ.** กรุงเทพฯ: สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข, 2550.
- ไกรวิญญ์, ปอส์. "สภาพและปัญหาการจัดการความรู้ของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร." **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความ เป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,** 2557.
- คุรุสภา สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา. "พ.ร.บ.กฏระเบียบ." เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.ksp.or.th/ksp2013/download/index.php?l=th&tid=3&mid=119>.
- . "มาตรฐานการประกอบวิชาชีพ." เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.ksp.or.th/ksp2013/content/view.php?mid=136&did=254&tid=3&pid=6>.
- จันทร์วงศ์, สุชาติ. "ประเพณีของความรู้." เข้าถึงเมื่อ 30 มกราคม 2563 เข้าถึงได้จาก http://km-by-blog.blogspot.com/2010/06/blog-post_08.html.
- จรรุวรรณ วิจิตรวงศ์วาน. "การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา". **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ศิลปากร,** 2556.
- เฉลิมขวัญ ถือความสัตย์. "การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2." **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร,** 2555.
- ชูศิลป์, ประวีตร. "ครู กับ การพัฒนาคน." เข้าถึงเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:http://www.psru.ac.th/presi1/chapter04.doc>.
- ดรรารัตน์, สันธยา. "มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ", **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ฉบับเสริมครบรอบ 12 ปี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์,** 2561.

- ไทยออลดอทคอม. "การจัดการความรู้ (Knowledge Management)." เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.thaiall.com/km/indexo.html#km1>.
- ธิดารัตน์ เสวิกุล และเอกชัย กี่สุขพันธ์. "การศึกษาการจัดการความรู้ของครูใส่สถานศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร." วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ ปีที่9 ฉบับที่3, 2557.
- นรินทร์ สังข์รักษา. **การจัดการความรู้และภูมิปัญญา.** นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.
- บดินทร์ วิจารณ์. **การจัดการความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547.
- . **การจัดการความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547.
- บุญญานุกวัตร, รัฐพงศ์. "โรงเรียนเอกชน ทางรอดทางเลือก." เข้าถึงเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/education/news_989270.
- บุญดี บุญญาภิจ และคณะ. **การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 2 vols. กรุงเทพฯ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548.
- . **การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.** Vol. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548.
- . **การจัดการความรู้ จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 2 vols. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548.
- บุญดี บุญญาภิจและคณะ. **การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: จิรวัดน์ เอ็กซ์เพรส จำกัด, 2549.
- ประพันธ์ ผาสุกภัย. **การจัดการความรู้: ฉบับมือใหม่หัดขับ.** กรุงเทพฯ: ไยใหม่, 2550.
- ประไพ สิทธิเลิศ. **ความเป็นครู.** กรุงเทพฯ: วรณสาส์น, 2547.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. **การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้.** กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547.
- . **การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้.** กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547.
- . **การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้** กรุงเทพฯ: บริษัทเอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2547.
- พรณิดา นาคะผิว. "ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.
- พระเทพวิสุทธิเมธี(พุทธทาสภิกขุ). **จริยธรรมสำหรับครู.** กรุงเทพฯ: ประสานมิตร, 2545.
- พิชชาพร อุ่นศิริ. "วุฒิภาวะทางอารมณ์ของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ

ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

พินิจ แสนวัง. "สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555.

โพสต์ทูเดย์. "ปัญหาอมตะครู." เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2560, เข้าถึงได้จาก

<http://www.posttoday.com/analysis/report/341473>.

ไพโรจน์ ชลารักษ์. **การจัดการความรู้ : สังกัทางทฤษฎี**. นครปฐม: บริษัทเพชรเกษมพรีนติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2551.

มหาวิทยาลัยศิลปากร, **สถาบันวิจัยและพัฒนา. การจัดการความรู้ (Knowledge Management).**

นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

ยุทธนา แซ่เตียว. **การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ : สร้างองค์กรอัจฉริยะ**. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547.

———. **การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ : สร้างองค์กรอัจฉริยะ**. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547.

———. **การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ : สร้างองค์กรอัจฉริยะ**. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547.

รัชกิจ, ทาดะ. "การศึกษา (Education) สำคัญอย่างไรกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ " เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก <https://th.hmnote.asia/orgdevelopment/190625-education-for-hrd/>.

รัตนา ดวงแก้ว. "ทฤษฎีเชิงระบบแบบเปิด." เข้าถึงเมื่อ 16 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงจาก

<http://edu.stou.ac.th/EDU/UploadedFile/23723-11.pdf>.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546.

———. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2 vols.** กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2554.

———. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2 vols.** กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2554.

วันดี โต๊ะดำ. "ปัญหาของการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เมืองไทย." เข้าถึงเมื่อ 11

กุมภาพันธ์ 2560, เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/342229>.

วิจารณ์ พานิช. **การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2548และประชุมวิชาการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการ**

- องค์ความรู้ในห้องสมุด. กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2548.
- ศิรินันต์ เพชรแอน. "การจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์)." *ค้นคว้าอิสระ* ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. *การจัดการความรู้ในสถานศึกษา*. ม.ป.ท.2548.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร. การจัดการความรู้**. นครปฐม: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- . *การจัดการความรู้*. นครปฐม: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- สภาคริสตจักรในประเทศไทย, ฝ่ายสารสนเทศ. "ประวัติศาสตร์."
- . "ประวัติศาสตร์." เข้าถึงเมื่อ 30 มกราคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://www.cct.or.th/history>.
- สมจิตร สุวรักษ์. "การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตภาคกลาง", วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2554.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. "การจัดการความรู้ : Knowledge Management " เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/oldweb/thai/E_Newsletter/dec_2006/e-newsletter/knowledge/KM.htm.
- . "การจัดการความรู้ : Knowledge Management." เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://www.opdc.go.th/oldweb/thai/E_Newsletter/dec_2006/e-newsletter/knowledge/KM.htm.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. *เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544.
- . *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2549.
- . *มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ Professional Standards and Ethics*. กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด, 2558.
- . *มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ Professional Standards and Ethics*. กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด, 2558.
- สินลาร์ตัน, ไพฑูรย์. "บทบาทของครูในอนาคต: เตรียมผู้เรียนให้สอนตนเองได้ต่อไป." *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีที่1 ฉบับที่1*, 2558.

สุนิตา สุนินัย. "การจัดระบบสารสนเทศกับการจัดการความรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

สุประภาดา โชติมณี. Modern Km Applications in Business Management จัดการความรู้อย่างไร ให้ใช้ได้ผลกับทุกระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 2 vols. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2554.

เสื่อสีส้ม[นามแฝง]. "การพัฒนาวิชาชีพครู." เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2560, เข้าถึงได้จาก

<http://oknation.nationtv.tv/blog/tippanaw/2013/03/12/entry-1>.

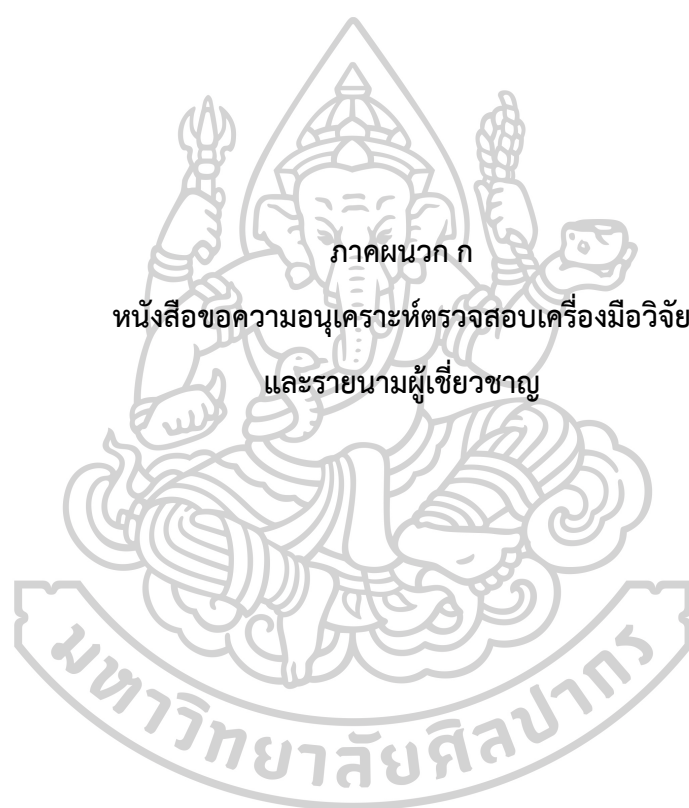
อัมทิพย์ อนิศดา. "คุณภาพชีวิตของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555.

อุ่มสิน, อริศรรา. "การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17." ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2560.

ภาคผนวก

ที่ ศธ 6812.2/

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

31 สิงหาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

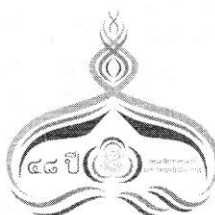
ด้วย นางสาวจรรยา แซ่อึ้ง รหัสนักศึกษา 58252204 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455
นักศึกษา. 08 5222 9102

“องค์กรแห่งการสร้างสรรค์”
“Creative Organization”

ภาคผนวก ข

ค่าความตรง (content validity) ของเครื่องมือวิจัย

ตารางแสดงการพิจารณาค่าความตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย ตอนที่ 2 การจัดการความรู้

ข้อ ที่	การจัดการความรู้	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
กระบวนการทางสังคม									
1	มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้โดยมี ประสบการณ์ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
2	มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของ บุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
3	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระหว่าง บุคลากรทำให้เกิดความคิดใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
4	มีการปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างผู้ ฝึกงานกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการ แลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับ นักเรียนและผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
5	มีการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรใน โรงเรียนเพื่อสร้างความสามัคคี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
การถ่ายทอดความรู้									
6	มีการอธิบายหรือถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ใน ตัวบุคคลออกมาให้ผู้อื่นได้รับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
7	การถ่ายทอดความรู้อาศัยการสื่อสาร และเครื่องมืออื่นๆ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	√
8	มีการถ่ายทอดหรือเผยแพร่ความรู้ ที่มี อยู่ในตนเผยแพร่ออกมา อย่างเป็น รูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
9	มีการนำระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร และสารสนเทศ มาประยุกต์ใช้กับการ ถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบ ต่างๆ อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√

ข้อ ที่	การจัดการความรู้	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
การผสมผสาน									
10	มีการต่อยอดความรู้ที่ชัดเจนและมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นความรู้ ใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
11	มีการกระจายความรู้ใหม่ให้ผู้อื่นทราบ โดยใช้กระบวนการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	√
12	มีการรวบรวมความรู้ที่ได้มาอย่างเป็น ระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
13	มีการผสมผสานและแลกเปลี่ยนความรู้ ที่ซับซ้อนโดยใช้กระบวนการสื่อสารที่ดี	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	√
การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ									
14	มีการนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
15	การฝึกอบรมทั้งแบบปกติและเชิง ปฏิบัติการสามารถทำให้บุคลากรเข้าถึง ความรู้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
16	มีการปฏิบัติตามแนวคิดและความรู้ที่ เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
17	มีการบูรณาการแนวคิดและความรู้ที่ เกิดขึ้นในขั้นตอนอื่นนำมาสู่การ ปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
18	ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ที่อยู่ภายในตัว บุคคลสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√

ตารางแสดงการพิจารณาค่าความตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตาม
มาตรฐานวิชาชีพครู

ข้อ ที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
ปฏิบัติการทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ									
1	ครูแสวงหาความรู้ ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
2	ครูเผยแพร่ความรู้และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
3	ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
4	ครูมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจนในการดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
ตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน									
5	ครูเลือกใช้กิจกรรมเสริมความรู้และหลักสูตรที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
6	ครูเลือกใช้กิจกรรมต่างๆที่ส่งผลต่อผู้เรียนด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	√
7	ครูเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√

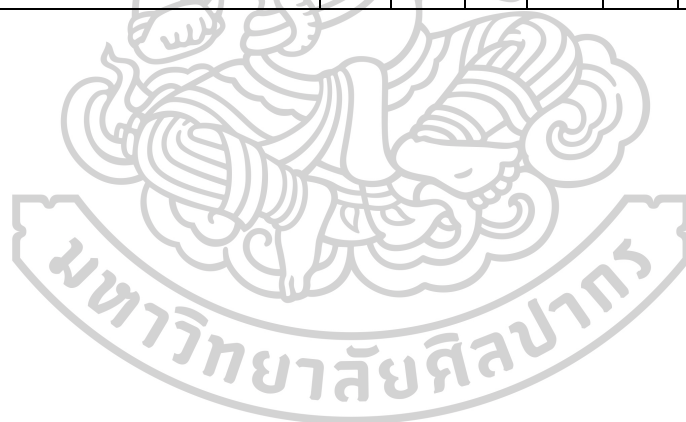
ข้อ ที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ									
8	ครูมีความพยายามอย่างเต็ม ความสามารถที่จะให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ให้มากที่สุด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
9	ครูพัฒนาความสามารถของผู้เรียนโดย การตอบสนองความถนัด ความสนใจ ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	√
10	ครูวิเคราะห์ วินิจฉัยและตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้ ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนเป็น ฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
11	ครูปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อ ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของ ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	√
พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน									
12	ครูเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้าง แผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
13	ครูบันทึกหลังการสอนเพื่อปรับปรุงและ พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการ สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
14	ครูเตรียมการสอนในลักษณะอื่นๆ ที่ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√

ข้อ ที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ									
15	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประดิษฐ์คิดค้น ผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
16	ครูเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ที่มี คุณภาพได้อย่างหลากหลายสอดคล้อง กับจุดประสงค์ของการเรียนรู้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	√
17	ครูเลือกใช้เทคนิควิธีการต่างๆเพื่อให้ ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน									
18	ครูจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหา ความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
19	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพความ แตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	√
20	ผู้เรียนมีการค้นคว้าหาความรู้ และสรุป องค์ความรู้ทั้งหลายได้ ด้วย ประสบการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
21	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ มุ่งเน้นการสร้างค่านิยมและนิสัยการ ปฏิบัติ เพื่อให้พัฒนาเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน อย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	√
รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ									
22	ครูรายงานข้อมูลสภาพปัญหาความ ต้องการและเป้าหมายของการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√
23	ครูรายงานเทคนิควิธีการ นวัตกรรม การเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	√

ข้อ ที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ผู้เกี่ยวข้องทุกคนที่					รวม	ค่า IOC	การ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ									
24	ครูรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
25	ครูรายงานผลข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน									
26	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการแต่งกายสุภาพ เรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
27	ครูได้ใช้กิริยาและวาจาที่สุภาพแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	✓
28	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
29	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนผู้เรียนมีความ เลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์									
30	ครูตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
31	ครูรับฟังความคิดเห็น และยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้อื่นอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	✓
32	ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
33	ครูร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	✓

ข้อ ที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์									
34	ครูตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
35	ครูรับฟังความคิดเห็นและยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
36	ครูร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้กับชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
37	สถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกันและ ปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา									
38	ครูค้นหา สังเกต และจดจำข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
39	ครูรวบรวม ข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเน้นสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
40	ครูวิเคราะห์ และวิจารณ์ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
41	ครูใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเองพัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์									
42	ครูสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ มากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาของผู้เรียนอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓

ข้อ ที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	การ พิจารณา
		1	2	3	4	5			
สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์									
43	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อป้องกันปัญหาและวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	✓
44	ครูมองมุมต่างๆของปัญหาแล้วค้นมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา และกำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓
45	ครูกล้าเผชิญปัญหา และแก้ไขปัญหาย่างมีประสิทธิภาพและวุฒิภาวะมุ่งให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	✓

ที่ ศธ 6812.2/1374

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

17 ธันวาคม 2561

เรื่อง ขออนุญาตให้ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบำรุงวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 15 ฉบับ

ด้วย นางสาวจรรยา แซ่อึ้ง รหัสนักศึกษา 58252204 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขออนุญาตให้ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 093-9793455

นักศึกษา. 085-2229202

“องค์กรแห่งการสร้างสรรค์”
“Creative Organization”

รายชื่อโรงเรียนทดลองเครื่องมือ
จำนวน 2 แห่ง

1. โรงเรียนบำรุงวิทยา
2. โรงเรียนสว่างวิทยา

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.871	63

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
x1.1	3.83	.379	30
x1.2	3.97	.183	30
x1.3	3.97	.183	30
x1.4	3.73	.450	30
x1.5	3.97	.556	30
x2.1	3.83	.379	30
x2.2	4.33	.547	30
x2.3	4.00	.743	30
x2.4	4.20	.484	30
x3.1	3.90	.548	30
x3.2	3.80	.407	30
x3.3	3.57	.504	30
x3.4	3.90	.305	30
x4.1	3.60	.498	30
x4.2	3.83	.648	30

x4.3	3.90	.305	30
x4.4	4.00	.455	30
x4.5	3.77	.430	30
y1.1	4.07	.583	30
y1.2	3.97	.669	30
y1.3	3.97	.669	30
y1.4	4.10	.305	30
y2.1	4.07	.583	30
y2.2	4.07	.583	30
y2.3	4.30	.466	30
y3.1	4.17	.648	30
y3.2	4.10	.305	30
y3.3	4.20	.407	30
y3.4	4.10	.305	30
y4.1	4.20	.407	30
y4.2	4.20	.407	30
y4.3	4.10	.305	30
y5.1	3.70	.651	30
y5.2	3.87	.571	30
y5.3	4.00	.455	30
y6.1	4.00	.000	30
y6.2	4.10	.305	30
y6.3	3.90	.305	30
y6.4	4.10	.305	30
y7.1	3.90	.607	30
y7.2	3.77	.430	30
y7.3	3.77	.430	30
y7.4	4.13	.346	30
y8.1	4.30	.466	30
y8.2	4.33	.479	30

y8.3	4.30	.466	30
y8.4	4.10	.548	30
y9.1	4.10	.548	30
y9.2	4.17	.648	30
y9.3	4.33	.661	30
y9.4	4.33	.479	30
y10.1	4.20	.407	30
y10.2	4.30	.466	30
y10.3	4.03	.669	30
y10.4	3.70	.651	30
y11.1	4.00	.455	30
y11.2	3.77	.430	30
y11.3	4.27	.640	30
y11.4	3.90	.305	30
y12.1	3.90	.305	30
y12.2	4.00	.000	30
y12.3	4.00	.000	30
y12.4	4.00	.000	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
x1.1	249.13	96.878	.154	.871
x1.2	249.00	97.448	.191	.870
x1.3	249.00	97.448	.191	.870
x1.4	249.23	98.323	-.040	.874
x1.5	249.00	97.724	.013	.874
x2.1	249.13	97.430	.080	.872
x2.2	248.63	97.757	.011	.874

x2.3	248.97	98.999	-.093	.878
x2.4	248.77	97.426	.053	.873
x3.1	249.07	101.030	-.287	.878
x3.2	249.17	100.489	-.304	.876
x3.3	249.40	96.662	.127	.872
x3.4	249.07	96.961	.186	.870
x4.1	249.37	103.206	-.522	.881
x4.2	249.13	101.430	-.282	.880
x4.3	249.07	97.857	.037	.872
x4.4	248.97	94.930	.342	.868
x4.5	249.20	97.752	.028	.872
y1.1	248.90	92.231	.500	.866
y1.2	249.00	91.586	.480	.866
y1.3	249.00	88.483	.735	.860
y1.4	248.87	95.223	.479	.868
y2.1	248.90	95.334	.219	.871
y2.2	248.90	90.576	.653	.863
y2.3	248.67	90.506	.840	.861
y3.1	248.80	95.752	.158	.872
y3.2	248.87	94.809	.550	.867
y3.3	248.77	91.840	.791	.863
y3.4	248.87	95.223	.479	.868
y4.1	248.77	93.909	.520	.866
y4.2	248.77	93.495	.573	.866
y4.3	248.87	94.809	.550	.867
y5.1	249.27	94.754	.236	.871
y5.2	249.10	90.507	.675	.863
y5.3	248.97	91.482	.745	.863
y6.1	248.97	98.171	.000	.871
y6.2	248.87	94.809	.550	.867

y6.3	249.07	101.306	-.525	.877
y6.4	248.87	96.878	.200	.870
y7.1	249.07	93.857	.335	.869
y7.2	249.20	93.476	.542	.866
y7.3	249.20	99.959	-.229	.876
y7.4	248.83	98.489	-.064	.873
y8.1	248.67	96.989	.105	.872
y8.2	248.63	92.102	.634	.864
y8.3	248.67	95.333	.288	.869
y8.4	248.87	88.533	.906	.859
y9.1	248.87	88.533	.906	.859
y9.2	248.80	91.407	.512	.865
y9.3	248.63	92.585	.405	.867
y9.4	248.63	97.206	.078	.872
y10.1	248.77	91.840	.791	.863
y10.2	248.67	92.299	.631	.864
y10.3	248.93	91.857	.458	.866
y10.4	249.27	90.409	.592	.864
y11.1	248.97	91.895	.696	.864
y11.2	249.20	94.717	.390	.868
y11.3	248.70	95.390	.190	.871
y11.4	249.07	94.823	.548	.867
y12.1	249.07	94.823	.548	.867
y12.2	248.97	98.171	.000	.871
y12.3	248.97	98.171	.000	.871
y12.4	248.97	98.171	.000	.871

Scale Statistics

		Std.	
Mean	Variance	Deviation	N of Items

252.97	98.171	9.908	63

ที่ ศธ 6812.2/2562

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

29 มีนาคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดของท่าน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคีคริสตจักรในประเทศไทย

เนื่องด้วย นางสาวจรรยา แซ่อึ้ง นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิสภาคีคริสตจักรในประเทศไทย” มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดของท่าน เพื่อประกอบการทำวิจัย ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดกรุณาแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และอนุญาตให้นักศึกษาส่งแบบสอบถามให้กับโรงเรียนในสังกัดของท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

นักศึกษา

โทร. 08 5222 9102

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 24 แห่ง

ที่	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
1	โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย	3	3	6
2	โรงเรียนเจริญราษฎร์	3	3	6
3	โรงเรียนเซียงรายวิทยาคม	3	3	6
4	โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน	3	3	6
5	โรงเรียนดาราวิทยาลัย	3	3	6
6	โรงเรียนตรังคริสเตียนศึกษา	3	3	6
7	โรงเรียนน่านคริสเตียนศึกษา	3	3	6
8	โรงเรียนอุดรคริสเตียนศึกษา	3	3	6
9	โรงเรียนปกรณ์พิทยาคม	3	3	6
10	โรงเรียนปิ่นสรวงยแอสลี่วิทยาลัย	3	3	6
11	โรงเรียนผดุงราษฎร์	3	3	6
12	โรงเรียนเอนเฮล์เม็มโมเรียล	3	3	6
13	โรงเรียนรังสีวิทยา	3	3	6
14	โรงเรียนวิชชานารี	3	3	6
15	โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย	3	3	6
16	โรงเรียนศรีธรรมราชวิทยา	3	3	6
17	โรงเรียนสหคริสเตียนศึกษา	3	3	6
18	โรงเรียนสหบำรุงวิทยา	3	3	6
19	เวียงป่าเป้าวิทยาคม	3	3	6
20	โรงเรียนสุริยวงศ์	3	3	6
21	โรงเรียนสีบนทีธรรม	3	3	6
22	โรงเรียนสัจจพิทยา	3	3	6
23	โรงเรียนอรุณประดิษฐ์	3	3	6
24	โรงเรียนอุดรคริสเตียนวิทยา	3	3	6
รวม		72	72	144

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง

การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 1 ฉบับ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 ฉบับ และ
ครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 68 ข้อ ดังนี้
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 2 การจัดการความรู้ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
จำนวน 18 ข้อ
ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
จำนวน 45 ข้อ
3. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตาม
มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน
ประเทศไทย คำตอบที่ได้จะไม่มีผลต่อท่านแต่ประการใด แต่ผู้วิจัยจะนำไป
วิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อใช้ในการพัฒนาการบริหารการศึกษาต่อไป ฉะนั้น
ข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามของท่านจะช่วยให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้
บรรลุวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในอนาคตต่อไป
4. ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยได้ที่ทางไปรษณีย์ ซึ่งทางผู้วิจัยได้แนบของ
เอกสาร มาพร้อมแบบสอบถามฉบับนี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ
โอกาสนี้

นางสาวจรรยา แซ่อึ้ง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การจัดการความรู้กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลสถานภาพของท่าน

ข้อที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1.	เพศ () ชาย () หญิง	[] 01
2.	อายุ () ต่ำกว่า 26 ปี () 26 - 35 ปี () 36 - 45 ปี () 46 ปีขึ้นไป	[] 02
3.	ระดับการศึกษา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก	[] 03
4.	ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน () ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน () หัวหน้าฝ่ายวิชาการ () ครู	[] 04
5.	ประสบการณ์ในการทำงาน () ต่ำกว่า 11 ปี () 11 - 20 ปี () 21 - 30 ปี () 31 ปีขึ้นไป	[] 05

ตอนที่ 2 การจัดการความรู้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าเป็นการจัดการความรู้ภายในสถานศึกษา

คำตอบมีให้เลือก 5 ระดับ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง การจัดการความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก

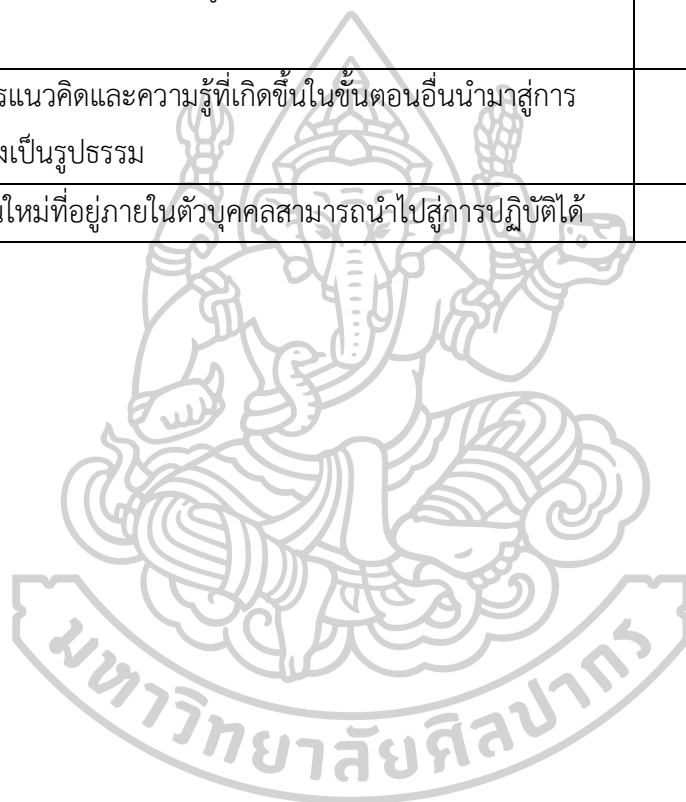
ระดับ 3 หมายถึง การจัดการความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การจัดการความรู้ อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การจัดการความรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การจัดการความรู้	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	กระบวนการทางสังคม						
1.	มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้โดยมีประสบการณ์ร่วมกัน						[] 06
2.	มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของบุคลากร						[] 07
3.	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระหว่างบุคลากรทำให้เกิดความคิดใหม่						[] 08
4.	มีการปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับนักเรียนและผู้ปกครอง						[] 09
5.	มีการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนเพื่อสร้างความสามัคคี						[] 10
	การถ่ายทอดความรู้						
6.	มีการอธิบายหรือถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลออกมาให้ผู้อื่นได้รับทราบ						[] 11
7.	การถ่ายทอดความรู้อาศัยการสื่อสารและเครื่องมืออื่นๆ						[] 12
8.	มีการถ่ายทอดหรือเผยแพร่ความรู้ ที่มีอยู่ในตนเผยแพร่ออกมา อย่างเป็นรูปธรรม						[] 13
9.	มีการนำระบบเทคโนโลยีการสื่อสารและสนเทศสาร มาประยุกต์ใช้กับการถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างชัดเจน						[] 14
	การผสมผสาน						
10.	มีการต่อยอดความรู้ที่ชัดเจนและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นความรู้ใหม่						[] 15
11.	มีการกระจายความรู้ใหม่ให้ผู้อื่นทราบโดยใช้กระบวนการสื่อสาร						[] 16
12.	มีการรวบรวมความรู้ที่ได้มาอย่างเป็นระบบ						[] 17
13.	มีการผสมผสานและแลกเปลี่ยนความรู้ที่ซับซ้อนโดยใช้กระบวนการสื่อสารที่ดี						[] 18

ข้อ ที่	การจัดการความรู้	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	การนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ						
14.	มีการนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม						[] 19
15.	การฝึกอบรมทั้งแบบปกติและเชิงปฏิบัติการสามารถทำให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ได้						[] 20
16.	มีการปฏิบัติตามแนวคิดและความรู้ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม						[] 21
17.	มีการบูรณาการแนวคิดและความรู้ที่เกิดขึ้นในขั้นตอนอื่นนำมาสู่การปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม						[] 22
18.	ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ที่อยู่ภายในตัวบุคคลสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้						[] 23

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่ามี การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา คำตอบมีให้เลือก 5 ระดับ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ						
1.	ครูแสวงหาความรู้ ศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง						[] 24
2.	ครูเผยแพร่ความรู้และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง						[] 25
3.	ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น						[] 26
4.	ครูมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจนในการดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู						[] 27
	ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน						
5.	ครูเลือกใช้กิจกรรมเสริมความรู้และหลักสูตรที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างมีวิจารณ์ญาณ						[] 28
6.	ครูเลือกใช้กิจกรรมต่างๆที่ส่งผลต่อผู้เรียนด้วยความรัก และหวังดีต่อผู้เรียน						[] 29
7.	ครูเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก						[] 30
	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มศักยภาพ						
8.	ครูมีความพยายามอย่างเต็มความสามารถที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด						[] 31
9.	ครูพัฒนาความสามารถของผู้เรียนโดยการตอบสนองความถนัด ความสนใจของผู้เรียน						[] 32
10.	ครูวิเคราะห์ วินิจฉัยและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนเป็นฐาน						[] 33

11.	ครูปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน						[] 34
	พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน						
12.	ครูเลือกใช้ ปรับปรุง หรือสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม						[] 35
13.	ครูบันทึกหลังการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการสอน						[] 36
14.	ครูเตรียมการสอนในลักษณะอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้						[] 37
	พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ						
15.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประดิษฐ์คิดค้น ผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน						[] 38
16.	ครูเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้						[] 39
17.	ครูเลือกใช้เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้						[] 40
	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน						
18.	ครูจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้						[] 41
19.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคลด้วยการปฏิบัติจริง						[] 42
20.	ผู้เรียนมีการค้นคว้าหาความรู้ และสรุปองค์ความรู้ทั้งหลายได้ด้วยประสบการณ์จริง						[] 43
21.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างค่านิยมและนิสัยการปฏิบัติ เพื่อให้พัฒนาเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างยั่งยืน						[] 44
	รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ						
22.	ครูรายงานข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน						[] 45
23.	ครูรายงานเทคนิควิธีการ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการ						[] 46

	พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน						
24.	ครูรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่ เกิดกับผู้เรียน						[] 47
25.	ครูรายงานผลข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนา ผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น						[] 48
ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน							
26.	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ						[] 49
27.	ครูได้ใช้กิริยาและวาจาที่สุภาพแก่ผู้เรียน						[] 50
28.	ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม						[] 51
29.	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนผู้เรียนมีความ เลื่อมใสศรัทธาและถือ เป็นแบบอย่าง						[] 52
ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์							
30.	ครูตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่าง สร้างสรรค์						[] 53
31.	ครูรับฟังความคิดเห็น และยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้อื่นอยู่ เสมอ						[] 54
32.	ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆของเพื่อนร่วมงานด้วย ความเต็มใจ						[] 55
33.	ครูร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างสร้างสรรค์						[] 56
ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์							
34.	ครูตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่าง สร้างสรรค์						[] 57
35.	ครูรับฟังความคิดเห็นและยอมรับในความรู้ ความสามารถของบุคคล อื่นในชุมชน						[] 58
36.	ครูร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษาให้กับชุมชน						[] 59
37.	สถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และ ปฏิบัติงานร่วมกันด้วย ความเต็มใจ						[] 60

แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา						
38.	ครูกันทหา สังเกต และจดจำข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					[] 61
39.	ครูรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเน้นสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู					[] 62
40.	ครูวิเคราะห์ และวิจารณ์ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล					[] 63
41.	ครูใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเองพัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม					[] 64
สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์						
42.	ครูสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเอาปัญหาความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ มากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาของผู้เรียนอย่างยั่งยืน					[] 65
43.	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อป้องกันปัญหาและวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต					[] 66
44.	ครูมองมุมต่างๆของปัญหาแล้วผันมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา และกำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน					[] 67
45.	ครูกล้าเผชิญปัญหา และแก้ไขปัญหามีสติวิจารณ์ญาณและวุฒิภาวะ มุ่งให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน					[] 68

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวจรรยา แซ่อึ้ง
วัน เดือน ปี เกิด	26 กรกฎาคม 2533
สถานที่เกิด	นครปฐม
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจวิศวกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2558 ศึกษาต่อในระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

